

Sanna Tupamäki

Keskustelufoorumin ja nettiryhmien suunnittelu

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Insinööri (AMK)

Hyvinvointiteknologia

Insinöörityö

15.4.2016

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Sanna Tupamäki Keskustelufoorumin ja nettiryhmien suunnittelu 59 sivua + 3 liitettä 15.4.2016
Tutkinto	Insinööri (AMK)
Koulutusohjelma	Hyvinvointiteknologia
Suuntautumisvaihtoehto	Hyvinvointiteknologia
Ohjaaja(t)	Tutkintovastaava Kari Björn
<p>Insinööriyön aiheena oli Nyyti ry:n verkkosivuille tulevien avoimen keskustelufoorumin ja suljettujen nettiryhmien suunnittelu. Työssä tutkittiin, millä tavalla yhdistyksen keskustelu-alue kannattaisi toteuttaa. Tutkimusmenetelmänä käytettiin opiskelijoille suunnattua kyselytutkimusta, jonka avulla luotiin ehdot avoimelle keskustelufoorumille sekä suljetuille nettiryhmille. Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä. Lisäksi selvitettiin selainkäyttöliittymien käytettävyyttä sekä keskustelualueen mahdollisia toteutustapoja.</p> <p>Nyyti ry. on opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa edistävä ja tukeva yhdistys, joka tarjoaa voimavaroja vahvistavaa toimintaa opiskelijoille ympäri Suomen. Yhdistyksen verkkotoimintaa lähdettiin kehittämään vuonna 2015, ja olennaisena kehityskohteena olivat Nyytin vuorovaikutteiset verkkopalvelut. Vuoden 2015 lopulla yhdistys kokeili chat-toimintaa ja vuonna 2016 loppukesästä muut vuorovaikutteisten verkkopalveluiden osat uudistuvat. Insinööriyön tarkoituksena oli pohtia, miten uudistuvat vuorovaikutteiset verkkopalvelut chat-palvelua lukuun ottamatta kannattaisi toteuttaa.</p> <p>Vuoden 2016 loppupuolella Nyyti ry. vaihtaa verkkosivujensa julkaisujärjestelmää. Tuleva keskustelualue tulee todennäköisesti toimimaan WordPress-julkaisualustalla ja Nyytin toiveiden mukaisesti sen tulee olla avointa lähdekoodia hyödyntävä. Insinööriyöhön liittyvän kyselytutkimuksen perusteella tulevan keskustelualueen keskeisiksi ominaisuuksiksi osoitautuivat helppokäyttöisyys, keskustelun laadukkuus, omien viestiketjujen aloittaminen, anonyymiyys, vuorovaikutus muiden käyttäjien kanssa sekä mobiilioptimointi.</p> <p>Avoimen keskustelufoorumin ja suljettujen nettiryhmien mahdollistavia WordPress-liitännäisiä arvioitiin kyselytutkimuksella luotujen ehtojen, Nyytin toiveiden sekä yleisten käytettävyyden ohjeiden perusteella. Liitännäisten toimiminen verkkosivulla edellytti myös sopivan teeman löytämistä. Insinööriyön lopputuloksena Nyytin keskustelualueen toteuttamiseksi ehdotettiin Klein 2.0 WordPress-teeman käyttöä, BuddyPress-yhteisöliitännäisen käyttöönottoa sekä siihen integroitua bbPress-foorumiliitännäistä. Insinööriyötä käytetään pohjana yhdistyksen valitseman palveluntuottajan keskustelualueen toteutus- ja suunnitteluprosessissa.</p>	
Avainsanat	avoin keskustelufoorumi, suljettu nettiryhmä, WordPress, BuddyPress, bbPress

Author(s) Title Number of Pages Date	Sanna Tupamäki The Development of a Forum and Closed Online Groups 59 pages + 3 appendices 15 April 2016
Degree	Bachelor of Engineering
Degree Programme	Health Informatics
Specialisation option	Health Informatics
Instructor(s)	Kari Björn, Head of Degree Programme
<p>The purpose of this thesis was to develop and plan the forthcoming open discussion forum and closed online groups for Nyyti ry's website. The objective was to define a framework for the discussion platform and figure out the most suitable implementation method. The main research method used was a quantitative study carried out in December 2015. The research was conducted as an online survey for students. In addition to defining the key requirements, theoretical research was carried out to enhance the usability of the solution.</p> <p>Nyyti ry is an organization, which aims to promote students' mental wellbeing and life management. It offers activities and online information for students in Finland. In 2015, the organization began to evaluate and develop their online services. The interactive online services of Nyyti were an essential part of the development plan. As a result of an evaluative study done in early 2015, a pilot test was conducted in order to evaluate the functionality of an online chat. This thesis aims to find out how the other interactive online services would most optimally be carried out.</p> <p>The organization plans to update all of their online services by the end of 2016. The reformation will most likely include changing their current content management system to WordPress. Based on Nyyti's expectations, the discussion platform should be open source-based. The key requirements for the interactive online services identified included ease of use, quality of conversation, creation of own conversation topics, anonymity, interaction with other forum members and mobile optimization.</p> <p>Proposing a solution for Nyyti ry meant evaluating existing WordPress-plugins that covered the requirements outlined for this thesis established by an online survey, finding out the expectations of Nyyti ry and research done on website usability. Furthermore, in creating a more complete package, a suitable WordPress-theme was suggested for the organization. The final proposal recommends the use of the theme Klein 2.0 together with the social media plugin BuddyPress embedded with the forum plugin bbPress. The outcome of this thesis will serve as a basis for the chosen service provider's work.</p>	
Keywords	open discussion forum, closed online group, WordPress, BuddyPress, bbPress

Sisällys

Lyhenteet

1	Johdanto	1
2	Taustatiedot	2
2.1	Nykyinen toiminta	2
2.1.1	Vuorovaikutteiset verkkopalvelut	3
2.1.2	Viestinnälliset verkkopalvelut	4
2.2	Yhdistyksen historia	5
2.3	Kehityskartoitus 2015	6
2.3.1	Verkkosivujen käyttäminen	6
2.3.2	Nettiryhmätoiminta	8
2.3.3	Verkkopalvelut	9
3	Kyselytutkimuksen suunnittelu ja toteutus	10
3.1	Tutkimusmenetelmä	10
3.2	Ulkoasu ja toteutus	12
3.3	Kysymysten muodostaminen ja ohjeistus	13
3.4	Ryhmittely ja jäsentäminen	14
3.5	Testaus ja julkaisu	15
4	Kyselytutkimuksen analysointi	17
4.1	KNIME-ohjelmisto	17
4.2	KNIME-analyysi	18
4.3	Tulosten graafinen esitys	26
5	Keskustelun alueen kehittäminen	29
5.1	Nyyti ry:n suunnitelmat	29
5.2	Kyselytutkimuksen tulokset	31
5.3	Selainkäyttöliittymän käytettävyys	36
6	Wordpressiin sopivat keskustelupalstaliitännäiset	40
6.1	WordPress	40
6.2	bbPress	41

6.3	BuddyPress	42
6.4	Simple:Press	46
7	Ehdotukset	47
7.1	Keskustelualan kehukset	47
7.2	Käytettävyys	48
7.3	Liitännäiset ja teema	51
8	Yhteenveto	53
	Lähteet	55
	Liitteet	
	Liite 1. Kyselytutkimus	
	Liite 2. Kyselytutkimuksen Analyysi	
	Liite 3. WordPress-liitännäisten vertailu	

Lyhenteet ja käsitteet

CSV	<i>Comma Seperated Values</i> . Tiedostomuoto, joka tallentaa taulukkomuotoista tietoa tekstitiedostoon korvaamalla sarakkeet pilkuilla.
Gravatar	<i>Globally Recognized Avatar</i> . Palvelu, joka tuottaa maailmanlaajuisesti uniikkeja hahmoja eli Avatareja, jotka edustavat käyttäjiä virtuaalimaailmassa.
HTML	<i>Hyper Text Markup Language</i> . Merkintäkieli, jolla voidaan kuvata verkkodokumentteja eli hyperlinkkejä sisältävää tekstiä.
HY Y	<i>Helsingin yliopiston ylioppilaskunta</i> . Helsingin yliopiston opiskelijoiden yhteisö, johon kuuluvat kaikki siellä korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat.
KNIME	<i>Konstanz Information Miner</i> . Graafisella käyttöliittymällä varustettu tietojenkäsittelyalusta, joka perustuu avoimeen lähdekoodiin.
OMYK	<i>Opiskelijoiden mielenterveys- ja yhteisöasumiskokeilu</i> . HYY:n alkuun panna projekti, joka tutki yhteisöasumisen mahdollisuuksia opiskelijoiden mielenterveyden tukemisessa vuonna 1984. Nyyti ry:n perustamisen lähtökohta.
OTAX	Helsingin teknillisen korkeakoulun (nykyään Aalto-yliopiston) ylioppilaskunnan palvelin.

1 Johdanto

Nyyti ry. on opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa edistävä ja tukeva yhdistys. Nyyti tarjoaa koko Suomen laajuisesti opiskelijoille hyvinvointia tukevaa toimintaa. Nykyisin iso osa yhdistyksen toiminnasta tapahtuu verkkovälitteisesti.

Vuoden 2015 alussa Nyyti ry. teki kehityskartoituksen verkkopalveluistaan. Kartoituksesta ilmeni, etteivät verkkopalvelut olleet ajan tasalla eivätkä ne palvelleet opiskelijoiden tarpeita. Yhdistyksen verkkopalveluiden kehittämiseen oli todellinen tarve. Ensimmäiset askeleet kehitystä kohti yhdistys otti pian kartoituksen jälkeen, ja uusia toimintoja otettiin käyttöön jo saman vuoden aikana.

Vuoden 2016 aikana yhdistyksen verkkosivut aiotaan uudistaa. Uudistuksen johdosta mm. sivun ulkonäkö, sisältö ja keskustelualue muuttuvat. Yhdistys on suunnitellut jakavansa aiemmin nettiryhmiksi kutsutut ohjatut keskusteluketjut avoimeksi keskustelufoorumiksi sekä suljetuiksi nettiryhmiksi. Tämän insinöörityön tavoitteena on tutkia, miten Nyyti ry:n verkkosivuille suunnitteilla olevat suljetut nettiryhmät sekä avoin keskustelufoorumi kannattaisi toteuttaa.

Insinöörityön aihe lähti liikkeelle mielenkiinnosta verkkovuorovaikutuksen kehittämiseen. Työssä selvitettäviä tutkimusongelmia olivat mm. keskustelufoorumin ja nettiryhmien sisältöjen ja toiminnallisuuksien selvittäminen sekä selvitysten perusteella parhaiten sopevan toteutuksen ehdottaminen. Insinöörityön alkuosassa käydään läpi taustatietoja Nyyti ry:stä sekä heidän toteuttamasta kehityskartoituksesta. Nyytin toiminnasta kerrottaessa keskitytään tämän työn kannalta olennaisimpiin verkkopalveluihin.

Keskustelualueen kehittäminen lähti liikkeelle Nyytin alustavista suunnitelmista. Taustojen selvittämisen jälkeen suunniteltiin kyselytutkimus, jolla kartoitettiin keskustelufoorumin ja nettiryhmien käyttäjien toiveita. Tutkimusmenetelmänä kyselytutkimus perustuu päätelmiin vastausten lukumäärien perusteella. Kyselytutkimus suoritettiin opiskelijoille mainostettuna verkkokyselynä vuoden 2015–2016 vaihteessa. Kyselytutkimuksen tulokset analysoitiin ja esitettiin Nyytille vuoden 2016 alussa.

Keskustelualeen toimintoja tutkitaan kyselytutkimuksen lisäksi käytettävyyden kannalta. Tulosten perusteella suljettujen nettiryhmien ja avoimen keskustelufoorumin toteutukselle määritellään ehtoja. Ehtojen perusteella vertaillaan keskustelualueen mahdollisia toteutustapoja. Toteutusta pohtiessa suunnitellaan keskustelualueelle alustava rakenneehdotus.

Insinööriyön loppuosassa työssä esiintyneet ehdotukset tiivistetään kehyksiksi ja tutkimustuloksia pohditaan etenkin käytettävyyden näkökulmasta. Lisäksi osiossa ehdotetaan mahdollista ratkaisua Nyytin uudistuville verkkosivuille. Ratkaisuun kuuluu parhaaksi katsottujen liitännäisten kanssa toimivan teeman esittely.

2 Taustatiedot

Nyyti ry. (myös Nyyti) on opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa edistävä ja tukeva yleishyödyllinen eli voittoa tavoittelematon yhdistys. Nyyti tarjoaa voimavaroja vahvistavaa toimintaa opiskelijoille ympäri Suomen sekä tukee eri toimijoita opiskelijoiden mielen hyvinvoinnin edistämiseksi. [1.] Nyyti ry. on perustettu vuonna 1984, ja sen tärkein rahoittaja on ollut koko olemassaolonsa ajan Raha-automaattiyhdistys (RAY) [7, s. 73].

2.1 Nykyinen toiminta

Suurin osa Nyytin nykyisestä toiminnasta on verkkovälitteistä [2, s. 40]. Tämä johtuu siitä, että Nyytillä on vain yksi toimipaikka Helsingin Pasilassa ja kohderyhmään kuuluvat kaikki opiskelijat ympäri Suomen. Nyytin vuoden 2016 toimintasuunnitelmassa [3] verkkopalvelut on jaettu vuorovaikutteisiin ja viestinnällisiin verkkopalveluihin. Verkkotoiminnan ohella Nyyti on mukana järjestämässä opiskelijoille erilaisia yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia edistäviä tapahtumia, kuten hengailuiltoja. Lisäksi yhdistyksen työmuotoihin kuuluvat mm. koulutus-, kehittämis- ja vaikuttamistoiminta sekä aktiivinen yhteistyö eri opiskelija- ja hyvinvointitoimijoiden kanssa. [4, s. 2.]

2.1.1 Vuorovaikutteiset verkkopalvelut

Nyytin määritelmän mukaan vuorovaikutteiset verkkopalvelut käsittävät keskustelufoorumitoiminnan sekä reaaliaikaista keskustelua tarjoavan ryhmächat-palvelun. Vuoden 2016 alusta vuorovaikutteisiin verkkopalveluihin lisättiin suljettu nettiryhmätoiminta, joka tarjoaa ohjattua foorumikeskustelua rajatulle ryhmälle. Suljettujen nettiryhmien sisältö näkyy vain ryhmän jäsenille. Samalla keskustelufoorumia uudistettiin siten, että keskusteluketjut pysyvät auki rajattoman ajan ja ohjaajat eivät juurikaan osallistu keskusteluun. Uudistetulla keskustelufoorumilla pyritään synnyttämään vertaistuellista keskustelua. Aiemmalla – jo vuonna 2005 käyttöön otetulla – keskustelufoorumilla keskusteluketjut olivat ohjattuja ja ajallisesti rajattuja. [3.]

Keskustelufoorumille kirjoittaminen edellyttää rekisteröitymistä. Rekisteröityessä käyttäjältä pyydetään taustatietoja mm. opiskelualaan, opiskelupaikkaan ja ikään liittyen. Taustatietojen avulla Nyyti kehittää ja kohdistaa toimintaansa. Keskustelufoorumilla julkaistut viestit tarkastetaan Nyytin toimesta aina ennen niiden julkaisua. Tämä vahva moderointi auttaa pitämään keskustelun laadukkaana, mutta tarkoittaa, että viestit ilmestyvät foorumille vain kello 9–20 välisenä aikana. Aiemmin keskusteluketjuihin pystyi kirjoittamaan vain muutamien kuukausien ajan, ja keskusteluja järjestettiin lukukausittain muutamista aiheista. Esimerkiksi syyslukukaudella 2015 keskusteluja oli avoinna kolme: ”Alkutaipaleella askarruttaa”, ”Yksinäisyys” sekä ”Voimaa arjesta”. Kesällä 2015 avoinna oli yksi keskustelu yksinäisyydestä. Vanhat keskustelut arkistoidaan Nyytin nettisivuille, keskustele netissä -välilehden alle, jossa ne pysyvät kaikkien luettavissa. [1.]

Yhdistys aloitti ryhmächat-toiminnan kokeilemisen vuonna 2015 kehittämiskartoituksesta saadun palautteen innoittamana. [3.] Nyytin ryhmächatit ovat kahden viikon välein järjestettäviä reaaliaikaisia ryhmäkeskusteluja, joihin osallistuminen ei vaadi nettiryhmien kaltaista rekisteröitymistä. Chatteihin kirjoittaminen tapahtuu nimimerkillä, joka ilmoitetaan järjestelmään ensimmäisen viestin yhteydessä. Chatteja on tarjolla monista aiheista, ja ajoittain aiheena on vapaa keskustelu. Kuten nettiryhmissä, ryhmächateissa on mukana Nyytin työntekijöitä ohjaamassa keskustelua sekä ne ovat kaikkien sivulla kävijöiden luettavissa. Lisäksi eri alojen asiantuntijat osallistuvat ajoittain keskusteluun. [1.]

Nyytin ryhmächat-sivulla on integroitu chat-ikkuna, johon on mahdollista kirjoittaa chat-tien ollessa auki. Kirjoitetut viestit tallentuvat chat-ikkunaan, joten niitä voi lukea jälkeen-

päin chatin ollessa kiinni selaamalla viestejä taaksepäin. Ryhmächatit on toteutettu Ninchat-alustalla, joka on Somia Reality Oy:n tuottama viestintäväline yrityksille [3]. Somia Reality Oy on suomalainen start-up-yritys, joka on ollut toiminnassa vuoden 2011 keväästä lähtien [5].

2.1.2 Viestinnälliset verkkopalvelut

Viestinnällisillä verkkopalveluilla tarkoitetaan Nyytin kotisivujen ulkoasua ja sisältöjä sekä sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa toimintaa. Viestinnällisten verkkopalveluiden avulla Nyytin on mahdollista tavoittaa opiskelijoita valtakunnallisesti. Vuonna 2015 Nyyti kartoitti verkkotoimintansa kehitystarpeita, ja viestinnällisten verkkopalveluiden osalta ilmeni etenkin visuaaliseen ilmeeseen kohdistuvia kehitysehdotuksia. Vuoden 2016 aikana yhdistyksen sivut on tarkoitus uudistaa kokonaan. [3.] Edellisten sivujen ulkoasu oli peräisin vuodelta 2014 [6, s. 3].

Nyytin verkkosivut sisältävät informaatiota yhdistyksestä, useista eri apua- ja tukea tarjoavista tahoista sekä tapahtumista. Lisäksi sivustolla on kattavat materiaalipankit Opi elämäntaitoa -välilehdellä sekä Tietoa-välilehdellä. Opi elämäntaitoa -osio on ensisijaisesti tarkoitettu Nyytin Elämäntaitokursseille osallistuville opiskelijoille, ja se sisältää verkkomateriaalia elämäntaitojen käsittelemiseen ja kehittämiseen. Materiaali on kuitenkin kaikkien sivulla kävijöiden luettavissa. Tietoa-osiossa on kokoelma erilaisia tekstejä, jotka käsittelevät nuoren aikuisen elämäntilanteeseen liittyviä asioita. Yhdistyksellä on myös blogi, johon opiskelijat, ammattilaiset ja Nyytin työntekijät voivat tuottaa sisältöä. Jokainen julkaisu on kunkin kirjoittajan oma näkemys hyvinvointiin, opiskeluun tai muuhun elämään liittyvästä aiheesta. [1.]

Nyytin verkkosivuista on olemassa suomenkielisen sivun lisäksi myös ruotsinkielinen kotisivu. Ruotsinkielinen kotisivu ei kuitenkaan kata suurinta osaa suomenkielisen sivun osa-alueista. Sekä suomenkielisellä että ruotsinkielisellä sivulla on lyhyt tiivistelmä Nyytin toiminnasta englanniksi, mutta virallista englanninkielistä verkkosivua ei ole. Nyytin suomenkielisellä etusivulla mainostetaan ajankohtaisia asioita, kuten hengailuiltoja, ryhmächatteja ja blogi-julkaisuja. Yhdistys käyttää mainontaan aktiivisesti myös sosiaalista mediaa. Nyyti ry on ollut Facebookissa vuodesta 2009, Twitterissä vuodesta 2014 ja vuoden 2016 alussa yhdistys liittyi myös Instagrammiin.

2.2 Yhdistyksen historia

Kolmenkymmenen toimintavuotensa aikana Nyyti on muovautunut kehityksen mukana, ja sen toiminta on monimuotoistunut. Vuonna 2005 julkaistiin Antti Iloksen kirjoittama 20-vuotishistoriikki, joka kuvasi Nyytin siihenastista kehitystä. Iloksen mukaan yhdistyksen juuret ulottuvat Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan (HYY) vuoden 1984 budjetin valmisteluun. Joulukuussa 1983 hallituksen jäsen Aku Kopakkala nosti esiin tarpeen tukea opiskelijoiden mielenterveyttä ja kehittää mielenterveystyötä. Tästä seurasi vuoden 1984 alussa HYY:ssä aluille pantu Opiskelijoiden mielenterveys- ja yhteisöasumiskokeilu (OMYK) -projekti, joka tutki yhteisöasumisen mahdollisuuksia opiskelijoiden mielenterveyden tukemisessa. Projektin toteuttamiseksi perustettiin HYY:stä erillinen pienempi yhdistys, Nyyti ry, 22.11.1984. HYY:n lisäksi Nyyti ry:tä oli perustamassa psykologian opiskelijoiden ainejärjestö Kompleksi ry. sekä Suomen Akateeminen Raittiusliitto (SARL). [7, s. 19–21.]

OMYK-projektin tavoitteena oli tehdä avuntarvitsijan sekä auttajien välisestä suhteesta avoin ja tasa-arvoinen. Tästä seurasi Nyyti ry:n ensimmäinen varsinainen toimintamuoto, yhteisöasumiskokeilu, joka oli käynnissä vuodesta 1986 vuoteen 1991. Toiminnan tarkoituksena oli ehkäistä psyykkisten häiriöiden syntyä opiskelijoissa, jotka olivat alttiita mielenterveysongelmille. Kaksi vuotta yhteisöasumiskokeilun käynnistämisen jälkeen Nyyti avasi Helsinkiin vapaaehtoisvoimin toimivan kriisipisteen. Kriisipiste, jota myöhemmin kutsuttiin tukikeskukseksi, piti sisällään päivystystoimintaa sekä ryhmätoimintaa. [7, s. 23–25, 29–30.]

Jo 90-luvun alussa Nyyti otti ensimmäiset askeleensa tietotekniikan integroimisessa ehkäisevään mielenterveystyöhön. Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan liittyttyä Nyytin jäseneksi, tukikeskuksen toiminnan toivottiin laajenevan myös lähemmäksi Otaniemeä. Tästä syystä Nyyti liitettiin teknillisen korkeakoulun OTAX-tietoliikennejärjestelmään, jonka seurauksena yhdistykselle avattiin oma sähköpostiosoite ja järjestelmään perustettiin opiskelijoiden ongelmiin keskittyvä keskustelukanava. [7, s 34–35.]

Viimeisen kymmenen vuoden aikana oleellisena osana Nyytin toimintaa ovat olleet erilaiset projektit. Insinööritoimintaa puolesta mielenkiintoisin projekti on ollut Valoa verkkoon -projekti. Vuonna 1997 käynnistetyn projektin tavoitteena oli hyödyntää tietoverkkoja mielen hyvinvoinnin edistämiseksi ja ottaa tietoverkkovälitteiset palvelut osaksi Nyytin toimintaa. Projektin ansiosta Nyytille perustettiin mm. ensimmäiset kotisivut. Lisäksi projekti

loi pohjaa koko suomen kattavalle toiminnalle. Tämänhetkinen nettiryhmätoiminta juontaa juurensa vuoden 2005 vaihto-opiskelijoille tarkoitettuihin keskusteluryhmiin, jotka olivat Nyytin ensimmäinen verkkosivuilla tapahtuva vuorovaikutustoiminta. [7, s. 41–43, 50.] Vuoden 2016 toimintasuunnitelman [3] mukaan nettiryhmätoiminta on toiminut samalla toimintamallilla siitä lähtien.

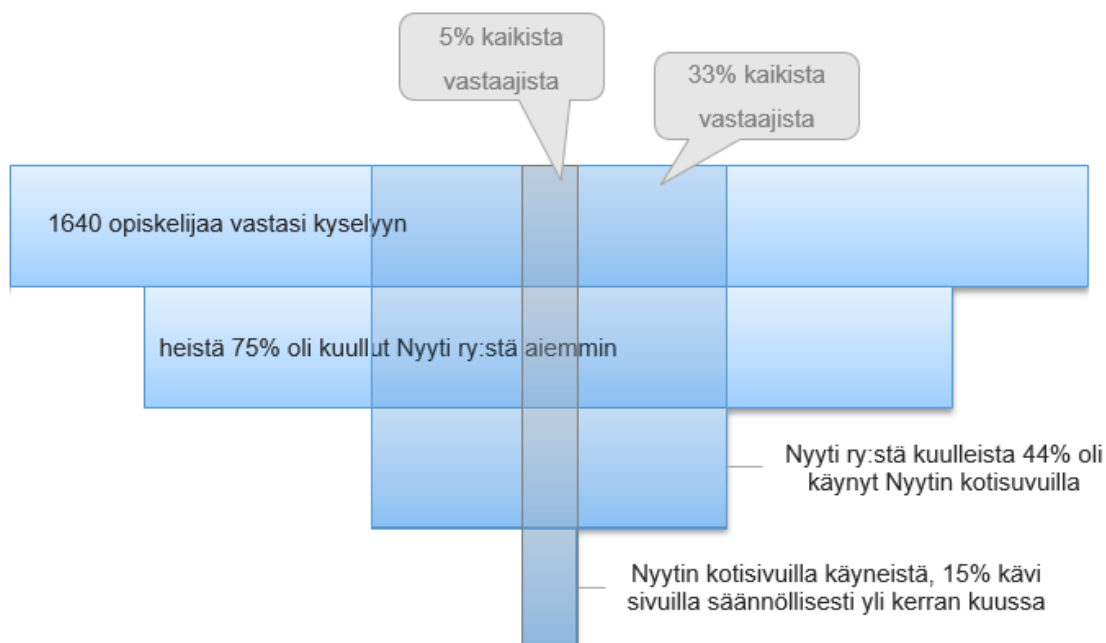
Nyytin kohderyhmä on laajentunut vuosien varrella. Ensimmäisen kahdenkymmenen toimintavuoden aikana kohderyhmään kuuluivat lähinnä vain pääkaupunkiseudun yliopisto-opiskelijat. Vuodesta 2005 lähtien kohderyhmään ovat kuuluneet kaikki Suomen tiede- ja taidekorkeakouluopiskelijat. Ammattikorkeakouluopiskelijat lisättiin Nyytin toiminnan kohderyhmään vuonna 2012. Nykyään Nyytin varsinainen kohderyhmä käsittää kaikki Suomen korkeakouluopiskelijat. Lisäksi Nyyti ry:llä on ollut vuodesta 2013 käynnissä projekti, jonka kohteena ovat toisen asteen ammattikouluopiskelijat. [4, s. 2.]

2.3 Kehityskartoitus 2015

Nyyti suoritti alkuvuodesta 2015 verkkokyselyn verkkopalveluiden kehitystarpeista. Kyselyn tavoitteena oli kerätä korkeakouluopiskelijoilta sekä heidän parissaan työskenteleviltä ammattilaisilta ideoita ja palautetta Nyytin verkkopalveluita koskien. Verkkokyselyyn vastasi 1640 opiskelijaa ja 140 ammattilaista. [8.] Kuvan 1 yhteenvedossa on keskitytty opiskelijoiden vastauksiin, sillä keskustelufoorumi- ja nettiryhmätoiminta ovat pääasiassa suunnattu opiskelijoille. Tosin ammattilaisten vastaukset eivät eronneet juurikaan opiskelijoiden vastauksista.

2.3.1 Verkkosivujen käyttäminen

Vastaajista noin 33 prosenttia, eli 545 opiskelijaa kertoi käyneensä Nyyti.fi-sivustolla aiemmin, ennen verkkokyselyyn vastaamista. Heistä 85 prosenttia (465 opiskelijaa) kävivät sivustolla kerran kuussa tai harvemmin. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa, että joka seitsemäs sivulla käynyt henkilö käyttäisi sivua säännöllisesti yli kerran kuussa. Kaikista kyselyyn vastanneista Nyytin kotisivuilla säännöllisesti käyvien osuus vuoden 2015 alussa olisi vastausten perusteella ollut maksimissaan noin 5 prosenttia. [9.] Kuvassa 1 on esitetty vastaajien verkkosivukäyttäytymistä kuvaava suppilokaavio.

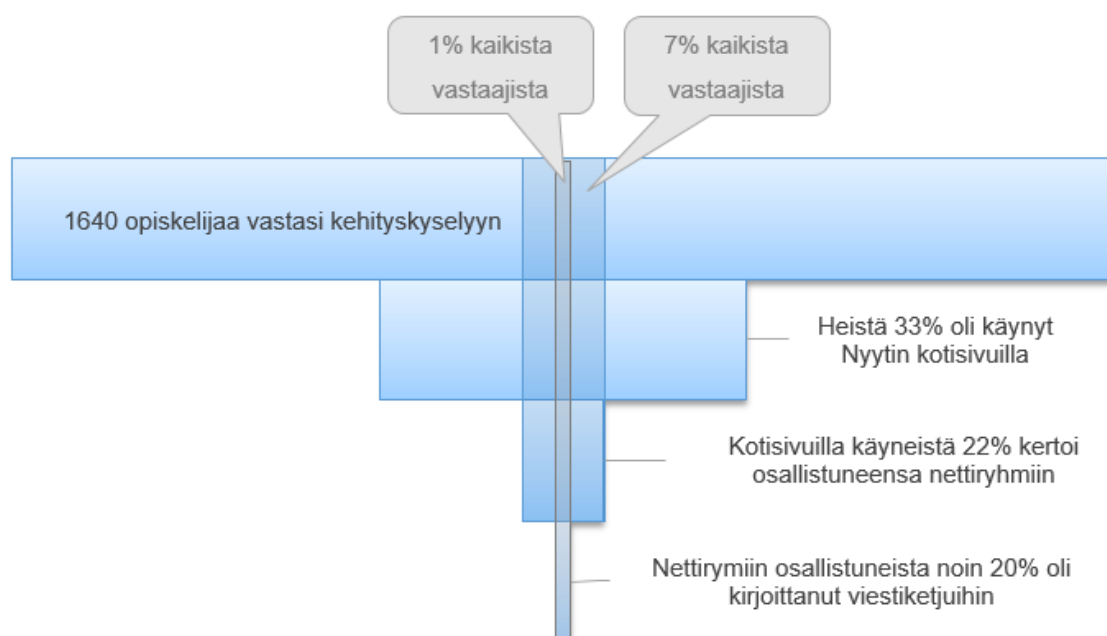
Kuva 1. Kehittämiskyselyn tulosten perusteella tehty suppilokaavio, joka kuvaa Nyytin kotisivuilla käyntiä. Vaaka-palkkien leveydet kuvaavat suppilossa ilmoitettuja prosenttiosuuksia ja pystysuuntaiset varjostukset osuuksia kaikista vastanneista.

Kyselyn tulosten perusteella näyttää siltä, ettei kovin moni opiskelija ollut käynyt Nyytin nettisivuilla. Vastanneista 25 prosenttia eivät olleet ollenkaan tai eivät olleet varmoja olivatko kuulleet Nyyti ry:stä aiemmin. Kysymyksen ”Mitä kautta päädyit Nyyti.fi-sivustolle?” perusteella viralliset tietokanavat, kuten sähköpostilistat, viikkotiedotteet, uutiskirjeet ja mainokset, toivat eniten kävijöitä Nyytin kotisivuille (37 prosenttia kävijöistä). Noin kolmasosa kävijöistä kertoo päätyneen sivuille epävirallisempien kanavien kautta. Sosiaalisen median osuus sivulle päätyminen reitistä oli vain 5 prosenttia. Avoimista kehittämissuhteista kävi ilmi, että opiskelijat toivoisivat Nyytiltä suurempaa näkyvyyttä etenkin sosiaalisessa mediassa. [9.]

Kyselyssä pyydettiin valitsemaan enintään kolme syytä siihen, miksi vastaaja kävi Nyyti.fi-sivustolla. 612 vastaajan toimesta valintoja oli yhteensä 1102. Noin viidesosa valinnoista kattoi sivulla käynnin ilman varsinaista syytä. 879 varsinaisesta syystä 40 prosenttia liittyi kiinnostukseen mielen hyvinvoinnista ja 21 prosenttia oman tai läheisen henkilökohtaisen ongelman selvittämiseen. Alle kymmenesosa varsinaisista syistä oli nettiryhmien seuraaminen tai niihin osallistuminen. Nettrihmät olivat viidenneksi suosituin syy käydä Nyytin nettisivulla. [9.]

2.3.2 Nettiryhmätoiminta

Noin 22 prosenttia sivustolla käyneistä kertoi osallistuneensa Nyytin nettiryhmiin. Osallistumiseksi katsottiin joko keskusteluihin kirjoittaminen tai pelkkä viestiketjujen lukeminen. Nettiryhmiin osallistuneista viidesosa kertoi osallistuneensa ryhmiin kirjoittamalla. Kaikkiin vastaajiin suhteutettuna vain 7 prosenttia vastaajista oli lukenut tai kirjoittanut Nyytin nettiryhmiin ja vain 1 prosentti oli ollut mukana keskusteluissa kirjoittamalla. Yli puolet ryhmiin osallistuneista osallistui nettiryhmiin kerran kuussa tai harvemmin. Melko säännöllisesti – vähintään kerran kuussa – osallistuvien osuus kaikkiin vastaajiin suhteutettuna oli noin 3 prosenttia. [9.] Kuvassa 2 on esitetty nettiryhmien käyttösuosio suppilokaaviona.

Kuva 2. Kehittämiskyselyn tulosten perusteella tehty suppilokaavio, joka kuvaa Nyytin nettiryhmien käyttöä vuoden 2015 alussa. Vaaka-palkkien leveydet kuvaavat suppilossa ilmoitettuja prosenttiosuuksia ja pystysuuntaiset varjostukset osuuksia kaikista vastanneista.

Suosituin nettiryhmä vuonna 2015 oli yksinäisyyttä käsittelevä ryhmä. Suurin osa ryhmiin osallistuneista odotti saavansa nettiryhmistä tukea, ymmärrystä, neuvoja ja tietoa. Melkein puolet yksinäisyyden nettiryhmään osallistuneista kertoi odotustensa toteutuneen joko hyvin tai erittäin hyvin. Keskimäärin vastaajat olivat sitä mieltä, että muilta osallistujilta sai enemmän tukea kuin ohjaajilta. Noin 32 prosenttia nettiryhmiin osallistuneista kertoi saaneensa joko paljon tai erittäin paljon tukea muilta osallistujilta. Vastaava luku ohjaajilta saadusta tuesta oli noin 20 prosenttia. Nettiryhmiin liittyen kehittämiskyselyssä

kysyttiin myös mielipidettä rekisteröitymispakosta sekä viestien moderoimisesta eli viestien tarkistamisesta ennen niiden julkaisua. Vastausten perusteella kumpikin ominaisuus sai paljon kannatusta. [9.]

2.3.3 Verkkopalvelut

Kehityskartoitus selvitti myös mahdollisesti tulevaisuudessa käyttöön otettavien verkkopalveluiden mielekkyyttä. Vastauksista käy ilmi, että avoin, kaikille näkyvä keskustelufoorumi oli yli puolen koko kyselyyn vastanneiden 1640 opiskelijan mielestä tärkeä tai erittäin tärkeä ominaisuus. 16 prosenttia vastaajista ei pitänyt avointa keskustelufoorumia tärkeänä ominaisuutena. Melkein joka toinen vastaajista koki suljetun keskustelufoorumin eli jossa keskustelu näkyy vain keskusteluun kirjautuneille tärkeänä tai erittäin tärkeänä. Vastaavasti yli 18 prosenttia ei pitänyt suljettua keskustelufoorumia tärkeänä taikka lainkaan tärkeänä. Keskusteluketjujen aiheiden puolesta opiskelijoille mielenkiintoisimmat keskusteluaiheet liittyivät selkeästi opiskelupaineisiin, elämänhallintaan sekä mielen hyvinvointiin. [9.]

Lisäksi verkkokyselyssä kysyttiin englannin- ja ruotsinkielisen verkkopalvelun tärkeydestä. Verkkopalveluilla tarkoitettiin mm. avointa keskustelufoorumia sekä chat-toimintaa. Englanninkielistä verkkopalvelua pidettiin tärkeämpänä kuin ruotsinkielistä. Toisaalta avovastauksista kävi ilmi, että moni toivoi lisää ruotsinkielistä materiaalia Nyytin verkkosivuille. Noin 40 prosenttia opiskelijoista pitää englanninkielisten verkkopalveluiden tarjoamista tärkeänä. Ruotsinkielisten verkkopalveluiden tarjoamisesta vastaava mielipide oli 33 prosentilla. [9.]

3 Kyselytutkimuksen suunnittelu ja toteutus

Insinööriyön tutkimusmenetelmänä päätettiin käyttää verkkokyselyä. Tutkimusmenetelmän valitsemista auttoi vuoden 2015 kehityskartoituksen onnistuminen. Verkkokyselyn käyttäminen aiheen tutkintaan tuntui muutenkin hyvältä ajatukselta, sillä tarkoituksenani oli tavoittaa koko Suomen laajuisesti internetissä pyöriviä opiskelijoita. Lisäksi verkkokyselyn toteuttaminen oli kustannustehokasta ja kohderyhmälle sopiva tutkimusmenetelmä. Lopullinen kyselytutkimus on liitteenä 1. Verkossa 15 sivun mittainen kyselylomake on aseteltu liitteen viidelle sivulle kuvankaappaustyökalun avulla.

3.1 Tutkimusmenetelmä

Kyselytutkimus on eräs kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen menetelmistä. Määrällisen tutkimuksen tarkoituksena on ilmiöiden kuvaaminen lukumäärien avulla. Jotta tällainen tutkimus onnistuisi, ja vastauksista voitaisiin vetää luotettavia johtopäätöksiä, vastauksia tulisi saada mahdollisimman paljon. Kuvan 3 hierarkia kuvaa Heikkilän määritelmän mukaisesti kvantitatiivisen tutkimusprosessin vaiheet. [10, s. 9, 16.]

Kuva 3. Heikkilän [10, s. 9] mukainen kuvaus kvantitatiivisen tutkimusprosessin vaiheista.

Opinnäytetyön tutkimusongelman määrittäminen tapahtui yhdessä Nyyti ry:n henkilökunnan kanssa. Keskustelun aiheena olivat yhdistyksen kotisivuille suunnitteilla olevat avoin keskustelufoorumi ja suljetut nettiryhmät. Lisäksi Nyytin henkilökunta määritteli, että tulevan toteutuksen tulisi olla avointa rajapintaa hyödyntävä. Opinnäytetyön tavoitteiksi määriteltiin opiskelijoiden mielipiteiden ja toiveiden kartoittaminen vuorovaikutteisiin verkkopalveluihin suunnitelluista muutoksista, avoimeen lähdekoodiin perustuvien keskustelualustojen tutkiminen sekä niistä parhaiten Nyytin tarpeisiin soveltuvan ohjelmiston löytäminen.

Tutkimussuunnitelman laatimisen jälkeen Nyytille tehtiin tutkimuslupa-anomus, joka sisälsi aiheen selostamisen lisäksi käytettävän aineiston nimeämisen, eettisen pohdinnan sekä alustavan aikataulun. Tutkimuslupan hyväksymisen jälkeen tutkimustyö aloitettiin tutustumalla Nyytin tekemän kehityskartoituksen analysoituun materiaaliin sekä vuoden 2016 toimintasuunnitelmaan. Verkkopalveluiden kehityskartoituksessa 2015 ilmi tulleita asioita tuli tarkentaa tämän työn kyselytutkimuksessa. Kyselytutkimusta varten myös eri keskustelufoorumien ominaisuuksia ja toteutuksia tuli tutkia. Lisäksi selvitettiin kvantitatiivisen tutkimuksen eri vaiheet ja etsittiin tutkimuksen toteuttamisen mahdollistava ohjelmisto.

Kyselytutkimuksen suunnittelussa lähtökohtana oli luoda opiskelijoille sopiva kysely, johon vastaaminen olisi vaivatonta ja kohderyhmälle luontevaa. Kustannustehokkuus ja luotettavat sekä tehokkaasti analysoitavissa olevat vastaukset olivat myös tavoitteena tutkimuksen toteutuksessa. Kyselytutkimuksen suunnittelussa otettiin huomioon useissa eri lähteissä esiintyviä ohjeita. Tarja Heikkilän kirjoittamasta ”Tilastollinen tutkimus” kirjasta käytettiin dia-muodossa olevaa – kvantitatiiviseen tutkimusprosessiin keskittyvää – verkkomateriaalia [10]. David S. Walonickin kirjoittama tiivistelmä [11] – hänen vuonna 1993 julkaisemasta ”Survival Statistics” -kirjasta – oli myös hyödyllinen kyselytutkimusta suunnitellessa ja laatiessa. Lisäksi Metodix Oy:n verkkosivuilla sijaitsevaa Pirkko Anttilan ”Tutkimisen taito ja tiedon hankinta” menetelmäkäsikirjaa [12] käytettiin kyselytutkimuksen suunnittelussa.

Hyvän tutkimuslomakkeen tunnusmerkkejä ovat mm. selkeä ulkonäkö, vastausohjeet, hyvin jäsennellyt ja ryhmitellyt kysymykset, mahdollisimman lyhyt pituus ja vastausten helppo syöttäminen [10, s. 33]. Anttilan [12] mukaan lomake tulisi pitää mahdollisimman yksinkertaisena ja pelkästä uteliaisuudesta syntyneitä kysymyksiä tulisi välttää. Walonick

[11, s. 6] perustelea kyselylomakkeen lyhyenä pitämistä luotettavan aineiston kokoamisella. Hänen mukaansa pitkät kyselylomakkeet eivät useinkaan tuota korkeaa vastausprosenttia, joka taas johtaa tulosten luotettavuuden heikkenemiseen. Walonick myös korostaa, että kyselylomakkeen laadun parantamiseksi, suunnitteluvaiheessa tulisi tehdä läheisesti yhteistyötä kyselyn tilaajan kanssa. Tästä syystä Nyytin henkilökunnan kanssa tehty yhteistyö etenkin kysymysten viimeistelyn aikaan oli tärkeää.

3.2 Ulkoasu ja toteutus

Tiedonkeruuvälineenä käytettiin Eduix Oy:n E-lomake-ohjelmistoa (jäljempänä E-lomake), johon kirjaututtiin henkilökohtaisilla Metropolian tunnuksilla. Käytetty ohjelmisto oli vuonna 1997 tuotantokäyttöön tulleen E-lomakkeen kolmas versio. E-lomaketta käytetään verkkolomakkeiden laatimiseen, julkaisemiseen ja vastausten käsittelyyn. [13.] Erittäin hyödyllinen ohjelmiston ominaisuus oli se, että vastaukset oli mahdollista tallentaa Excel-tiedostona.

Tavoitteena oli luoda kysely, jonka suorittaminen onnistuisi myös mobiililaitteella. Kohderyhmä huomioon ottaen mobiililaitteella toimiva kysely mahdollistaisi kyselyyn vastaamisen missä vain. E-lomakkeella luodut kyselyt voidaan toki avata mobiililaitteella, mutta käytettävyyden kannalta ne ovat optimoitu tietokoneen selaimessa täytettäväksi. Koska E-lomakkeen optimoinnista mobiililaitteille ei löytynyt suoraa tietoa, mallina käytettiin muiden sovellusten ohjeita mobiilikyselyihin. Kiesow [14] kertoo blogissaan omasta ratkaisustaan Google Forms -työkalun kanssa, josta ei myöskään löytynyt mobiililaitteille optimoitua teemaa. Hänen ratkaisun innoittamana kysymykset jaettiin sivuttain siten, että seuraavalle sivulle siirtävä painike oli helposti näkyvissä ja käyttäjällä ei ollut tarvetta vierittää (scroll) näyttöä kysymysten välillä. Tällöin myös radionapit ja valintaruudut näkyvät isompina mobiililaitteessa, jolloin niiden valitseminen oli huomattavasti helpompaa.

E-lomakkeessa ulkoasuun pystyi vaikuttamaan valitsemalla värimaailman eli tyylin sekä sivuttamalla kyselylomakkeen joko yhdelle sivulle tai kenttäryhmittäin, eli itse määrittämien kysymyskokonaisuuksien mukaan. Kysymykset päätettiin sivuttaa kenttäryhmittäin mobiililuettavuuden takia. Tyyliksi valittiin Metropolia-tyyli, sen sopiessa parhaiten opinäytetyöhön kuuluvan kyselylomakkeen pohjaksi. Visuaalisen ulkoasun kohentamiseksi saatekirjeeseen liitettiin Nyytin logo (liite1, sivu 1). Logon liittäminen haluttuun kohtaan

vaati lähdekoodin pientä muokkaamista, joka onnistui E-lomakkeessa selitetekstikentissä. Lähdekoodin muokkaamisen avuksi käytettiin netistä löytynyttä ilmaista HTML-editoria.

3.3 Kysymysten muodostaminen ja ohjeistus

Kysymysten muodostaminen lähti liikkeelle useiden eri keskustelufoorumien selailusta. Keskustelufoorumien yleisiä toimintojen ja ominaisuuksien tärkeyttä pyydettiin arvioimaan kyselyssä. Kysymykset muodostuivat osin myös keväällä tehdyn tarvekartoituksen vastausten perusteella, sillä tarkoituksena oli tarkentaa ja syventää ilmi tulleita ideoita. Lopullisessa kyselyssä kysymyksiä oli yhteensä 53. Niistä 49 oli suljettuja kysymyksiä, joista osa oli toteutettu radionapeilla, osa pudotusvalikoilla ja yksi monivalintapainikkeilla. Muutamissa suljetuissa kysymyksissä oli mahdollista myös kirjoittaa avoin vastausvaihtoehto, jolloin Heikkilän [10, s. 34] mukaan niitä kutsuttaisiin sekamuotoisiksi kysymyksiksi. Lisäksi kyselyssä oli neljä avointa kysymystä.

Heikkilä määrittelee suljetun kysymyksen muutaman toisensa poissulkevan vaihtoehdon kokoelmaksi, josta jokainen vastaaja voi löytää mielekkään vaihtoehdon. Suljettujen kysymysten eduksi hän listaa nopean vastaamisen sekä tulosten tilastollisen käsittelyn helppouden. Avoin kysymys antaa vastaajalle mahdollisuuden ilmaista täysin oman mielipiteensä. Niiden käsitteleminen on huomattavasti työläämpää kuin suljettujen kysymysten sekä niiden vastaamiseen menee enemmän aikaa. Tällöin vaarana on, että vastaajat jättävät vastaamatta kysymykseen. [10, s. 35–36.]

Asennetutkimuksissa, jossa tutkitaan, millä voimakkuudella vastaaja suhtautuu kysymykseen, käytetään usein Likert-asteikkoa [12]. Likert-asteikossa on tyypillisesti neljä tai viisi vaihtoehtoa, jotka on järjestetty kahden ääripää vaihtoehdon välille lineaarisesti. Jos vaihtoehtoja on pariton määrä, keskelle on sijoitettuna neutraali vaihtoehto, kuten ”En samaa enkä eri mieltä”. [10, s. 38–39.] Keskustelufoorumien sekä suljettujen nettiryhmien ominaisuuksia käsittelevissä kysymyksissä käytettiin Likert-asteikkoa (liite 1, sivu 2). Asteikoksi valittiin viisiportainen asteikko, joka mittasi vastaajien mielipidettä väliltä ”Erittäin tärkeä” – ”Ei lainkaan tärkeä”. Neutraali ”En osaa sanoa” vaihtoehto sijoitettiin tarkoituksella viimeiseksi siitäkin huolimatta, että Walonickin [11, s. 18] mukaan se mahdollisesti kasvattaisi sen valitsemista 9 prosenttia. Valitulla järjestyksellä haluttiin viestiä vastaajalle, että neutraali vaihtoehto oli vähiten toivottu vastaus.

Vastausohjeet ja käsitteiden selventäminen laadittiin kyselytutkimuksen rakentamisen loppuvaiheessa. Vastausohjeet pyrittiin pitämään mahdollisimman lyhyinä ja ne aseteltiin kysymysten perään tarpeen vaatiessa. Esimerkiksi monivalintakysymykseen ”Valitse sinua kiinnostava aihealue, josta haluaisit keskustella suljetussa nettiryhmässä”, lisättiin ohje ”Voit valita useamman vaihtoehdon”. Kyselytutkimuksen ainoa monivalintakysymys löytyy liitteen 1 sivulta 3. Radionappi- eli valintanappikentissä ohjeistukset jätettiin kirjoittamatta.

Saatekirje on erittäin tärkeä osa kyselytutkimusta, sillä se usein määrittää, päättääkö vastaaja vastata kyselyyn [11, s. 13]. Saatekirjeen lyhyenä pitämisellä pyrittiin kannustamaan vastaajia loppuun lukemisessa. Walonickin mukaan hyvä saatekirje kannustaa vastaaman pian, mainitsee jonkinlaisen houkuttimen vastaajille, selittää luottamuksellisuutta koskevat periaatteet sekä sisältää puhelinnumeron, josta voi tarvittaessa kysyä lisätietoa. Vastausten houkuttelemiseksi sovittiin Nyytin kanssa tuotepalkintojen jakamisesta. Jos vastaaja halusi osallistua tuotepalkintojen arvontaan, hänen tuli täyttää lomakkeen viimeiselle sivulle (liite 1, sivu 5) postitustiedot.

3.4 Ryhmittely ja jäsentäminen

Samasta aihepiiristä olevat kysymykset ryhmiteltiin peräkkäin. Saman aihepiirin kysymykset eivät aina mahtuneet samalle sivulle. Esimerkiksi keskustelufoorumin ominaisuuksiin liittyvät kysymykset (liite 1, sivut 2–3) jaettiin kolmeen ryhmään, jotka olivat käytettävyyden, toiminnon ja käyttäjät. Jaon tarkoituksena oli välttää ylipitkän kysymysketjun synty. Suljettujen kysymysten lisäksi sekä keskustelufoorumia että suljettuja nettiryhmiä koskeviin aihepiireihin lisättiin avoin kysymys, jossa vastaajaa kehoitettiin kuvailemaan millainen olisi onnistunut toteutus. Anttilan [12] mukaan samoista aihepiireistä kysytyt suljetut ja avoimet kysymykset mahdollistavat vastausten yhdenmukaisuuden arvioinnin.

Walonickin [11, s. 7] mukaan kyselylomakkeen alkuun tulisi sijoittaa mielenkiintoisimmat ja vaarattomimmat kysymykset, sillä usein vastaajat päättävät ensimmäisten kysymysten perusteella kyselyn loppuun suorittamisesta. Kyselytutkimuksen neljä ensimmäistä kysymystä olivat suljettuja, ja kolme niistä sisälsivät riippuvuuksia (liite 1, sivu 1). Riippuvuudella tarkoitetaan, että tietyt kenttäryhmät ovat näkyvillä vain osalle vastaajista [13]. Vastaajien aikaisemmista käyttökokemuksista tahdottiin lisätietoa, jos he olivat käyttäneet Nyytin nettiryhmiä, muita keskustelufoorumeita tai suljettuja ryhmiä aiemmin.

Anttila [12] kehottaa sijoittamaan henkilötietoja koskevat kysymykset lomakkeen loppuun. Hän myös huomauttaa, että henkilöllisyyttä koskevia tietoja tulisi kysyä mahdollisimman vähän ja vain analysoinnin kannalta välttämättömät henkilötiedot tulisi kerätä, sillä vastaajat voivat tuntea ne ”yksityisyyttä loukkaaviksi tai turhaksi uteluksi”. Anttilan ohjeen takia henkilötietojen kysyminen vaati mietiskelyä. Insinööriyön analyysien puolesta henkilötietojen kysyminen ei ollut tarpeellista. Kuitenkin Nyytin pyynnöstä – muun muassa heidän toiminnan kohdentamisen vuoksi – kyselyyn sisällytettiin henkilötietoja koskevia kysymyksiä. Ne sijoitettiin lomakkeen loppuun.

Kysely sisälsi joitakin pakollisia kysymyksiä. Pakolliset kysymykset näkyvät liitteen 1 sivuilla 2, 3 ja 4. Ne ovat tunnistettavissa ennen kysymystä sijaitsevasta punaisesta tähdistä. Ilman pakolliseen kysymykseen vastaamista, ohjelma ei päästänyt vastaajaa seuraavalle sivulle. Ominaisuuksiin kohdistuvat kysymykset asetettiin pakollisiksi, sillä ne olivat tutkimuksen kannalta tärkeimpiä. Henkilötietokysymykset asetettiin Nyytin pyynnöstä myös pakollisiksi. Avoimet kysymykset jätettiin tarkoituksella vapaavalinteisiksi, sillä vastausten analysoinnin kannalta todellista hyötyä olisi vain suhteellisen tarkoista ja kuvailevista vastauksista.

3.5 Testaus ja julkaisu

Anttilan [12] mukaan kyselylomaketta tulisi testata sekä testivastaajien että aineiston jälkikäsitteilyn kannalta. Walonick huomauttaa, että testivastaajien olisi hyvä olla kohderyhmän edustajia ja mieluiten läsnä mahdollisten ilmi tulevien kysymysten vuoksi. Etenkin kyselyssä käytettävän sanaston ja lyhenteiden ymmärtämisen testaaminen on tärkeää. Kyselytutkimuksen testivaiheessa kävikin ilmi, että muutama kohta kaipasi lisäselvennystä ja muutamia käsitteitä tulisi selittää aiemmin. Jälkikäsitteilyn eli vastausten analysoinnin kannalta on tärkeää, että jo suunnitteluvaiheessa analysointitapa olisi tiedossa ja selkeä. Jos lomakkeessa on kysymyksiä, joiden analyysiä ei hahmota, ne tulisi poistaa. [11, s. 7–8, 12.]

Käytettävyytestauksen asiantuntijan, Jakob Nielsenin, mukaan testiryhmäksi riittää viisi henkilöä [15]. Kysely lähetettiin testivaiheessa henkilöille, jotka sopivat edustamaan kyselyn kohderyhmää tai antamaan asiantuntevia neuvoja kyselyn viimeistelyyn. Testiryhmässä oli Nielsenin ”viiden hengen testiryhmän” mukaisesti kaksi yliopisto-opiskelijaa ja

ammattikorkeakouluopiskelija, Nyytiä edustava taho sekä kysymysten selkeyteen huomiota kiinnittävä asiantuntija. Testivastausten perusteella pystyttiin rakentamaan testi-analyysi, jolla tarkistettiin tallentuvat arvot. Testauksen avulla oli mahdollista viimeistellä kysymykset siten, että vastausten analysointi olisi tehokasta.

Kysely julkaistiin 8.12.2015, ja se oli avoinna 31.1.2016 asti. Pyrkimyksenä oli tavoittaa korkeakouluopiskelijoita ympäri Suomen. Vastauksia hankittiin Nyytin kanavia sekä Metropolian tutoreita hyödyntäen. Tarkoituksena oli tavoittaa opiskelijoita, jotka voisivat olla kiinnostuneita Nyytin vuorovaikutteisista verkkopalveluista ja opiskelijoiden henkisen hyvinvoinnin parantamisesta. Nyyti jakoi kyselyä omien kanaviensa eli uutiskirjeiden, sähköpostilistojen ja sosiaalisen median kautta, markkinoivan esittelytekstin eli ns. ”puffi-tekstin” kanssa. Puffi-teksti kertoi lyhyesti kyselytutkimuksen tavoitteet ja esitteli kyselyn idean muutamalla lauseella. Seuraavana on siteerattuna Nyytille kirjoitettu puffi-teksti.

Hei opiskelija!

Osallistu Nyytin verkkosivujen keskustelufoorumin ja nettiryhmien kehittämiseen. Vastamalla alla olevasta linkistä löytyvään kyselyyn pääset vaikuttamaan uusien verkkosivujen keskusteluympäristöön.

Kyselyn tarkoituksena on kuulla opiskelijoiden mielipide heitä parhaiten palvelevasta keskustelufoorumi- ja nettiryhmätoiminnasta. Kysely on osa Metropolia Ammattikorkeakoulun insinööriyötä, jonka tavoitteena on kehittää Nyytin vuorovaikutteista verkkotoimintaa.

Kyselyyn vastaaminen vie vain muutaman minuutin ja kysely on avoinna 31.1.2016 asti. Vastanneiden kesken arvotaan 4 kpl Nyyti-muistitikkuja ja 2 kpl Nyyti-vara-akkuja!

Linkki kyselyyn: <https://elomake.metropolia.fi/lomakkeet/14761/lomake.html>

Kyselyn jakamiseen käytettiin myös Facebookin Metropolian tutorit-ryhmää, koska tutorina itse olleena tiesin heidän olevan tietoisia Nyytin toiminnasta. Lisäksi tutoriksi ajautuvat ovat usein kiinnostuneita opiskelijoiden henkisestä hyvinvoinnista. Pyrkimyksenä oli myös levittää Metropolian tutorit -ryhmään jaettua kyselyä tutoreiden avulla uusille opiskelijoille.

4 Kyselytutkimuksen analysointi

4.1 KNIME-ohjelmisto

Kyselyn vastaukset analysoitiin KNIME-ohjelmistolla. KNIME on Java-ohjelmointikielellä kirjoitettu avoimen lähdekoodin tietojenkäsittely alusta, jossa on graafinen käyttöliittymä. Graafinen käyttöliittymä mahdollistaa ”solmujen” (nodes) eli valmiiksi ohjelmoitujen toimintojen vetämisen alustalle ja niiden yhdistämisen halutussa järjestyksessä. Ohjelmisto sopii etenkin suurien tietomäärien käsittelyyn ja käyttöliittymä mahdollistaa tietojenkäsittelyn ilman sujuvaa ohjelmointikielten käyttöä. [16.] Ohjelmisto on tuttu, sillä käytin sitä vuoden 2015 keväällä työharjoittelussa päivittäin. Siksi analyysin hahmottaminen oli helpompaa KNIME:llä kuin esimerkiksi Excelillä.

KNIME-ohjelmisto hyödyntää useita eri ohjelmointikieliä – kuten Javaa, Pythonia, SQL:ää ja R:ää – sekä mahdollistaa monien tiedostomuotojen lukemisen. Etenkin taulukkomuotoiset tiedostot, kuten Excel ja CSV sekä tiedonvälitykseen käytettävät JSON- ja XML-tiedostot sopivat loistavasti KNIME:n kanssa käytettäväksi. Koska E-lomake-ohjelmistosta pystyy tallentamaan vastaukset omalle koneelle Excel-tiedostoina, KNIME:n käyttäminen analysointiin oli luontevaa. Huomioitavaa oli Excel-tiedoston tiedostomuoto, sillä KNIME lukee vain Excel 97-Excel 2003 (.xls) -työkirjoja. E-lomakkeesta tallennetussa Excel-tiedostossa jokainen rivi kuvasi vastaajaa ja jokainen sarake kysymystä.

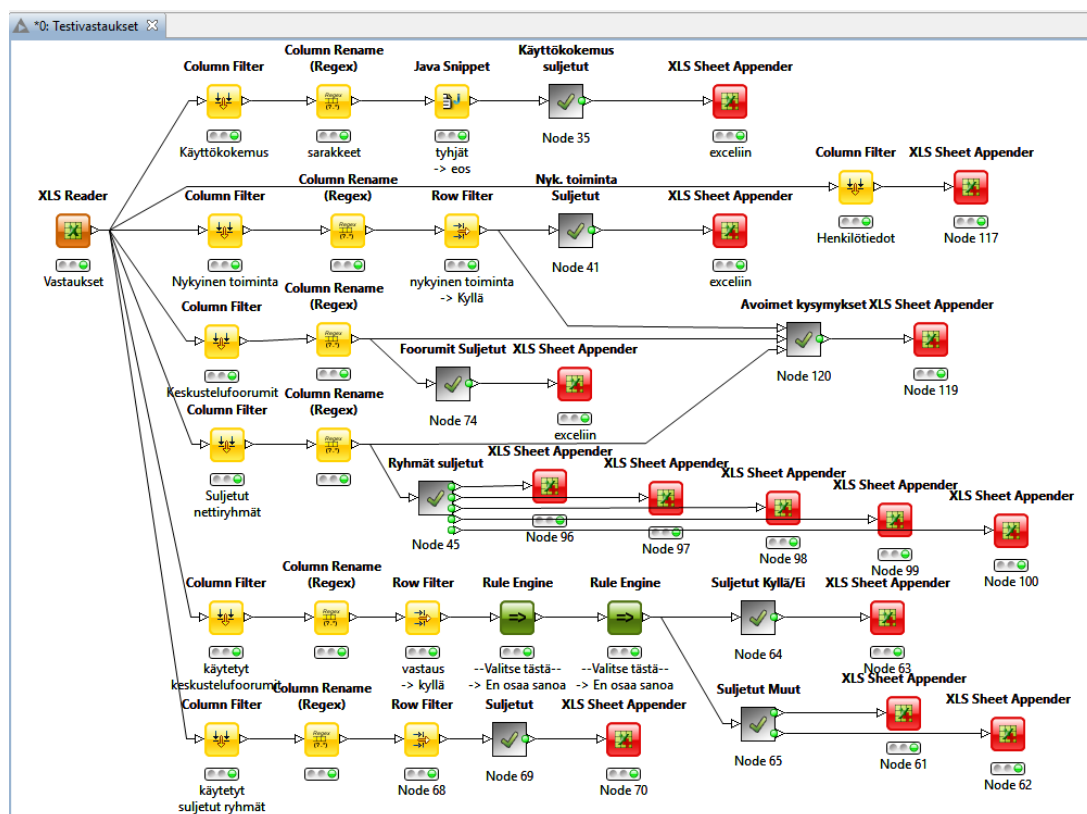
KNIME-ohjelmiston käyttämistä puolsi myös se, että analyysin rakentaminen jo ennen lopullisia tuloksia oli mahdollista. Analyysin rakentaminen alkoi testivastausten perusteella. Samalla rakenteella pystyi suorittamaan myös lopullisen analyysin Excel-tiedostoa vaihtamalla. Vastausten analysointiin kuului sekä KNIME:llä tehty datan suodattaminen, aggregoiminen ja järjestely sekä valmiiden taulukoiden kirjoittaminen uuteen Excel-tiedostoon. Jo kyselyn kysymyksiä muodostaessa kannattaa suunnitella paperille lopullisen analyysin kaaviot. Tällöin tietää tarkalleen, millä tavalla analyysin on tarkoitus jäsenellä vastaukset, jo analyysin rakentamista aloittaessa.

Kun jokaisen kysymyksen vastaukset oli jäsennelty omaksi aggregoiduksi taulukoksi KNIME:ssä, valmiit taulukot liitettiin ”kirjoitus-solmuun” (writer-node). Writer-solmu kirjoitti jokaisen taulukon omalle sivulle ns. raakadataa sisältävään Excel-tiedostoon. Raakadata linkitettiin sivu sivulta uudenmalliseen Excel-tiedostoon, jossa piirrettiin kaaviot

taulukoiden perusteella. Tiedoston ensimmäiseksi sivuksi tehtiin yleiskatsaus, johon linkitettiin kaikki valmiit kaaviot. Yleiskatsaus aseteltiin siten, että välilehden pystyi tallentamaan pdf-tiedostona.

4.2 KNIME-analyysi

KNIME-analyysi aloitetaan luomalla uusi työtila, johon liitetään joko "tietokanta-solmu" (database-node), joka tuo tietoa tietokannoista tai "luenta-solmu" (reader-node), joka tuo tietoa tiedostoista ohjelmistoon. Tämän jälkeen työtilaan liitetään haluttuja solmuja, joilla mm. suodatetaan, aggregoidaan ja järjestetään tietoa. Solmuja yhdistää viiva, joka kuvaa datan siirtymistä ja solmuja voi liikutella ja ryhmitellä vapaasti ympäri alustaa. Tuplaklikkaamalla kutakin solmua avautuu ikkuna, jossa määritellään solmun asetukset. Jokaiselle solmulle voidaan määritellä omat ehdot. Kuvassa 4 on esitetty ylimalkainen yleiskatsaus KNIME:llä rakennetusta kyselytutkimuksen analyysistä. Kuvan tarkoituksena on antaa suurpiirteinen kuva siitä, miltä valmis analyysi näyttää KNIME:n käyttöliittymässä.

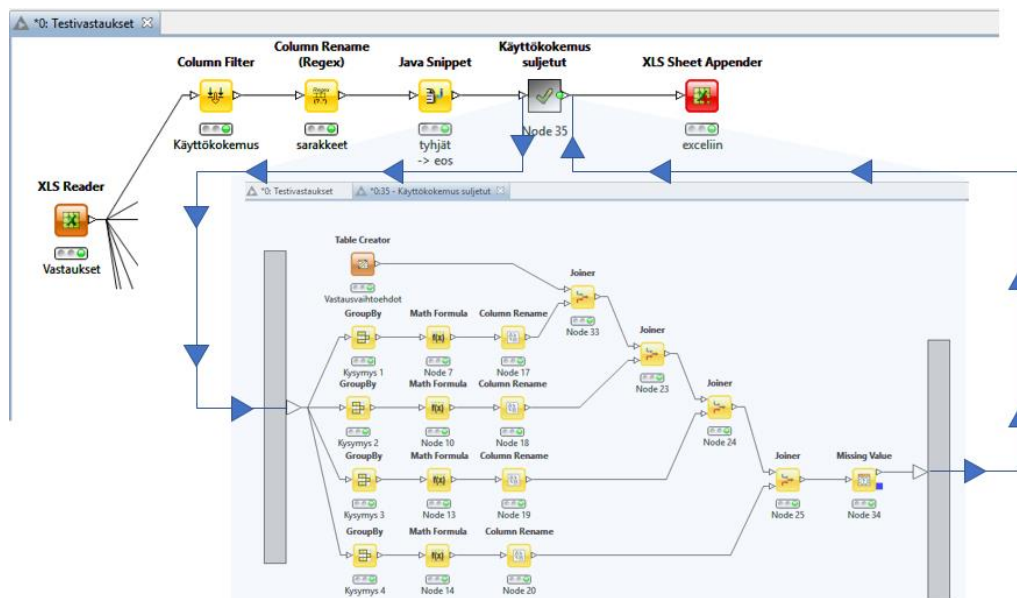
Kuva 4. Analyysin yleiskatsaus.

Solmujen värit kuvaavat tapahtumia seuraavasti: oransseilla solmuilla tuodaan dataa työtilaan, punaisilla solmuilla dataa viedään pois työtilasta ja keltaiset sekä vihreät ovat aggregointi-, järjestys- ja manipulointisolmuja. Harmaat solmut ovat "meta-solmuja" (meta-nodes), joiden sisälle voi sijoittaa kansioden tavoin useita solmuja. Niitä käytetään selkeyttämään yleiskatsausta, ja niiden avulla voidaan ryhmitellä aiheita loogisiin ryhmiin. Meta-solmujen otsikot ovat vapaasti nimettävissä, mutta muiden solmujen otsikot ovat sisäänrakennettuja. Jokaisen solmun alla on tekstikenttä, johon voi halutessaan kirjoittaa selityksen solmun tapahtumista.

Luenta-solmun (kuvassa 4 "XLS Reader") jälkeen seuraava solmu yllä olevassa analyysissä on sarakkeiden suodattamiseen käytetty Column Filter -solmu. Sillä suodatettiin halutut sarakkeet eli tässä tapauksessa halutut kysymykset pienempään taulukkoon. Kysymykset suodatettiin samoihin kenttäryhmiin kuin kyselylomakkeessa. Kuvan 4 mukainen yleiskatsaus saattaa ensisilmäyksellä olla hyvinkin sekava, mutta siitä kuitenkin ilmenee selvästi, miten yhdestä isosta ja vaikeasti hahmoteltavasta taulukosta muodostuu monta pienempää selkeästi luettavissa olevaa taulukkoa. Seuraavissa väliotsikoissa selitetään esimerkit tämän kyselyn olennaisimmista analyysimetoodeista.

Esimerkki 1: Suoraviivainen

Kuvassa 5 on kuvattu kyselylomakkeen neljän ensimmäisen kysymyksen eli aiempia käyttökokemuksia koskevien kysymysten analysointi. Kuva 5 vastaa kuvan 4 ensimmäistä riviä. Column Filter -solmun jälkeen sarakkeiden nimiä lyhennettiin Column Rename (Regex) -solmulla, koska E-Lomakkeen automaattisesti tuottama sarakenimi sisältää ryhmittelystä johtuen useita yläotsikoita. Poistamalla yläotsikot sarakkeen nimeksi saatiin alkuperäinen kysymys. Tämän jälkeen tyhjiin soluihin täytettiin Java Snippet -solmulla vastaus "En osaa sanoa". Tyhjiä soluja eli vastaamatta jätettyjä kysymyksiä oli mahdollista ilmetä, sillä neljään ensimmäiseen kysymykseen vastaaminen ei ollut pakollista.

Kuva 5. Käyttökokemus-kenttäryhmän analyysi (liite 1, sivu 1).

Kuvan 5 harmaata meta-solmua tuplaklikkaamalla uudelle välilehdelle avautuu sen sisältö. Kuvassa uusi välilehti on esitetty haalealla pohjalla. Meta-solmun sisällä ylhäällä on oranssi Table Creator -solmu. Tällä "taulukonluontisolmulla" voidaan manuaalisesti täyttää taulukko halutulla tavalla ja käyttää sitä hakemiston tavoin. Taulukonluontisolmuun kirjattiin kaikki vastausvaihtoehdot eli tässä tapauksessa sanat "Kyllä", "En" ja "En osaa sanoa". Oranssin solmun alla on "ryhmittelysolmu" (GroupBy), joka laskee ensimmäisen kysymyksen vastausvaihtoehtojen määrän. Kysymykseen "Oletko kuullut Nyytin nettiryhmätoiminnasta?" 36 henkilöä vastasi kielteisesti ja 32 vastasi myönteisesti. Kukaan vastaajista ei valinnut neutraalia vaihtoehtoa. Ryhmittely-solmun jälkeen vaihtoehtojen prosenttimäärät laskettiin uuteen sarakkeeseen Math Formula -solmulla ja sarakkeet nimettiin selkeämmin Column Rename -solmulla.

Tämän jälkeen vastausvaihtoehdot Table Creator -solmusta ja ensimmäisen kysymyksen käsitelty taulukko yhdistettiin yhdeksi taulukoksi Joiner-solmulla. Liitoksen tyyppi oli "täysi ulkoliitos" (Full Outer Join). Koska kukaan ei vastannut ensimmäisen kysymykseen "En osaa sanoa", ensimmäisen kysymyksen aggregoidussa taulukossa vaihtoehtoa ei ole listattu. Täten itse luotujen vastausvaihtoehtojen liittäminen ylempään liitoskohtaan Joiner-solmussa on mielekästä, sillä lopullisen taulukon vastausvaihtoehdoiksi tulee silloin kaikki Table Creator -solmussa listatut vaihtoehdot. Samaan taulukkoon lisättiin myös kolmen seuraavan kysymyksen vastaukset yllä kuvatulla tavalla. Viimeisenä soluihin, joissa ei ollut yhtään vastausta, kirjoitettiin nollaksi Missing Value -solmulla. Kuvassa

6 on esitetty lopullinen käsitelty taulukko, jonka XLS Sheet Appender -solmu kirjoitti suorituksen lopuksi Excel-tiedoston ensimmäiseen välilehteen.

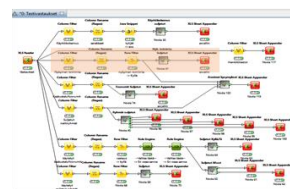
Table "default" - Rows: 3 Spec - Columns: 9 Properties Flow Variables									
Row ID	S Vastaus	Count(Ole...	D Oletko ...	Count(Käy...	D Käytäk...	Count(Käy...	D Käytäk...	Count(Ole...	D Oletko/...
Row0_Row1...	Kyllä	32	0.471	11	0.162	41	0.603	16	0.235
Row1_Row0...	En	36	0.529	55	0.809	27	0.397	49	0.721
Row2_?_Row...	En osaa sanoa	0	0	2	0.029	0	0	3	0.044

Kuva 6. Käyttökokemuskenttäryhmän (liite 1, sivu 1) vastaukset käsiteltyinä raakadata-tiedostossa.

Kuvan 6 sarakkeiden nimet eivät tilasyistä näy kuvassa kokonaan, mutta ne vastaavat liitteen 1 sivulla 1 olevia neljää ensimmäistä suljettua kysymystä. Jokaiselle kysymykselle on kaksi saraketta, joista "Count"-alkuinen sisältää absoluuttiset arvot ja toinen vastauksen prosenttiosuudet. "Count"-alku voidaan asettaa automaattisesti sarakkeen nimeen GroupBy-solmun asetuksissa, asettamalla ryhmittelyehdoksi solmun sisällä vastaajien lukumäärän laskeminen.

Kuvan 4 kolmas XLS Reader -solmusta lähtevä viiva ryhmittelee yllä kuvatun mukaisesti Nyytin nykyisiin nettiryhmiin liittyvät kysymykset. Java Snippet -solmun tilalla käytettiin Row Filter -solmua, joka poimi taulukosta kaikki käyttäjät, jotka vastasivat kyselyn toiseen kysymykseen "Käytätkö/oletko käyttänyt Nyytin nettiryhmiä?" myöntävästi. Koska avoimien kysymysten vastauksia ei voi automaattisesti ryhmitellä, avoimien kysymysten sarakkeet siirrettiin omaan meta-solmuun. Koska Nyytin nykyisiä nettiryhmiä koskevien kysymysten joukossa oli avoin kysymys, Row Filter -solmun jälkeen reitti jakautuu kahteen. Loput nykyisiin nettiryhmiin liittyvät sarakkeet jatkavat "Nyk. toiminta Suljetut" -meta-solmun sisään. Meta-solmun sisällä dataa käsitellään useiden solmujen avulla, mukaillen kuvassa 5 esitettyä meta-solmun sisällä tapahtuvaa aggregointia.

	A	B	C	D	E
	Vastaus	Count(Miten hyvin	Miten hyvin tämänhetkinen nettiryhmätoiminta palvelee tarpeitasi?	Count(Miten hyvin	Miten hyvin koet nettiryhmien parantavan opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa?
1					
2	Erittäin hyvin	0	0	0	0
3	Hyvin	3	0.272727273	5	0.454545455
4	Huonosti	6	0.545454545	5	0.454545455
5	Ei lainkaan	1	0.090909091	0	0
6	En osaa sanoa	1	0.090909091	1	0.090909091

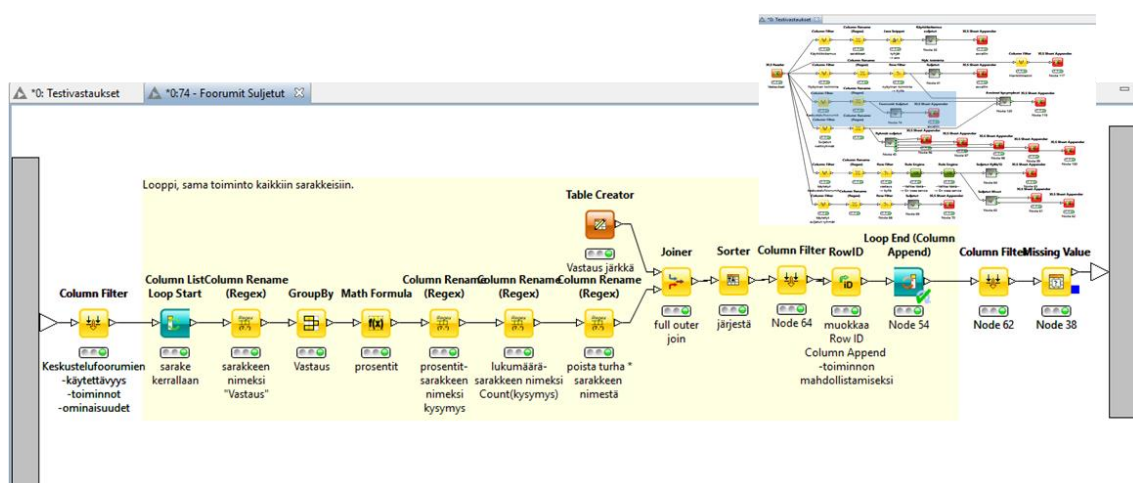

Kuva 7. Nyytin nykyisiin nettiryhmiin liittyvien kysymysten analysoidut vastaukset.

Kuvan 7 vasen puoli esittää meta-solmun jälkeen Excel-tiedostoon kirjoitettua taulukkoa. Otsikkorivin solut on muotoiltu isommiksi tätä kuvaa varten, jotta otsikot näkyisivät paremmin. KNIME:n kirjoittamassa Excel-tiedostossa ei ole minkäänlaisia formaatteja oletuksena. Kuvan oikeassa reunassa on pienennettynä kuva 4, johon on korostettu haalean oranssilla kyseessä oleva alue.

Esimerkki 2: Silmukka

Keskustelufoorumien ominaisuuksien tärkeyden analysointi on esitetty kuvassa 8. Keskustelufoorumien ominaisuuksia kartoittavat kysymykset näkyvät liitteessä 1 sivuilla 2 ja 3. Kuvan 5 tavoin analyysi alkoi suodattamalla tarpeettomat sarakkeet ja muokkaamalla sarakkeiden nimiä. Kuten edellä, sarake, joka sisälsi avoimen kysymyksen ”Miten kuvailisit onnistunutta keskustelufoorumia?” vastaukset jatkoivat matkaa ”Avoimet kysymykset” meta-solmuun. Loput sarakkeista siirtyivät ”Foorumit Suljetut” meta-solmuun. Kuvan 8 oikeassa yläkulmassa on pienennös kuvasta 4, ja siihen on korostettu sinisellä kyseessä oleva alue. Kuvan muu osuus esittää sinisellä alueella sijaitsevan meta-solmun sisältöä.

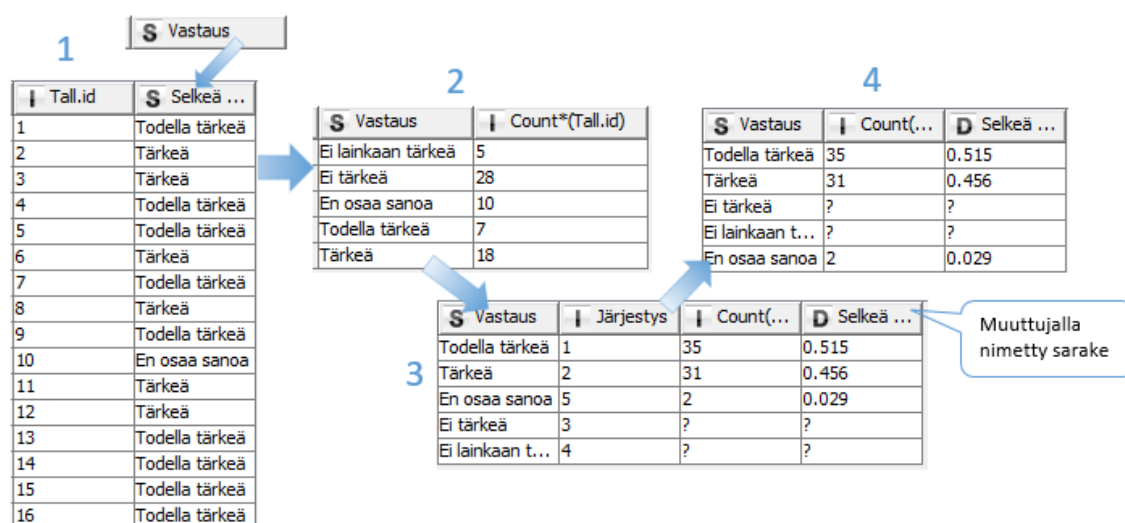

Kuva 8. Keskustelufoorumien ominaisuuksiin kohdistuvien kysymysten analyysi.

Meta-solmun sisällä tapahtuu silmukka (loop), joka käy läpi jokaisen sarakkeen yksitellen. Kellertävä pohja korostaa silmukan alueen. Ensin Column Filter -solmulla varmistetaan, ettei silmukkaan päädy vääriä sarakkeita. Column List Loop Start -solmu poimii ensimmäisen sarakkeen, joka siis sisältää ensimmäisen ominaisuuden tärkeyden arvioinnit. Liitteen 1 toiselta sivulta kohdasta ”Keskustelufoorumien käytettävyys” nähdään,

että ensimmäinen arvioitava ominaisuus on "Selkeä rakenne". Sarakkeen nimeksi asetetaan "Vastaus", koska lopullisen taulukon ensimmäisessä sarakkeessa tulee olemaan vastausvaihtoehdot (kuva 9, kohta 1). Vastaus-sarake aggregoidaan laskemalla vastauksien lukumäärät GroupBy-solmulla (kuva 9, kohta 2), jonka jälkeen Math Formula -solmu laskee vastausten prosenttiosuudet.

Prosenttiosuuksien laskennan jälkeen sarake nimetään alkuperäisellä ominaisuudella muuttujan (variable) avulla Column Rename Regex -solmussa (kuva 9, kohta 3). KNIME pitää tallessa silmukan sarakkeen alkuperäisen nimen muuttujana, vaikka sarakkeen nimi konkreettisesti näyttäytyy nyt nimenä "Vastaus". Seuraavat uudelleen nimitys-solmut muokkaavat GroupBy-solmun luoman sarakkeen nimen siten, että kuvan 9 kohdan 2 "Count*(Tall.id)" -sarakkeen nimestä tulee "Count(Selkeä rakenne.)".

Kuva 9. Silmukassa tapahtuva tietojen käsittely havainnollistettuna vuokaaviona.

Kuvan 9 kohta 3 näyttää myös Table Creator -solmusta liitetyn vastausvaihtoehtojen järjestyksen. Kuvan 8 Sorter- ja Column Filter -solmut järjestävät vastaukset haluttuun järjestykseen ja poistavat "Järjestys"-sarakkeen lopullisesta taulukosta (kuva 9, kohta 3 ja 4). Ennen jokaisen silmukan loppua, Row ID -solmulla nimetään KNIME:n sisäiset rivitunnisteet loogiseen järjestykseen. Täten Loop End (Column Append) -solmu osaa liittää samaan taulukkoon oikeille riveille kaikkien iteroitujen silmukoiden kysymysten vastausten lukumäärät. Kuvassa 10 on osa lopullista taulukkoa osoittamassa silmukan iteroimia sarakkeita yhteen liitettynä.

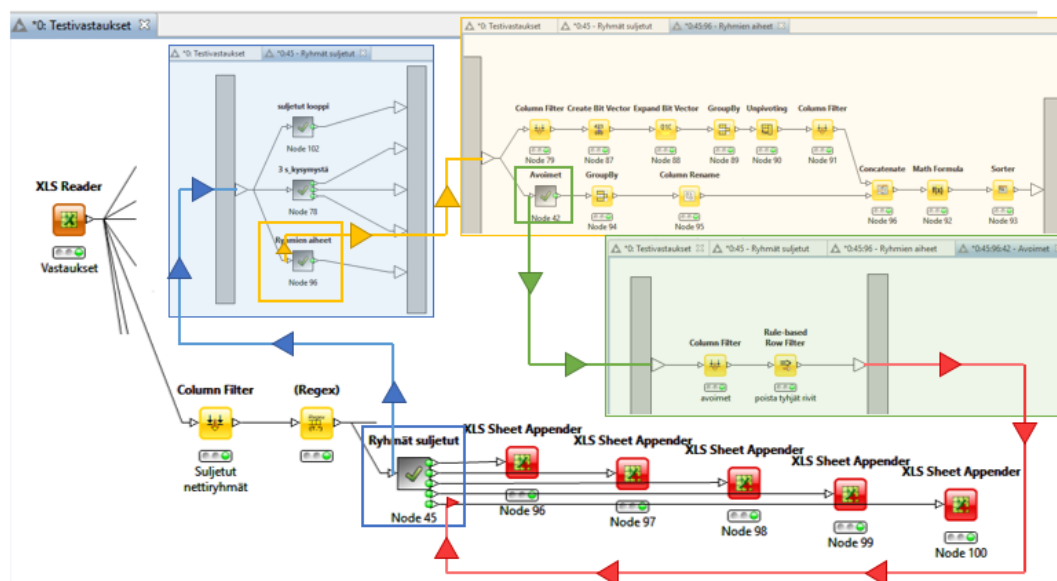
S Vastaus	I Count(...	D Selkeä ...	I Count(...	D Mobiilia...	I Count(...	D Viestike...	I Count(...	D Viestike...	I Count(...	D Viestike..
Todella tärkeä	35	0.515	23	0.338	24	0.353	30	0.441	7	0.103
Tärkeä	31	0.456	25	0.368	35	0.515	31	0.456	31	0.456
Ei tärkeä	0	0	12	0.176	3	0.044	1	0.015	24	0.353
Ei lainkaan t...	0	0	4	0.059	0	0	0	0	2	0.029
En osaa sanoa	2	0.029	4	0.059	6	0.088	6	0.088	4	0.059

Kuva 10. Näyte analysoidusta keskustelupalstojen ominaisuuksien (liite 2, sivu 4) tärkeydestä kertovasta taulukosta.

Monivalintakysymyksen analyysiä lukuun ottamatta kaikki suljettujen kysymysten analyysit noudattavat samoja periaatteita kuin yllä olevat kaksi esimerkkiä. Suljettuihin net-tyryhmiin liittyvien kysymysten analyysi jakautuu lopulta viiteen eri taulukkoon kysymysten luonteesta johtuen (kuva 4 keskellä). ”Ryhvät Suljetut” meta-solmun sisällä on lisää meta-solmuja, sillä suljettujen ryhmien ominaisuuksiin kohdistuviin kysymyksiin käytettiin esimerkin 2 silmukka-toteutusta, kolmeen muuhun kysymykseen esimerkin 1 suoraviivaista toteutusta ja monivalintakysymykseen kolmatta toteutusta. Kuvan 11 vasemmassa yläkulmassa on kuva ”Ryhvät Suljetut” -meta-solmun (sininen pohja) sisältä.

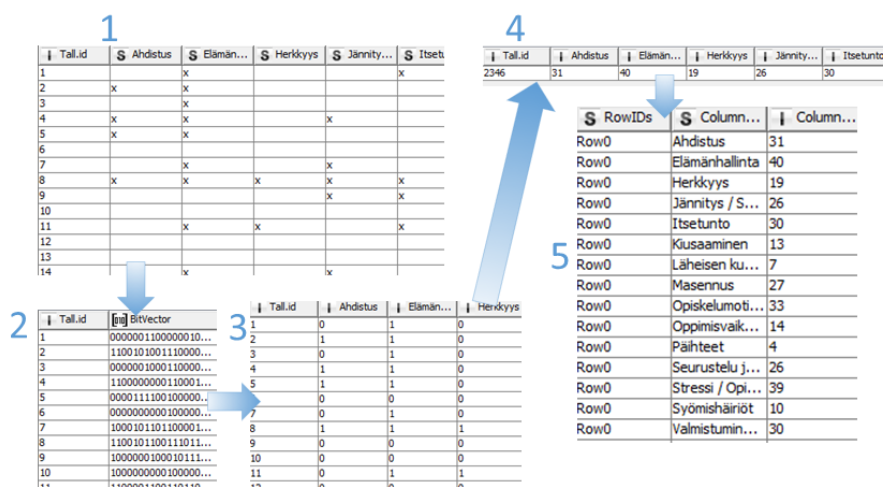
Esimerkki 3: Monivalinta

Liitteen 1 sivulla 3 on monivalintakysymys suljettujen ryhmien aiheista. Monivalintakysymyksen vastaukset olivat Excelissä muotoa ”x”, kun aihe oli valittu kiinnostavaksi, ja tyhjä valitsemattomissa kohdissa. Jos analyysi olisi rakennettu jo ennen lomakkeen julkaisua, olisi ilmennyt, ettei ”x” ole paras vaihtoehto tallennettavaksi arvoksi. Jos kysely tehtäisiin uudelleen, E-lomake-ohjelmassa kannattaisi asettaa tallentuviksi arvoiksi 1 – jos ryhmän aihe on valittu – ja 0, jos aihetta ei ole valittu. Loppujenlopuksi kuitenkin ”x” arvon kanssa analyysin tekeminen oli mahdollista esimerkiksi muokkaamalla arvoa ns. ”bittivektorilla”, joka muuttaa datan binäärijärjestelmään eli ykkösiksi ja nolliksi.

Kuva 11. Monivalintakysymyksen analysointi. Eriväriset taustat kuvaavat eri meta-solmujen sisältöjä.

”Ryhmän Aiheet” meta-solmun sisällä (kuva 11 keltainen pohja) data jaetaan kahdelle reitille. Ylemmällä reitillä datasta poimitaan suljettujen nettiryhmien aiheisiin liittyvät – kyselyssä valmiiksi olevat – vaihtoehdot sekä vastaajan tunnistenumero ”Tall.id” -sarake (kuva 12, kohta 1). Seuraavaksi aihesarakkeista muodostetaan bittivektori Create Bit Vector -solmulla. Bittivektori tiivistää kaikki aihesarakkeet yhdeksi sarakkeeksi ja korvaa ”x”-arvon numerolla 1 ja tyhjän numerolla 0 (kuva 12, kohta 2). Tämän jälkeen Expand Bit Vector -solmu avaa bittivektorin ja asettaa uudet numeroarvot takaisin aihesarakkeisiin (kuva 12, kohta 3). GroupBy-solmu laskee jokaisen sarakkeen summan (kuva 12, kohta 4) ja Unpivoting-solmu transponoi sarakkeet riveiksi (kuva 12, kohta 5).

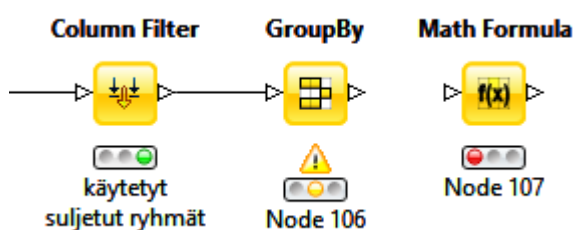

Kuva 12. Monivalintakysymyksen analysointi havainnollistettuna vuokaaviona.

Valmiiden vaihtoehtojen lisäksi aiheita oli myös mahdollista toivoa avoimesti kirjoittamalla. Kuvassa 11 avoimien aiheiden analysointi tapahtuu vihreällä pohjalla. Column Filter -solmu poimii taulukkoon vain avoimet aihe-ehdotukset sisältävän sarakkeen sekä vastaajan tunnistenumero sarakkeen. Rule-Based Row Filter -solmu poistaa kaikki paitsi aihe-ehdotuksen sisältävät rivit taulukosta. GroupBy-solmu summaa aiheiden lukumäärät ja Column Rename -solmulla vaihdetaan sarakkeen nimi samaksi kuin kuvassa 12 kohdassa 5. Concatenate-solmu yhdistää taulukot yhdeksi pitkäksi taulukoksi, jonka jälkeen lasketaan aiheiden prosenttiosuudet sekä järjestetään Sort-solmulla aiheet suosion mukaiseen järjestykseen.

4.3 Tulosten graafinen esitys

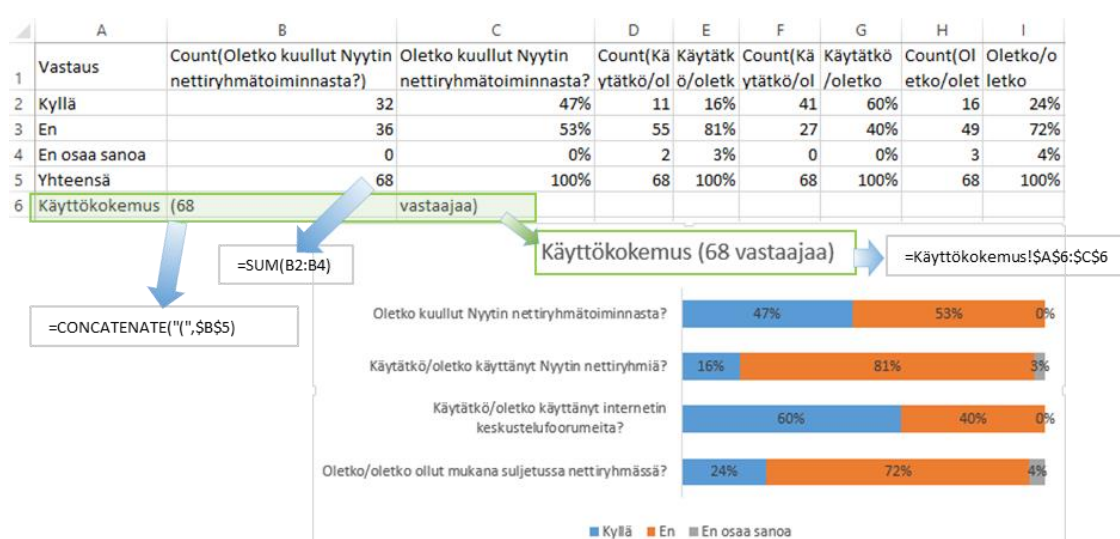
Kuvassa 4 näkyvien punaisten solmujen tehtävänä on tallentaa analysoidut taulukot Excel-tiedostoon. Jokainen taulukko tallentuu Excel-tiedostossa omalle KNIME:ssä nimeytylle välilehdelle. Jokainen kerta, kun KNIME-analyysi suoritetaan, tiedot tallentuvat uudelleen samaan välilehteen. Esimerkiksi kun kyselyyn tuli lisää vastauksia, analyysin pystyi suorittamaan uudelleen, että Excelissä piirretyt kaaviot päivittyivät automaattisesti. Solmujen alla olevat ”liikennevalot” kertovat analyysin suorituksen vaiheesta. Kuvassa 13 on esimerkkinä eri suorituksen vaiheet. Kun valo on vihreä, solmu on suoritettu eli kuvassa 13 dataa sisältävä taulukko on ”mennyt solmun läpi” ja jäljellä ovat vain suodatetut sarakkeet. Keltainen valo tarkoittaa, ettei solmua ole vielä suoritettu. Lisäksi se kertoo, että suorittaminen on mahdollista. Kuvassa 13 keltaisen valon läheisyydessä on myös huutomerkillä varustettu keltainen kolmio, jota osoittamalla hiiren osoittimen vireen ilmestyy varoitusviesti. Varoitusviestissä varoitetaan siitä, ettei solmun data etene solmusta mihinkään. Punainen liikennevalo tarkoittaa, että jotain on pielessä eikä solmua voi suorittaa. Kuvassa 13 kolmannessa solmussa on punainen valo, sillä siihen ei ole kytketty dataa.

Kuva 13. KNIME:n solmujen alla olevat liikennevalot.

KNIME:n tuottamaa Excel-tiedostoa kutsutaan tässä raakadataksi (Raw data). Koska KNIME pystyy kirjoittamaan tiedoston vain Excel 97-Excel 2003 (.xls) työkirjana, jokainen taulukko linkitettiin uudenmalliseen Excel-tiedostoon tehokkaampien ominaisuuksien sekä kaavioiden visuaalisen ilmeen parantamiseksi. Linkittämisestä on hyötyä myös siksi, että uuden Excel-tiedoston voi pitää auki silloinkin kun KNIME:n työtilassa päivitetään tai muutetaan solmuja. KNIME ei voi kirjoittaa dataa avoimena olevaan tiedostoon. Linkittämällä raakadatataulukot uuteen Excel-tiedostoon on edelleen mahdollista tehdä muutoksia KNIME:n työtilassa tiedoston ollessa auki. Uudenmallisen Excel-tiedoston ensimmäisestä välilehdestä tehtiin tulosten esittelyyn tarkoitettu alue, johon liitettiin lopulliset kaaviot ja taulukot. Liitteenä 2 on koko kyselytutkimuksen tulokset graafisesti esiteltynä.

Tammikuussa 2016 Nyyti avasi sivuilleen uudenmallisen keskustelufoorumin. Foorumia varten tammikuuhun mennessä saadut vastaukset esitettiin yhdistykselle ns. alustavassa analyysissä. Alustavassa analyysissä keskityttiin kuvaamaan vastaukset yksinkertaisina kaavioina. Lopullinen tarkempi analyysi oli tarkoitus lähettää helmikuun alussa, ja sen pohjana käytettiin alustavaa analyysiä. Tästä johtuen alustavaan analyysiin tehtiin automaattisesti päivittyvät otsikot, joiden luonti on esitetty kuvassa 14. Ensin riville 5 lisättiin summarivi ja raakadatan muotoiset desimaaliluvut vaihdettiin prosenteiksi. Otsikoiden luominen automaattisesti päivittyviksi tapahtui lisäämällä riville 6 haluttu otsikko, jossa B6-solu sisälsi ”ketjutusfunktion” (Concatenate). Kaavion otsikoksi linkitettiin solut A6–C6, jolloin otsikossa oleva vastausten lukumäärä päivittyi automaattisesti KNIME:n lähdetiedostoa eli kyselytutkimuksen vastaustiedostoa vaihtaessa.

Kuva 14. Excel-kaavioiden otsikoiden automatisointi.

Jokaisesta kysymysryhmästä luotiin kuvan 14 mukaiset kaaviot, jotka liitettiin Excel-tiedoston ensimmäiselle välilehdelle. Alustavassa analyysissä vastaajien lukumäärä oli 57. Vastaajamäärä oli toivottua alhaisempi, ja lopullinen vastaajamäärä kasvoi vain noin kymmenyksen. Yhteensä kysely tuotti 68 vastausta. Syitä vastausten vähyyteen voi olla monia, esimerkiksi joulukiireiden ja joululoman osuminen kyselytutkimuksen alkuun, opiskelijoiden tavoittamisen vaikeus, mielenkiinnon puute nettiryhmiä kohtaan tai kyselytutkimukseen liittyvät syyt. Olisi ollut mielenkiintoista tietää kyselyn vastausprosentti, eli kuinka moni kyselyn saaneista (tässä tapauksessa nähneistä) vastasi kyselyyn.

Vastauksien vähyyden takia etenkin vastaajien ominaisuuksiin liittyvissä analyyseissä tulee pohtia tuloksien luotettavuutta. Kuvassa 15 on esimerkki siitä, millä tavalla vastaajien ominaisuuksiin liittyviä päätelmiä olisi voinut tehdä, jos vastaajamäärä olisi ollut suurempi. Yksinkertaisten mielipidekysymysten tuloksia voidaan pitää hyvinkin luotettavina, sillä yhdeksän uuden vastaajan tulokset eivät muuttaneet tammikuussa saatuja tuloksia. Iso osa ominaisuuksien tärkeyttä kartoittavien kysymysten vastauksista kallistui voimakkaasti joko tärkeään tai ei tärkeään suuntaan. Muutamissa ominaisuuksissa vastaajien mielipiteet kuitenkin jakautuivat tasaisesti kummallekin puolelle. Koska vastausten jakautuessa ei käynyt ilmi selvää mielipidettä ominaisuuden tärkeydestä. Tällaiset ominaisuudet määriteltiin hyviksi lisäksi sovelluksia vertaillen.

Oletko kuullut Nyytin nettiryhmätoiminnasta?	Vastaajien lukumäärä	Vaihtoehtojen prosenttiosuus	Ikäryhmän prosenttiosuus
En	36	53%	
Alle 20 vuotta	2	3%	50%
20 - 24 vuotta	19	28%	58%
25 - 29 vuotta	8	12%	40%
30 vuotta tai enemmän	7	10%	64%
Kyllä	32	47%	
Alle 20 vuotta	2	3%	50%
20 - 24 vuotta	14	21%	42%
25 - 29 vuotta	12	18%	60%
30 vuotta tai enemmän	4	6%	36%
Grand Total	68	100%	

Suhteellisen moni on kuullut Nyytin nettiryhmätoiminnasta

Kuva 15. Excelin pivot-toiminnolla tehty analyysi henkilön iän vaikutuksesta nettiryhmätoiminnan tunnettavuuteen.

Lopullisen analyysin tehtiin helmikuun alussa. Alustavan analyysin päivitettyt kaaviot muodostivat pohjan lopulliselle analyysille. Lisäksi siihen lisättiin käyttäjien ominaisuuksiin liittyviä analyysejä Excelin avulla, kuten kuvassa 15 on esitetty. Käyttäjien ominaisuuksiin liittyvillä analyyseillä pyrittiin löytämään tietyille ihmisryhmille ominaisia toimintamalleja. Lisäksi lopulliseen pdf-tiedostoon vastaajien tiedoista saadut tiedot yhdistettiin mielekkäiksi kokonaisuuksiksi (liite 2, sivu 1). Lopullinen analyysi sisältää myös yhteenvedoja ja pääkohtia avoimista vastauksista ja siinä on kiinnitetty enemmän huomiota analyysin ulkonäköön kuin alustavassa analyysissä.

5 Keskustelualueen kehittäminen

5.1 Nyyti ry:n suunnitelmat

Keväällä 2015 tehdyn verkkopalveluiden kehityskartoituksen perusteella yhdistys totesi selkeän tarpeen verkkotoiminnan kehittämiseksi. Jo saman vuoden aikana Nyyti lähti kehittämään verkkotoimintaansa ja vuonna 2016 verkkosivujen on tarkoitus uudistua täysin. Uudistukseen kuuluvat mm. sivujen ulkoasun, rakenteen ja sisältöjen kehittäminen sekä keskustelualueen uudistaminen. Verkkosivuista tehdään mobiililaitteille sopivat ja opiskelijat otetaan mukaan verkkosisältöjen tuottamiseen. [3.]

Vuorovaikutteisten verkkopalveluiden uudistaminen liittyy läheisesti tähän insinööritoimintaan. Nyytin suunnitelman mukaan nykyinen nettiryhmätoiminta jaetaan avoimeen keskustelufoorumiin sekä suljettuihin nettiryhmiin. Tässä työssä pyritään selvittämään näiden kahden toiminnan tärkeimpiä ominaisuuksia sekä toteutusmahdollisuuksia. Tulevaisuuden kannalta myös englannin- ja ruotsinkielisten keskustelupalveluiden mahdollistava toteutus on ollut tavoitteena. Viimesykyisen ryhmächat-pilotoinnin onnistumisen johdosta Nyyti aikoo jatkaa pikaviestitoimintaa Ninchat-alustalla. [3.] Suljettujen nettiryhmien yhteydessä toimiva chat-ominaisuus olisi myös hyödyllinen, joten sen toteuttamista tullaan pohtimaan Nyytin ja palveluntuottajan kanssa.

Uudistuksen myötä sivuston julkaisujärjestelmä todennäköisesti vaihtuu. Yhtenä vaihtoehtona on harkittu Wordpress-julkaisualustaa. WordPress on avoimeen lähdekoodiin perustuva julkaisualusta, joka on kasvanut ja kehittynyt vuodesta 2003 lähtien. Avoimeen lähdekoodiin perustuva julkaisualusta tarkoittaa, että alusta on täysin muokattavissa ja kuka tahansa voi kehittää siihen uusia liitännäisiä (plugins). WordPress kehitettiin aluksi

blogiohjelmistoksi, mutta se on vuosien varrella laajentunut koko sisällönhallintajärjestelmäksi. [17.]

Vuoden 2015 alussa tehdyssä kehityskartoituksessa vastaajia pyydettiin antamaan kehitysehdotuksia Nyytin verkkosivustolle. Avoimista vastauksista kävi ilmi todellinen tarve sivuston käytettävyyden parantamiseen. Visuaalisen ilmeen päivittämisen lisäksi moni vastaajista kommentoi keskustelufoorumin teknistä toteutusta. Keskustelufoorumista toivottiin teknisesti ketterämpää ja helppokäyttöisempää sekä nykyaikaan soveltuvampaa toteutusta. Nykyään yleisiä keskustelufoorumeiden ominaisuuksia ovat mm. yksityisviestien lähettäminen, keskusteluketjujen luominen sekä käyttäjäprofiilit. Erityisen huomionarvoista oli muutamassa vastauksessa esiin noussut keskustelufoorumin ”polkutoteutus”, eli polku, jota pitkin keskustelua pääsee lukemaan. Vuoden 2015 aikaisessa foorumitoteutuksessa keskustelufoorumin polussa tuntui olevan yksi täysin turha askel. [9.]

Yhtenä esimerkkinä yhdistys mainitsi väestöliiton perheaikaa.fi-sivuston foorumin. Perheaikaa.fi-sivusto on selkeä ja raikas, ja se sisältää avoimen keskustelufoorumin lisäksi suljettuja nettiryhmiä ja chatin. Kuvassa 16 on esimerkki foorumin visuaalisesta ilmeestä. Kuvasta ilmenee keskusteluketjujen selkeä kategorisointi sekä hakutoiminto. Kategoriat eli teemat jakautuvat useisiin viestiketjuihin, ja viestien lukumäärät ovat näkyvillä. Teeman otsikkoa klikkaamalla pääsee näkemään eri viestiketjujen otsikot ja viestimäärät. Lisäksi sivun oikeassa reunassa on nykyisin paljon käytettyjä tunnisteita eli avainsanoja (tags). Tunnisteet ovat merkintöjä, joilla kuvataan tiettyä sisältöä [18]. Perheaikaa.fi-sivuston teknisen toteutuksen on tehnyt lähdekoodin perusteella suomalainen Avoine Oy.

Kuvassa 16 olevat tunnisteet on sijoitettu keskustelufoorumin alueelle. Ensisilmäyksellä käyttäjä saattaa ajatella tunnisteiden toimivan linkkinä keskustelualueen teemoihin. Näin ei kuitenkaan ole, sillä tunniste vie käyttäjän yleiselle – koko sivun laajuiselle – hakutulosivulle. Keskusteluihin takaisin päästäkseen, käyttäjä joutuu klikkailemaan lisää (tai painamaan selaimen peruuta-näppäintä). Voisi olla hyvä idea asettaa otsikko tai lyhyt ohjeteksti tunnisteiden yläpuolelle, joka viittaisi niiden johtavan yleiselle hakusivulle. Toisaalta sivua enemmän käyttävälle selviää pian, että tunnisteet on aseteltu etusivua lukuun ottamatta samalla tavalla kaikille välilehdille.

Kuva 16. Väestöliiton perheaikaa.fi-keskustelufoorumin visuaalinen ilme.

Nyytin sivustolla olevan Tietoa-osion etusivulla on hieman kuvan 16 tyyppinen tunnisteominaisuus. Tietoa-osiossa on laaja kokoelma hyödyllisiä artikkeleja elämänhallintaan ja ongelmien ratkaisuun. Keskustelufoorumin lopullista toteutusta pohtiessa olisi hyvä miettiä voisiko jo olemassa olevaa tietopakettia käyttää väestöliiton perheaikaa.fi-palvelun tavoin. Keskustelualueen eri teemojen läheisyyteen voisi esimerkiksi asettaa aiheeseen sopivia avainsanoja, joiden avulla pääsisi kätevästi lukemaan aiheeseen liittyviä artikkeleja. Toinen vaihtoehto olisi antaa käyttäjille mahdollisuus lisätä omaan keskusteluketjuun vapaamuotoinen tunniste, jolloin saman aihepiirin keskusteluja voisi löytää helposti tunnisteiden kautta. Lisäämällä useita tunnisteita, keskusteluketjun aihetta voisi selkeyttää, koska joskus otsikko ei kuvaa koko keskustelua tarpeeksi kattavasti. Tällaista menetelmää käytetään joskus esimerkiksi blogeissa.

5.2 Kyselytutkimuksen tulokset

Insinööriyön liitteenä 2 on lopullinen kyselytutkimuksen analyysi. Käyttökokemuksiin liittyvät tulokset (liite 2, sivu 2) kulkivat odotetusti. Alle puolet vastaajista kertoi kuulleen Nyytin nettiryhmätoiminnasta aiemmin. Nyytin ”nykyisiä” eli vuoden 2015 aikaisia nettiryhmiä oli käyttänyt suunnilleen joka kuudes vastaaja. Yli puolet internetin keskustelufoorumeita käyttäneistä kertoi olleensa mukana suljetussa nettiryhmässä. Lisäksi vastausten perusteella (liite 2, sivu 2) näyttäisi, että 25–29-vuotiaista jopa 60 prosenttia oli

kuullut aiemmin Nyytin nettiryhmätoiminnasta. Vastaava luku esimerkiksi 20–24-vuotiaista oli 42 prosenttia. Koska ero oli niinkin suuri, ja näistä kahdesta ikäryhmästä tuli eniten vastauksia, voidaan pohtia, onko nettiryhmiä mainostettu aiemmin enemmän. On myös mahdollista, että sivujen vanhanaikaisuus on saanut aikaan negatiivisen käyttäjäkokemuksen etenkin nuorempien käyttäjien keskuudessa. Tällöin uusi käyttäjä ei välttämättä ole edennyt etusivua pidemmälle. Myös esimerkiksi sosiaalisen median suosion nouseminen on voinut vaikuttaa keskustelufoorumien käyttöön alentavasti.

Nettiryhmien laatua koskevat kysymykset jakoivat vastaajien mielipiteitä vahvasti, mutta kaiken kaikkiaan tulokset kallistuivat enemmän negatiivisten kokemusten suuntaan. Puolet kokivat nettiryhmien parantavan opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa hyvin ja puolet vastanneista huonosti. Yli 60 prosentin mielestä vuoden 2015 aikainen nettiryhmätoiminta ei palvellut käyttäjän tarpeita. Avoimien vastausten perusteella kehitettävää näytti olevan etenkin keskustelujen rajoittuneisuudessa sekä ohjauksessa. Käyttäjät toivoisivat voivan vaikuttaa keskustelujen aiheisiin sekä kirjoittaa keskusteluihin milloin tahansa (liite 2, sivu 2). Kaiken kaikkiaan vaikutelmaksi jäi, että nettiryhmien ajatus on hyvä ja opiskelijoiden mielen hyvinvoinnin tukemiseen potentiaalinen toimintatapa, mutta toteutus on vanhentunut eikä palvele opiskelijoiden tarpeita.

Vastausten perusteella (liite 2, sivu 3) näyttäisi siltä, että yli 24-vuotiaat käyttäisivät keskustelufoorumeita aktiivisemmin kuin sitä nuoremmat. Vastausten alhaisen määrän perusteella emme kuitenkaan voi tehdä kovin luotettavia päätelmiä havainnosta. Sukupuolen vaikutus keskustelufoorumien käyttöön näkyi vastauksissa vahvemmin. Jopa 70 prosenttia vastanneista miehistä kertoi käyttävänsä keskustelufoorumeita vähintään kerran viikossa. Vastaava osuus naisista oli 40 prosenttia. Tämän havainnon pohjalta tutkittiin, mistä eroavaisuus voisi johtua.

Sosiaalisen median erikoisosajayritys ebrand Suomi Oy toteutti vuonna 2013 kyselytutkimuksen nuorten aikuisten sosiaalisen median käytöstä. Heidän tutkimuksensa perusteella nuoret naiset käyttävät sosiaalista mediaa enemmän kuin miehet. Lisäksi naiset viettävät mielellään aikaa kuvienjakopalveluiden – kuten Instagrammin – parissa. Tutkimuksen perusteella Facebook ja YouTube ovat suosituimpia sosiaalisen median palveluita nuorten aikuisten keskuudessa. [19.] ebrand Suomi Oy:n tutkimuksen perusteella voisi olla järkevää tehdä keskustelualueesta sosiaalisen median innoittama – mutta kuitenkin anonyymiyden tärkeyttä unohtamatta.

Noin joka toinen keskustelufoorumeita käyttävistä kertoi käyttävänsä kahta tai kolmea eri foorumia säännöllisesti (liite 2, sivu 3). Suurin osa keskustelufoorumeita käyttävistä käyttää foorumeita tiedon ja vertaistuen etsimiseen ja noin kolmasosa on joskus vaihtanut yhteystieoja keskustelufoorumilla tapaamansa henkilön kanssa. Puolet keskustelufoorumeita käyttäneistä kertoi käyttävänsä foorumeita, joissa keskusteltiin mielen hyvinvoinnista ja elämänhallinnasta. Kuvassa 17 verrattiin Excelin pivot-toiminnolla miesten ja naisten osuutta edellä mainituista keskustelufoorumeiden aihepiireistä. Tuloksista erottuu selkeästi, ja lukumäärien perusteella melko luotetavasti, että mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa käsittelevät foorumit ovat naisten suosiossa.

Käytätkö keskustelufoorumeita, joissa keskustellaan mielen hyvinvoinnista ja elämänhallinnasta?	Lukumäärä	%-osuus
Mies	16	
En	11	69%
En osaa sanoa	1	6%
Kyllä	4	25%
Nainen	24	
En	8	33%
En osaa sanoa	1	4%
Kyllä	15	63%

Kuva 17. Mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa käsittelevien foorumeiden käyttö sukupuolen mukaan.

Oleellinen osa kyselytutkimusta oli ymmärtää käyttäjien mielipiteitä keskustelupalstojen ominaisuuksista. Siksi ominaisuuksiin liittyvät kysymykset asetettiin pakollisiksi. Kuvasta 18 näkyy selvästi, mitkä keskustelufoorumeiden ominaisuuksista arvioitiin tärkeimmiksi. Ehdottomasti tärkeimmiksi ominaisuuksiksi osoittautuivat keskustelufoorumin selkeyteen ja käytettävyyteen liittyvät ominaisuudet. Keskustelufoorumin laatuun ja vapauteen liittyvät ominaisuudet arvioitiin myös erittäin tärkeiksi. Vastaajat pitivät tärkeänä myös käyttäjien välisen vuorovaikutuksen mahdollistamista esimerkiksi yksityisviesteillä. Suljettujen kysymysten lisäksi vastaajia pyydettiin kuvailemaan onnistunutta keskustelufoorumia vapaasti kirjoittaen. Avoimissa vastauksissa suosituimmaksi aiheeksi nousi keskustelupalstojen moderointi, eli laadun varmistaminen ja ylläpitäminen. Myös mobiililaitteille optimoitu keskustelufoorumi arvioitiin tärkeäksi ominaisuudeksi.

	% Tärkeä
Selkeä rakenne.	100%
Viestiketjut ovat jaoteltu kategorioihin.	98%
Viestiketjujen etsiminen hakutoiminnolla.	95%
Rekisteröityneet käyttäjät voivat luoda uusia keskusteluketjuja.	94%
Lainattujen viestien selkeä erottuminen.	94%
Loukkaavien viestien ilmiantaminen on helppoa.	89%
Toiselle käyttäjälle voi lähettää yksityisviestejä.	80%
Mobiililaitteille optimoitu versio.	75%
Käyttäjäprofiiliin voi halutessa lisätä kuvan ja informaatiota.	67%
Käyttäjä voi halutessaan selailla toisten käyttäjien profiileita.	60%
Viestiketjun vastauksien lukumäärä on näkyvillä.	59%
Hymiöiden lisääminen.	55%
Kirjoitetuille viesteille voi antaa peukun.	54%
Kuvien lisääminen.	51%
Kaikissa keskusteluissa on mukana ohjaaja.	43%
Keskustelufoorumille voi kommentoida ilman rekisteröitymistä.	42%
Viestit tarkastetaan ylläpidon toimesta ennen niiden julkaisua.	38%
Videoiden lisääminen.	27%
Viestiketjuja on rajattu määrä.	20%
Vain ohjaajat voivat luoda uusia keskusteluketjuja.	13%

Kuva 18. Keskustelufoorumien ominaisuudet tärkeysjärjestyksessä. Prosenttiluku kuvaa ominaisuuden arviota tärkeäksi tai todella tärkeäksi, kun neutraalit vastaukset on jätetty huomioimatta.

Kuvasta 18 käy ilmi myös keskustelufoorumien rajoittuneisuuden epäsuosio. Käyttäjät haluavat luoda omia keskusteluja ilman turhia rajoituksia. Videoiden lisääminen keskusteluihin ei näyttänyt olevan vastaajille tärkeä ominaisuus. Rekisteröitymispakkoa kirjoittamisen mahdollistamiseksi kannatti yli puolet vastaajista. Noin 40 prosenttia vastaajista arvioi myös ilman rekisteröitymistä eli ns. vieraskäyttäjällä kirjoittamisen tärkeäksi. Tämän voisi päätellä kuvaavan toivetta mahdollisimman matalan kynnyksen toiminnasta. Tähän mennessä Nyytin nettiryhmissä julkaistut viestit on aina tarkastettu ylläpidon toimesta ennen julkaisua. Kyselyn pohjalta voidaan ehdottaa, ettei jokaista viestiä tarkastettaisi ennen julkaisua, vaan keskityttäisiin ylläpitämään keskustelun laatua muutoin. Laatua voisi pitää yllä esimerkiksi tekemällä loukkaavien viestien ilmiantamisesta eli moderaattoreille ilmoittamisesta mahdollisimman helppoa.

Vastausten perusteella (liite 2, sivu 5) näyttäisi hieman siltä, että suljetut nettiryhmät ovat olleet vanhempien vastaajien suosiossa. Jälleen vastauksien vähyydestä johtuen päätelmää ei kuitenkaan voida pitää erityisen luotettavana. Kaikista vastaajista suunnilleen

joka neljäs kertoi käyttäneensä joskus suljettua nettiryhmää. Määrä oli odotettua suurempi, sillä suljetun nettiryhmän käsitteen tunnettavuus ei ollut varmaa. Vain yksi suljetuja nettiryhmiä käyttäneistä arvioi, ettei ryhmään ollut sen helpompi kirjoittaa arkaluontoisista asioista kuin perinteiselle avoimelle keskustelufoorumille. Suurimman osan mielestä arkaluontoisimmista asioista oli kuitenkin helpompi keskustella suljetussa nettiryhmässä. Kysymykseen ”Saitko suljetussa nettiryhmässä parempaa vertaistukea kuin avoimella keskustelufoorumilla?” kukaan vastaajista ei valinnut vaihtoehtoa ”En”. Yli 60 prosenttia koki saavansa parempaa vertaistukea suljetussa nettiryhmässä.

Vastaajilta kysyttiin, osallistuisivatko he Nyytin perustamaan suljettuun nettiryhmään, jos se olisi mahdollista. Jopa 65 prosenttia kaikista vastaajista voisi kuvitella osallistuvansa ryhmään ja heistä muutama osallistuisi ryhmään ehdottomasti. Neljännes vastaajista ei ollut kiinnostunut Nyytin suljetuista nettiryhmistä. Toivotuimpia ryhmien keskustelun aiheita oli elämänhallinta, opiskeluun ja stressiin liittyvät asiat sekä yksinäisyys ja ahdistus. Liitteen 2 sivun 6 viimeisen kaavion perusteella aiheita valittiin laajalti melko tasaisesti, josta saa vaikutelman, että vastaajat toivoisivat suljettuja ryhmiä monista aiheista. Olisi hyvä, jos opiskelijoilla olisi jatkossakin mahdollisuus vaikuttaa suljettujen nettiryhmien aiheiden valintaan. Verkkosivuille suljettujen ryhmien yhteyteen voisi liittää esimerkiksi jonkinlaisen äänestys ominaisuuden. Suljettujen ryhmien sopivasta lukumäärästä olisi hyvä tehdä jatkotutkimusta.

Kyselyssä oli myös suljettujen nettiryhmien ominaisuuksien tärkeyttä kartoittava osio. Kuvassa 19 suljettujen nettiryhmien ominaisuudet on järjestetty tärkeysjärjestykseen. Ehdottomasti tärkeimmiksi ominaisuuksiksi nousi anonyymeillä nimimerkeillä keskusteluihin osallistuminen sekä yllä mainittu ryhmien aiheiden äänestäminen. Lisäksi ohjaajan toivottiin osallistuvan keskusteluun päivittäin. Keskustelufoorumin ja chatin hyödyntäminen suljetuissa nettiryhmissä oli huomattavasti suosittu vaihtoehto kuin puhe- ja videoyhteyden hyödyntäminen. Tulosten perusteella näytti peräti siltä, ettei puhe- ja videoyhteyden käyttämistä suljetuissa nettiryhmissä pidetty mielekkäänä. Tämä ei ollut yllättävää, sillä suljettujen nettiryhmien tarkoituksenahan on voida puhua asioista anonyymisti. Kuten keskustelufoorumien ominaisuuksia kartoittaessa, myös suljettujen nettiryhmien viestien tarkastamista ylläpidon toimesta ennen niiden julkaisua, kannatti noin 40 prosenttia vastaajista.

	% Tärkeä
Keskusteluun osallistutaan anonyymeillä nimimerkillä.	91%
Tulevien ryhmien aiheita voi äänestää Nyytin nettisivuilla.	83%
Ohjaaja osallistuu ryhmässä käytävään keskusteluun päivittäin.	72%
Ryhmän keskustelussa hyödynnetään sekä keskustelupalstaa että chattia.	60%
Ryhmän jäsenten määrä on rajattu.	50%
Ylläpito tarkastaa ryhmän jäsenten viestit ennen niiden julkaisua.	40%
Ryhmän keskustelussa hyödynnetään myös puhe- ja videoyhteyttä.	8%

Kuva 19. Suljettujen nettiryhmien ominaisuudet tärkeysjärjestyksessä. Prosenttiluku kuvaa ominaisuuden arviota tärkeäksi tai todella tärkeäksi, kun neutraalit vastaukset on jätetty huomioimatta.

Suljettujen nettiryhmien sopiva osallistujamäärä olisi vastaajaenemmistön mielestä kymmenen ja kolmenkymmenen välillä. Noin kolmasosa vastaajista valitsi neutraalin ”En osaa sanoa” -vaihtoehtoon. Suljetun ryhmän keston kannalta neutraalin vaihtoehtoon valitsi yli 40 prosenttia vastaajista. Toiseksi suosituin vaihtoehto ryhmien kestosta jakautui 3–4 kuukauden ja yli 6 kuukauden kesken. Näiden tulosten perusteella voidaan sanoa, että suljettujen nettiryhmien kesto tulisi miettiä tarkkaan jokaisen aiheen kohdalla, mutta yleisesti niiden tulisi jatkua vähintään kolme kuukautta.

5.3 Selainkäyttöliittymän käytettävyys

Käyttöliittymällä tarkoitetaan mitä tahansa atk-järjestelmän osaa, jonka avulla käyttäjä navigoi ja muodostaa kuvan järjestelmästä. Selainkäyttöliittymä viittaa Internet- tai intranet-palvelimella käytettävään tietokonesovellukseen, jota käytetään ilman sovelluksen asentamista omaan työasemaan. Esimerkiksi verkkosivut sekä niissä oleva keskustelufoorumi ovat selainkäyttöliittymiä. Käytettävyys kuvaa laitteen tai ohjelman käyttökelpoisuutta, eli sitä kuinka hyvin ja luontevasti sitä voidaan käyttää. [20.] Käytettävyyden lisäksi on hyödyllistä pohtia selainkäyttöliittymän käyttäjäkokemusta eli sitä, minkälaisena kokemuksena käyttäjä kokee keskustelufoorumin käytön. Positiivisen käyttäjäkokemuksen seurauksena käyttäjä tulee todennäköisimmin sivustolle uudelleen. [21.]

Jakob Nielsen on yksi tunnetuimmista tai ehkä jopa tunnetuin verkkosuunnittelun käytettävyyden asiantuntijoista. Hän on perustanut verkkosuunnittelun käytettävyyttä edistävän konsulttiyrityksen ja kirjoittanut lukuisia kirjoja aiheesta. [22.] Nielsenin [23] mukaan

käyttöliittymän käytettävyyttä voidaan parantaa 10 säännön avulla, joita yleisesti kutsutaan Nielsenin kymmeneksi heuristiikaksi. Alla oleva luettelma on vapaa suomennos Nielsenin kymmenestä heuristiikasta:

- Sivun tulisi antaa asianmukaista palautetta käyttäjän toiminnasta kohtuullisessa ajassa.
- Sivulla tulee käyttää käyttäjille tuttua kieltä ja informaation tulee olla loogisessa järjestyksessä.
- Sekä poistumis- että palautusreitti tulee merkitä selkeästi, jotta käyttäjä voi vapaasti liikkua sivustolla ja hallita käyttämistään joka tilanteessa.
- Sivuston osien tulee toimia johdonmukaisesti ja yleisten sopimusten mukaan.
- Virhetilanteille alttiit tilanteet tulee joko poistaa tai käyttäjällä tulee olla mahdollisuus vahvistaa tapahtuma ennen virheen tapahtumista.
- Sivun objekteista, toiminnoista ja vaihtoehdoista tulee tehdä tunnistettavia, jottei käyttäjän täydy muistella aiempia tapahtumia.
- Anna tottuneille käyttäjille mahdollisuus oikopolkuihin sekä mahdollisesti räätälöitäviä ominaisuuksia.
- Minimoi turhan tiedon määrä, jotta merkityksellinen tieto saisi enemmän näkyvyyttä.
- Virheilmoitusten tulee sisältää virheiden syyt sekä ratkaisut selkokielellä ilmaistuna.
- Käyttäjän saatavilla tulee olla helposti esitetyssä muodossa oleva dokumentaatio, kuitenkin unohtamatta, että on parempi, jos sitä ei tarvitse käyttää.

Nämä heuristiikat antavat keskustelufoorumin suunnittelulle hyvän pohjan. Tässä tutkimuksessa esiin tulleen palautteen perusteella yllä mainitut säännöt ovat käytettävyyden kannalta erittäin tärkeitä. Ohjelmat ja verkkosivut, jotka toimivat vastoin yleisiä periaatteita – ja Nielsenin sääntöjä – tuottavat helposti negatiivisen käyttäjäkokemuksen.

Nyytin tämänhetkistä keskustelufoorumia tarkastellessa Nielsenin heuristiikkojen avulla, voimme pohtia muutamien ominaisuuksien käytettävyyttä. Tällä hetkellä tiettyyn viestiketjuun pääseminen vaatii saman otsikon klikkaamista kaksi kertaa. Se johtuu todennäköisesti foorumin viestiketjujen teema eli kategorisointi ominaisuudesta. Samaa teemaan olisi mahdollista lisätä useita viestiketjuja, jolloin teeman nimen klikkaaminen johtaisi useaan saman aihepiirin keskusteluketjuun. Tällä hetkellä foorumilla kuitenkin on

vain yksi keskusteluketju per teema, ja sekä keskusteluketju että teema ovat samannimiä. Kuvassa 20 on esitetty ”kategoriasivulta” (Sivu1) ”viestiketjusivulle” (Sivu2) eteneminen. Näiden kahden sivun erona on keskusteluketjun kuvaus viestiketjun otsikon alla ylemmässä kuvassa ja sama kuvaus ennen otsikkoa alemmassa kuvassa. Lisäksi alemmassa kuvassa on sana ”Aihealue” ennen otsikkoa.

Kuva 20. Tämän hetkisen keskustelufoorumin polku keskustelufoorumin etusivulta viestiketjuun. Viimeisen viestin otsikko, kirjoittaja ja aika on sensuroitu.

Polun pituuden syyn huomaaminen vei melko paljon aikaa. Heuristiikka numero 4 eli yleisten sopimusten mukaan toimiminen ei täyty, jos klikkaamalla otsikkoa käyttäjä ei päädy oletuksestaan huolimatta viestiketjuun sisälle. Viimeiseksi kirjoitetun viestin otsikkoa klikkaamalla tosin on mahdollista päästä keskustelun viimeiseksi kirjoitettuun viestiin suoraan keskustelufoorumin etusivulta (kuvassa 20, ”sivulla 1” harmaalla peitetty informaatio). Tämä on sinällään hyvä toiminto, mutta olisi suotavaa, että tämä ilmenisi käyttäjille heti. Tällainen pienikin seikka voi haitata positiivisen käyttäjäkokemuksen syntyä.

Seuraava huomion arvoinen kohta on viestien järjestys viestiketjussa. Jo viime vuoden kehityskartoituksessa eräässä avoimessa vastauksessa kommentoitiin viestijärjestystä. Yleisesti keskustelupalstoilla viimeisin viesti on viimeisenä ja ensimmäinen viesti ylhäällä. Nyytin keskustelufoorumilla oletuksena kuitenkin on, että viimeisin viesti on ylhäällä. Tämän voidaan myös katsoa olevan Nielsenin heuristiikan 4 vastaista. Toisaalta

keskustelufoorumilla on mahdollisuus vaihtaa viestien järjestystä, mutta jokaisen istunnon jälkeen järjestys palautuu oletukseen. Lisäksi heuristiikkaan 4 voitaisiin ajatella kuu-luvan käyttäjäprofiilit, koska usein rekisteröityessä keskustelufoorumille nimimerkistä tulee linkki käyttäjäprofiiliin. Tällä hetkellä Nyytin sivulla käyttäjäprofiileita ei kuitenkaan ole, joten nimimerkki ei johda mihinkään.

Nielsenin lisäksi myös esimerkiksi ohjelmistosuunnittelijana, bloggaajana ja kirjailijana toimiva Joel Spolsky on kirjoittanut aktiivisesti käyttöliittymien suunnittelusta. Hänen artikkelissaan ”Yhteisöjen rakentaminen ohjelmistojen avulla” (Building Communities with Software) [24] hän kuvailee keskustelufoorumien ominaisuuksia ja syitä näiden ominaisuuksien puolesta. Ensimmäisenä kohtana on helppokäyttöisyys ja yksinkertaisuus. Kun sivu on mahdollisimman yksinkertainen, sen käyttäminen onnistuu keneltä tahansa. Tällöin käyttäjien vähäinen määrä ei ainakaan johdu vaikeuksista käyttää sivustoa. Tämän maalaisjärjelläkin pääteltävissä olevan seikan lisäksi Spolsky kertoo muutamia hyviä vinkkejä keskustelufoorumin suunnitteluun, kuten vapaasti suomennettuna:

- Sähköpostin lähettäminen kirjoittajalle jonkun vastatessa hänen viestiinsä ei ole kannattava ominaisuus, koska silloin käyttäjä ei tule foorumille uudelleen tarkastamaan tilannetta.
- Viestiketjuja ei kannata järjestää viimeiseksi kirjoitetun viestin perusteella, koska silloin viestiketjut eivät pysy suhteessa samassa kohdassa ja jokin viestiketju saattaa jämähtää luettelon kärkeen. Keskustelujen luomisjärjestys on parempi vaihtoehto.
- Viestin lähettämisen yhteyteen ei kannata sisällyttää esikatseluominaisuutta, sillä on todennäköistä, ettei suurin osa kirjoittajista tarkistaisi viestiään yhtään sen tarkemmin. Kirjoittajista tulee tarkempia, jos esikatselumahdollisuutta ei ole, koska silloin kirjoittajalla on vain yksi mahdollisuus tarkistaa viestinsä ennen lähettämistä.
- Moderointi on tärkeää, jotta kiinnostuneet henkilöt pysyvät sivustolla. Poistettaville viesteille tyypillistä on esimerkiksi aiheeseen kuulumattomat kirjoitukset, tiettyyn henkilöön kohdistuvat loukkaukset sekä kommentit, jotka käsittelevät edellisen kirjoituksen äidinkieltä.
- Viestien lainaaminen pakottaa lukijan lukemaan lainatun viestin useaan kertaan, eikä se ole mukavaa lukijan näkökulmasta.
- Foorumin sääntöjen kirjaaminen ei ole tarpeellista, sillä sääntöjä vastaan tekevät eivät tottele sääntöjä kuitenkaan.

Edellä mainittujen Spolskyn ja Nielsenin teesien lisäksi käytettävyyttä olisi hyvä testata palvelun tulevilla käyttäjillä. Nielsenin [25] mukaan käytettävyytestaukseen kuuluu

kolme tärkeää osaa: käyttäjäryhmästä koostuva testiryhmä, käytettävyyttä testaavia esimerkkitehtäviä sekä testikäyttäjän tekemistä tarkkaileva osapuoli. Paras tapa lisätä käytettävyyttä on suorittaa useita käyttäjätestauksia heti suunnitteluprosessin alusta suunnittelun loppuun asti. Yleensä viiden henkilön kokoinen testiryhmä on sopivan kokoinen. [25.] Kyselytutkimus tukee ajatusta, jonka mukaan käytettävyyteen tulisi panostaa nykyistä enemmän.

6 Wordpressiin sopivat keskustelupalstaliitännäiset

Keskustelupalstaliitännäisten vertailussa kiinnitetään huomiota ensinnäkin kyselytutkimuksessa esiintyviin ominaisuuksiin. Lisäksi tärkeää on liitännäisten visuaalinen ilme ja käytettävyyys, jotta tulevat käyttäjät saisivat positiivisen käyttäjäkokemuksen heti alusta alkaen. Keskustelualueen tarkoituksena on luoda turvallinen paikka opiskelijoille, jossa voi keskustella positiivisessa hengessä. Sen tulee toimia opiskelijoille luontevalla tavalla ja sen kehittämisen ja päivittämisen tulee olla mahdollista myös jatkossa. Kappaleen liitännäisten vertailu on tiivistettynä taulukkomuodossa tämän työn liitteenä (liite 3). Liite 3 sisältää myös asennettavien lisäliitännäisten nimet.

6.1 WordPress

Vuoden 2016 syksyllä Nyyti ry. ottaa todennäköisesti käyttöönsä WordPress-julkaisualustan. Wordpress perustuu avoimeen lähdekoodiin ja sen on rakentanut sadat vapaaehtoiset käyttäjät ympäri maailman. Julkaisualustaan on luotu tuhansia liitännäisiä ja teemoja, ja sen kehitys jatkuu edelleen. Nykyisin Wordpress toimii monipuolisena sisälönhallintajärjestelmänä ja sillä on rakennettu melkein neljäsosan koko internetin sisälöstä. [17.] Julkaisualustalle on tarjolla useita eri keskustelupalstaliitännäisiä. Tässä luvussa esitellään muutamia parhaaksi katsottuja liitännäisiä. Osa liitännäisistä on ilmaisia ja osa maksullisia.

Liitännäisiä tutkiessa on huomioitava lisäksi suomenkielisen version saatavuus. Kaikissa liitännäisissä ei valmiiksi ole suomenkielistä versiota. Toisaalta avoimen lähdekoodin ansiosta WordPress-liitännäisten kääntäminen uusille kielille on mahdollista. Wordpressin kanssa toimii hyvin esimerkiksi ohjelma nimeltä Poedit, joka on ilmainen tekstinkääntä-

misen apuväline. Poeditin ominaisuuksiin kuuluu helppokäyttöinen liittymä, monikko-muotojen tukeminen sekä UTF-8-merkistöstandardi, joka mahdollistaa yli 100 000 kirjoitusmerkin koodaamisen. [26.]

6.2 bbPress

Wordpress-alustalle lisättävistä foorumiliitännäisistä bbPress näyttäisi olevan Googlen perusteella suosituin tai ainakin tunnetuin [27 & 28]. Kehittäjien mukaan bbPressin ajatuksena on keskittyä mahdollisimman kevyen ja helposti lisättävän sekä erinomaisesti toimivan liitännäisen toteuttamiseen. Tämän toteutumisen puolesta puhuu mm. se, että aktiivisten bbPress-kehittäjien [29] luoman kyselytutkimuksen perusteella 73 prosenttia yli 200 vastaajasta piti bbPressin asentamista helppona tai erittäin helppona. Lisäksi tutkimuksesta käy ilmi bbPressin saumaton yhdistäminen WordPress-alustalle, ”responsiivisuus” eli eri laitteille sopeutuvuus sekä laajentamismahdollisuudet. Avoimen lähdekoodin käyttö sekä nopeus ja turvallisuus kuuluvat myös bbPressin tärkeimpien ominaisuuksien joukkoon. [30.]

Liitännäinen on käännetty vapaaehtoisten toimesta jo suurimmalle osalle kielistä. Toki ilman valmista kielipakettiakin liitännäisen kääntäminen itse uusille kielille on mahdollista [31]. Twitterissä syyskuussa 2015 käydyssä keskustelussa [32], täysin suomenkielisen version huhutaan valmistuvan pian. Liitännäisen virallisella käännoisivulla verkkosivujen käyttäjille näkyvän osion sanotaan olevan 100 prosenttia valmis, mutta kehittäjille näkyvän osion 86 prosenttia valmis. Ruotsinkielisen ja englanninkielisen version käännökset ovat jo täysin valmiita. [33.] Teknisen toteutuksen puolesta Nyytin erikielisille sivuille olisi hyvinkin mahdollista liittää erikielisiä foorumeita. Niiden ylläpito vaatisi kuitenkin paljon resursseja.

Oletuksena bbPressin käyttäjät jaotellaan viiteen eri rooliin. Roolit ovat lukija, keskustelij, moderaattori, järjestelmänvalvoja sekä estetty. Järjestelmänvalvojalla on kaikki oikeudet muokata sivuston keskustelufoorumeita ja nimetä rooleja muille käyttäjille. Moderaattorilla on oikeus luoda ja muokata foorumeita sekä muokata tai poistaa keskusteluja tai yksittäisiä kommentteja. Keskustelijat, moderaattorit sekä järjestelmänvalvojat voivat luoda keskusteluja. Lukija-rooli merkitsee mahdollisuutta keskustelujen lukemiseen ja estetty käyttäjä ei pääse edes lukemaan keskusteluja. [34.] Jokaisella käyttäjällä on profiili, jota muut käyttäjät voivat tarkastella klikkaamalla käyttäjätunnusta. bbPressin

oletusprofiiliin on mahdollista lisätä hieman informaatiota itsestään sekä profiilikuva. Kuvan lisääminen onnistuu vain Gravatar-palvelun kautta (ks. Lyhenteet ja käsitteet). Jos halutaan mahdollistaa laajemmat profiilikuvamahdollisuudet, esimerkiksi omalta koneelta ladattavat kuvat, bbPressiin voidaan ladata esimerkiksi ilmainen *Basic User Avatars* -liitännäinen. [35.]

bbPressillä on mahdollista luoda täysin avoimia foorumeita, joissa kaikki voivat sekä lukea että kommentoida keskusteluihin. Lisäksi on mahdollista luoda avoimia foorumeita joita kaikki voivat lukea, mutta johon vain rekisteröitymällä voi kirjoittaa sekä foorumeita joiden lukeminen ja kommentoiminen edellyttävät rekisteröitymistä [36]. Tämän lisäksi bbPressiin on saatavilla suljetut ryhmät mahdollistava *Private groups* -liitännäinen, jonka avulla voidaan määritellä käyttäjät ryhmiin ja näyttää tiettyjä keskusteluja vain nimetyille ryhmille [37]. Vuoden 2016 maaliskuusta lähtien yksityisviestien lähettäminen toisille käyttäjille on vihdoinkin mahdollista *bbPress Messages Lite - Forum Users Private Messages* -liitännäisen avulla. Toisaalta liitännäinen on vasta muutaman henkilön kokeilussa, joten sen toimivuudesta on vaikea sanoa vielä. [38.]

Wordpressin ominaisuuksiin kuuluu hakutoiminto, jonka avulla voidaan etsiä sekä parhaiten osuvia että viimeiseksi julkaistuja aiheita. Jos hakua halutaan laajentaa kommentteihin, halutaan näyttää ”Tarkoititko” -osumia tai hakutulokset halutaan korostaa tekstistä, bbPressiin kannattaa asentaa liitännäinen nimeltä *Relevanssi*. Relevanssi on suomalaisen Mikko Saaren kehittämä ja ylläpitämä liitännäinen, josta on olemassa sekä ilmainen että maksullinen versio. Virallisella Wordpressin liitännäishakemistosivulla tämän liitännäisen ilmainen versio on arvioitu erittäin hyväksi arvosanalla 4.7/5. Avoimissa arvioissa käy ilmi, ettei Wordpressin oma hakutoiminto ole kattava, ja moni suosittelee tämän liitännäisen käyttöönottamista. On hienoa, että kehittäjä on itse Suomalainen, sillä Relevanssi toimii loistavasti myös suomenkielisissä hauissa. [39.]

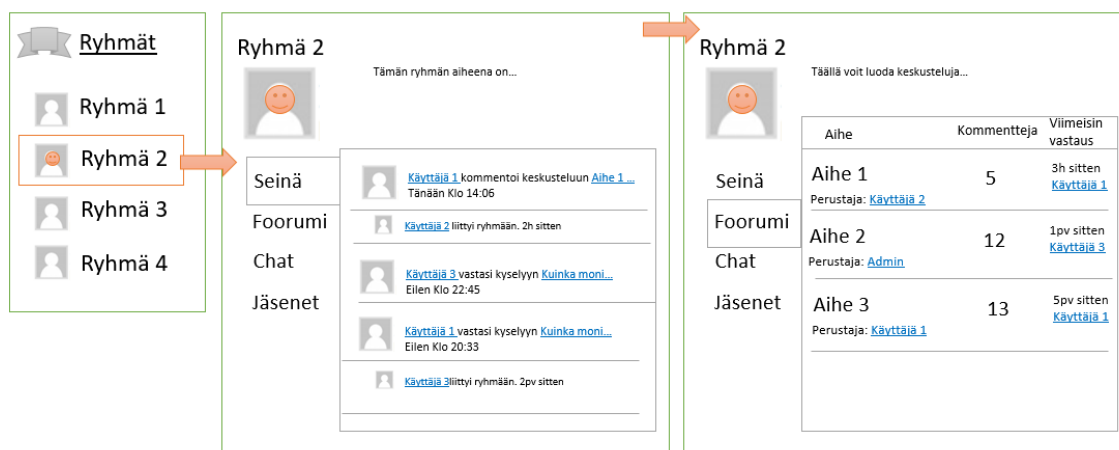
6.3 BuddyPress

BuddyPress on Wordpressiin liitettävä sosiaalisen median ominaisuuksia lisäävä liitännäinen. Liitännäinen mahdollistaa monipuoliset käyttäjäprofiilit, tilapäivitykset, suljettujen ryhmien luonnit, käyttäjien keskinäiset yksityisviestit, kaveripyynnöt sekä tapahtumavirran (activity stream). Kaikkia BuddyPressin tarjoamia ominaisuuksia ei tarvitse ottaa käyttöön samanaikaisesti, vaan niitä voi vapaasti aktivoida tai poistaa käytöstä milloin

tahansa. [40.] Sekä BuddyPressin että bbPressin kehittäjät ovat saman Automattic-yrityksen työntekijöitä, joten he ovat kehittäneet liitännäisistä yhteensopivat. Liitännäisten käyttäminen yhdessä mahdollistaa esimerkiksi keskustelufoorumin, jossa on sosiaalisen median piirteitä. Kuten bbPress myös BuddyPress on ilmainen ja siihen on tarjolla runsaasti ilmaisia ja alati kehittyviä liitännäisiä. [41.]

Alkujaan BuddyPressissä oli oma foorumiominaisuus nimeltä Discussion Forums, mutta versiosta 1.7 (2013) eteenpäin ominaisuuden ylläpitäminen lopetettiin. Nykyään suositellaan bbPressin asentamista BuddyPressin päälle, jos BuddyPressiin halutaan keskustelufoorumi-ominaisuuksia. [42.] Kuvan 18 perusteella 80 prosenttia kyselytutkimukseen vastanneista piti käyttäjien kesken lähetettäviä viestejä tärkeänä tai erittäin tärkeänä ominaisuutena. Yksityisviestien mahdollistamiseksi olisi suositeltavaa asentaa Nyytin sivuille BuddyPress-liitännäinen, koska hetki sitten kehitetty bbPressin yksityisviesti-liitännäinen ei ole vielä kovin monen henkilön käytössä. BuddyPressin avulla myös käyttäjien ryhmittely on selkeää, ja suljettujen ryhmien luomisen lisäksi avoimien nettiryhmien muodostaminen olisi mahdollisia. [41.] Koska kaikkia BuddyPressin ominaisuuksia ei tarvitse aktivoida samanaikaisesti, olisi mahdollista aloittaa muutamalla ominaisuudella ja tulevaisuudessa lisätä uusia ominaisuuksia käyttäjien toiveiden mukaan.

Suljetut ryhmät voidaan asettaa näkymään siten, että aihe näkyy kaikille, mutta ryhmän sisällä käyty keskustelu näkyy vain ryhmän valvojan hyväksymille käyttäjille. Tällaiseen ryhmään käyttäjien olisi mahdollista pyytää jäsenyyttä. Ryhmää kutsutaan yksityiseksi ryhmäksi (Private Group). Yksityinen ryhmä voisi olla hyvä tapa mainostaa olemassa olevia suljettuja ryhmiä. BuddyPress mahdollistaa myös piilotetut ryhmät (Hidden Groups), jotka eivät näy ryhmän ulkopuolisille keskustelijoille. Piilotettuihin ryhmiin on mahdollista päästä jäseneksi vain henkilökohtaisen kutsun kautta. Lisäksi on mahdollista luoda julkisia ryhmiä (Public Groups), joihin kuka tahansa voi liittyä ja joiden sisällä voi käydä keskustelua vapaasti ryhmän aiheesta. bbPress-liitännäisellä ryhmiin voidaan liittää foorumi ja BuddyPressin ominaisuuksilla ryhmän etusivuna voisi toimia tapahtumavirta tai tilapäivitykset. [43.] Kuvassa 21 on karkea esimerkki siitä, minkälainen rakenne olisi mahdollista toteuttaa BuddyPressillä.

Kuva 21. Esimerkki mahdollisesta nettiryhmän rakenteesta. Mallina käytetty *The Academic Commons of The City University of New York* -sivuston yhteisö [44] on toteutettu BuddyPressillä.

Kuvassa 21 vasemmalla Ryhmät-sivulla on listattu yhteisössä olevia ryhmiä. Sivun käytettävyyttä parantaisi hakuominaisuus, joka hakisi ryhmän aiheita sekä sisältöjä hakusanoilla. bbPressin yhteydessä mainittu Relevanssi-hakuliitännäinen toimii BuddyPressin kanssa hakemalla ryhmien aiheita sekä foorumeiden keskustelujen aiheita. Liitännäinen ei kuitenkaan (ainakaan tällä hetkellä) pysty etsimään esimerkiksi foorumin kommentteissa esiintyviä sanoja. [45.] Tähän tarkoitukseen olisi mahdollista käyttää *BuddyPress Global Search* -liitännäistä, joka etsisi sanoja kaikkialta yhteisön sisältä. Tällä hetkellä siitä ei kuitenkaan ole valmiina suomen kieltä tukevaa versiota, mutta ruotsinkielinen- ja englanninkielinen versio löytyvät. [46.]

Keskellä kuvassa 21 on esitetty esimerkkinä ryhmän etusivu, joka voisi toimia esimerkiksi Facebookin seinän tavoin. Tätä ominaisuutta kutsutaan tässä tapahtumavirraksi. Tapahtumavirrassa voitaisiin näyttää valitut viimeaikaisimmat tapahtumat, esimerkiksi ryhmään liittyminen, keskusteluun kommentointi, käyttäjien omat päivitykset tai tykkäykset. Kuvassa 21 oikealla on esitetty esimerkki BuddyPressin sisällä olevasta bbPress-foorumista. Tälläkin sivulla olisi hyvä olla hakukenttä aiheiden löytämisen helpottamiseksi, ja siksi, että jo olemassa olevia aiheita ei luotaisi turhaan uudelleen.

Kuvan 21 esimerkissä on kuvattu "Ryhmä 2":n polku ryhmän etusivulta ryhmän aiheeseen liittyviin keskusteluihin. Kuvitellaan, että Ryhmä 2 olisi suljettu nettiryhmä, ja ryhmän sisältö näkyisi vain ryhmän ohjaajan valitsemille henkilöille. Etusivulla ilmoitettaisiin tärkeistä tapahtumista, kuten ohjaajan vetämien chattien ajankohdista ja uusista keskusteluketjuista. Tämä toimisi ryhmän tiedotuskanavana ja pyrkisi aktivoimaan ryhmäläisiä

keskusteluun. Foorumi-sivulla olisi keskustelufoorumi, johon jokainen jäsen voisi avata uusia keskusteluketjuja. Olisi myös mahdollista vaihtaa asetuksia niin, että vain ryhmän ohjaajalla olisi mahdollisuus avata uusia keskusteluketjuja. Chat-sivulla voisi toimia tiettyinä ajankohtina ohjattu reaaliaikainen keskustelu. Ryhmässä voisi myös olla sivu, joka toimisi päivitysten tai päiväkirjan/blogin tapaisena ajatustenvaihtolustana. Jäsenet-sivulla olisi lista jäsenistä, jotta esimerkiksi ryhmäläiset näkevät kuinka moni käyttäjä näkee ryhmän viestit.

Chat-sivu on mahdollista luoda esimerkiksi Flyzoo Chat -liitännäisen avulla, joka toimii BuddyPress-liitännäisen kanssa. Tämä chat-liitännäinen on kuitenkin maksullinen ja hinta on halvimmillaan noin 10 euroa kuukaudessa. Sitä on mahdollista kokeilla ilmaiseksi 14 päivän ajan. Halvimman Flyzoo Chat -liitännäisen ominaisuuksiin kuuluu 75 samanaikaisesti osallistuvaa käyttäjää, 5 moderaattoria sekä 5 ryhmä-chattia. Hinnan noustessa korkeammaksi liitännäiseen saa lisää käyttäjätilaa. Se on käännetty sekä suomen että ruotsin kielille ja se on täysin mobiilioptimoitu. [47.]

BuddyPressin ryhmät voivat olla myös avoimia. Kuvitellaan, että Ryhmä 1 olisi avoin ryhmä. Avoin ryhmä voitaisiin ajatella joko koko avoimena keskustelufoorumina, eli alueena, johon kaikki rekisteröityneet käyttäjät voisivat luoda keskusteluja, tai avoimena ryhmänä, jossa käsiteltäisiin laajasti määriteltyä teemaa (esimerkiksi opiskelu, elämäntapa, sosiaalinen kanssakäynti tai terveelliset elämäntavat). Varsinkin jälkimmäinen vaihtoehto, avoimien ryhmien teemoittaminen, voisi luoda alueen samasta aihepiiristä kiinnostuneille opiskelijoille. Avoimessa ryhmässä tärkeää olisi, että rekisteröityneet käyttäjät voisivat luoda omia keskusteluja. Viestejä ei tarkastettaisi ennen julkaisua, vaan jokaisessa ryhmässä olisi moderaattoreita, jotka seuraisivat keskustelun laatua ja poistaisivat ohjeiden vastaiset viestit. Lisäksi tällaisella foorumilla tärkeää olisi, että jokainen käyttäjä voisi ilmoittaa moderaattoreille epäasiallisista viesteistä. Avoimen ryhmän yhteydessä voisi myös olla päivitysten jakamiseen tarkoitettu sivu sekä Jäsenet-sivu.

Chat-sivua ei välttämättä asetettaisi avoimien ryhmien yhteyteen, sillä olemassa oleva Ninchat-alusta tulee todennäköisesti toimimaan jatkossakin chat-alustana. Tällöin chat-alustalla ei käytettäisi samoja nimimerkkejä kuin keskustelufoorumilla tai nettiryhmissä, vaan se toimisi kuten nykyäänkin ilman rekisteröitymistä. Toisaalta jos Flyzoo Chat -liitännäisen halvin versio otettaisiin käyttöön, ja suljettuja nettiryhmiä olisi vähemmän kuin 5, joihinkin avoimiin ryhmiin olisi mahdollista liittää myös chat-huone.

6.4 Simple:Press

Simple:Press on Wordpressiin sopeutuva foorumiliitännäinen, jonka asentaminen on ilmaista, mutta johon lisättävät liitännäiset ovat maksullisia. bbPressiin verrattuna Simple:Pressiin on sisäänrakennettuna enemmän ominaisuuksia, joten sen käyttöönotaminen voi olla helpompaa [48]. Liitännäiseen on tarjolla jäsenyyshinnoittelu, joka määrittelee liitännäisen tukifoorumille ja opassivuille pääsemisen sekä teemojen ja liitännäisten hinnat. Mitä pidemmän aikaa ja tukea liitännäisen kehittäjältä haluaa, sitä enemmän jäsenyys maksaa. Yhden kuukauden tukijäsenyyden saa peräti alle kymmenellä eurolla, ja vuoden tukijäsenyys maksaa noin 120 euroa. [49.]

Simple:Press on ulkonäöltään perinteisen tai oikeastaan melko vanhanaikaisen keskustelufoorumin näköinen. Tarjolla olevat teemat eivät luo positiivista vaikutelmaa liitännäisestä. Jos foorumi toteutettaisiin Simple:Pressillä, teemaksi voisi ehdottaa Barebones-teemaa, sillä se näyttää ”tuoreimmalta” eikä siitä tarvitse erikseen maksaa. Barebones-teema on saatavilla mobiilioptimoituna. Simple:Press-teemoja on tarjolla seitsemän, ja jokaisen teeman valmiina olevat kieliversiot täytyy erikseen tarkistaa. Barebones-teema ei ole tällä hetkellä tarjolla suomenkielisenä eikä ruotsinkielisenä. [50.] Toisaalta Simple:Press teemojen kääntäminen itse on mahdollista.

Simple:Pressiin on mahdollista asentaa maksullisesti mm. yksityisviestien lähettämiseen tarkoitettu liitännäinen, viestien tykkäämisen ja viestien ilmiantamisen mahdollistavat liitännäiset sekä käyttäjäprofiilien informaatiota lisäävä liitännäinen. Näiden liitännäisten nimet löytyvät liitteestä 3. Chat-liitännäistä ei tällä hetkellä ole tarjolla käytettäväksi Simple:Pressin kanssa.

Vaikka esimerkit sivun ulkonäöstä ja melkein jokaisen toiminnon maksullisuus eivät juuri vakuuta, monet foorumin asentajat pitävät Simple:Pressiä parempana vaihtoehtona bbPressiin verrattuna. Eräs sekä Simple:Pressillä että bbPressillä foorumeita rakentanut verkkosivujen suunnittelija perustelee Simple:Pressin paremmuutta mm. sisällön paremmalla kontrolloimisella, kaikkiin WordPress teemoihin sopeutuvuudella sekä tuen saatavuudella [51]. Toinen Simple:Pressillä foorumin asiakkaalleen rakentanut nimimerkkiä ”soulwarrior” käyttävä verkkosuunnittelija kommentoi Brenda Barron verkkojulkaisuun [28] liitännäisen toimineen moitteettomasti. Kommentoija korostaa hintojen olevan ker tahintoja ja maksullisten liitännäisten ylläpidon olevan jatkossa maksutonta. Hänen mielestään kahden kuukauden tukipaketti oli riittävä ja kertoi tuen tason olleen erinomaista.

7 Ehdotukset

Tässä luvussa kootaan insinööriyössä esiin tulevien toiveiden, tulosten ja ohjeiden perusteella ehdotuksia Nyytin verkkosivuille tulevalle keskustelualueelle. Lähtökohtana koko insinööriyölle oli keskustelualueeseen tulevat 2 toiminnallisuutta: avoin keskustelufoorumi sekä suljetut nettiryhmät.

7.1 Keskustelualueen kehykset

Nyytin toiveiden mukaisesti liitännäisen tuli olla avointa lähdekoodia hyödyntävä. Lisäksi sen visuaalista ilmettä tuli olla mahdollista muokata ja käyttäjäryhmiä hallinnoida. Pohdittavana on vielä, kannattaako keskusteluketjuihin suoraan lisättävien kuvien ja videoiden mahdollistaminen.

Kyselytutkimuksen perusteella avoimen keskustelufoorumin tärkeimpiä ominaisuuksia ovat selkeä rakenne ja viestien ryhmittely teemoihin, viestiketjujen etsiminen hakutoiminnolla, käyttäjien luomat viestiketjut sekä lainattujen viestien selkeä erottuminen. Tarkemmin keskustelufoorumin ominaisuuksien suosiota on kuvattu kuvassa 18 (sivu 34). Nämä ominaisuudet pätevät toki myös suljettuihin nettiryhmiin. Suljettujen ryhmien tärkeimmiksi ominaisuuksiksi kuuluvat lisäksi mm. anonyymeillä nimimerkeillä kirjoittaminen, ryhmien aiheiden äänestäminen sekä ohjaajan aktiivinen osallistuminen. Kyselytutkimuksen perusteella opiskelijoille on tärkeää, että sivu ja siinä toimiva keskustelufoorumi toimisivat hyvin myös mobiililaitteilla.

Avoimen keskustelufoorumin kannalta opiskelijat toivovat selvästi mahdollisuutta omien viestiketjujen luomiseen. Enemmistön mielestä ohjaajien ei tarvitsisi osallistua kaikkiin keskusteluihin avoimella foorumilla, mutta keskusteluja tulisi moderoida aktiivisesti. Suurin osa vastaajista ei myöskään pitänyt jokaisen viestin tarkastamista ohjaajan toimesta ennen julkaisua tärkeänä. Jotta avoimen foorumin keskustelu pysyisi laadukkaana jo-kaista viestiä tarkastamatta, olisi ehdottoman tärkeää, että viestien ilmiantamisesta tehtäisiin helppoa ja että moderaattoreita olisi mahdollisimman paljon.

Opiskelijat toivoivat suljettuja nettiryhmiä etenkin elämänhallintaan ja opiskeluun liittyvistä aiheista. Lisäksi yksinäisyyttä ja ahdistusta käsittelevät suljetut nettiryhmät saivat kannatusta. Suljetun nettiryhmän koon puolesta noin 20 henkilöä voisi olla sopiva koko

ja ryhmän tulisi jatkua ohjaajan kanssa ainakin 3 kuukautta. Avoimissa vastauksissa tuli esiin myös ajatus suljetun ryhmän toteuttamisesta ilman osallistujamäärä- tai aikarajoituksia. Etenkin aikarajoituksen poisjättäminen voisi hyvinkin olla varteenotettava ajatus, jotta ryhmä voisi pysyä koossa myös ohjaajan lähdettyä ryhmästä. Eli Nyytin puolesta taattaisiin ohjaajan osallistuminen ryhmän toimintaan tietyn ajan (resurssien mukaan), mutta ryhmän vuorovaikutus ei välttämättä loppuisi ohjaajan lähdettyä. Ryhmäläiset voisivat siis jatkaa keskustelua itsenäisesti samassa paikassa.

7.2 Käytettävyys

Kappaleessa 5.3 Selainkäyttöliittymän käytettävyys (s. 37) luettiin Jakob Nielsenin kymmenen heuristiikkaa. Ensimmäinen heuristiikka käsitteli käyttäjän toiminnasta saatavaa palautetta. Jos esimerkiksi keskustelufoorumille rekisteröityminen on onnistunut, se tulisi ilmoittaa käyttäjälle sivulla. Jos foorumiin kirjoitettua kommenttia ei syystä tai toisesta voi julkaista, syy tulisi selkeästi ilmoittaa. Toisen heuristiikan eli käyttäjälähtöisyyden perusteella olisi hyvä tehdä vähintään Nielsenin viiden hengen säännön [15] mukainen käyttäjätestaus ennen sivun julkaisua.

Kuva 22. Nyytin verkkosivun Tietoa-osio vuoden 2016 alussa.

Poistumisreitin merkitsemistä, eli kolmatta heuristiikkaa, voisi soveltaa esimerkiksi yhdistyksen tämän hetkisen verkkosivun Tietoa-osioon (ks. kuva 22). Tietoa-sivun pääsivulla olevat tunnisteet vievät käyttäjän hakutulossivulle kuvan 22 mukaisesti. Kun tunnistetta on painettu, Tietoa-sivun vasemman reunan navigointipalkin otsikot katoavat. Myös sivun polkusta ”Etusivu > Tietoa” poistuu linkki Tietoa-sivulle. Täten käyttäjän täytyy painaa selaimen takaisin näppäintä tai navigoida uudelleen Tietoa-sivulle, jos hän haluaa valita uuden tunnisteen. Jonkinlainen ”Takaisin Tietoa-sivulle” linkki olisi erittäin hyödyllinen hakusivulla, jos sinne on päädytty Tietoa-sivun tunnisteen kautta. Lisäksi pitkänmallisilla sivuilla, kuten keskustelufoorumissa, sivun oikeassa alakulmassa olisi hyvä olla koko ajan näkyvissä oleva ”Palaa Alkuun” -painike.

Nielsenin neljäs heuristiikka käsittelee johdonmukaisuutta. Kuvan 22 polun yllättävä muuttuminen voidaan katsoa hieman epäjohdonmukaisena. Käyttäjän tullessa Tietoa-sivulle, hän haluaa todennäköisesti myös pysyä siellä. Hakutulossivun johdonmukaisuutta parantaisi hakujen ryhmittely tuloksen lähteiden pääsivujen mukaan. Tällä hetkellä hakutulokset ovat sekalaisessa järjestyksessä, vieden käyttäjän satunnaisesti verkkosivun eri osioihin. Tämänhetkisessä hakutulossivussa positiivista on, että käyttäjä voi löytää sen kautta sivulta uusia osioita, joihin ei navigointipalkin kautta olisi välttämättä päätynyt.

Viidennen heuristiikan mukaan virhetilanteita tulee välttää tai niiden mahdollisesta tapahtumisesta tulee ainakin ilmoittaa käyttäjälle. Tästä tulee mieleen joillain verkkosivuilla tapahtuva rekisteröitymisprosessi. Joskus pitkän täyttölomakkeen jälkeen jo täytetyt tiedot ovat kadonneet, jos vaikka ”hyväksyn ehdot” rasti on jäänyt ruksaamatta. Tällainen virhe on käyttäjälle turhauttava. Ratkaisuna Rekisteröidy-painikkeen painaminen tulisi asettaa mahdolliseksi vasta, kun koko lomake on valmis lähetettäväksi. Lisäksi nimi-merkkiä valitessa sivun käytettävyyttä parantaisi, jos sivu tarkistaisi automaattisesti taustalla nimimerkin saatavuuden. Tämä pätee myös salasanojen kahteen kertaan kirjoittamiseen – eli sivusto vertaisi automaattisesti ennen Rekisteröidy-painikkeen painamista salasanojen yhteensopivuuden.

Kuudes heuristiikka eli objektien tunnistettavuus on etenkin nyt mobiililaitteiden aikakaudella tärkeä sääntö. Koska mobiiliselaimet ovat huomattavasti kapeampia kuin perinteiset selaimet, tekstin sijasta käytetään usein kuvakkeita. Kuvien ja kuvakkeiden haasteena on niiden moninainen tulkittavuus, joten niiden valitseminen vaatii tarkkaa harkintaa. Myös pöytäkoneen selaimessa selkeät ja vähän tilaa vievät kuvakkeet voivat oikein

valittuna tehdä sivusta paljon selkeämmän. Seitsemännen heuristiikan – anna tottuneille käyttäjille oikopolkuja – ajatuksella, keskustelupalstalla voisi esimerkiksi olla mahdollisuus keskustelunketjujen seuraamiseen. Tämä tarkoittaa käytännössä, että käyttäjällä olisi mahdollisuus luoda oikopolku etusivulle aiemmin kommentoimaansa tai seuraamaansa viestiketjuun.

Turhan tiedon määrän minimoiminen on Nielsenin kahdeksas heuristiikka. Sivun selkeä jäsentäminen on ehdottoman tärkeää ja asioiden tiivistäminen antaa käyttäjälle mahdollisuuden nähdä selkeästi mistä on kyse, ilman koko sisällön selaamista. Kaikki asiat joiden viestittäminen käyttäjälle on mahdollista kuvien tai kuvakkeiden avulla vähentää tekstin määrää sivulla. Mitä vähemmän (turhaa) tekstiä sivustolla on, sen selkeämmäksi sivun ulkonäkö muuttuu. Esimerkiksi ”Palaa Alkuun”-painikkeen sijasta, sivulla voitaisiin käyttää ylöspäin olevaa nuolta. Varsinkin jos nuoli sijaitsisi luontevasti sivun oikeassa alalaidassa ja seuraisi samassa kohdassa käyttäjän vierittäessä sivua alas.

Yhdeksäs Nielsenin heuristiikka koskee virheilmoitusten sisältöä. Tämän heuristiikan perusteella ns. kustomoidun 404-sivun luominen Nyytin sivuille voisi olla hyvä idea. 404-sivulla tarkoitetaan sivua, joka avautuu esimerkiksi viallisen linkin tai väärin kirjoitetun URL-osoitteen johdosta [52]. Kuvassa 23 on esimerkki yleisestä 404-sivusta. Kuvan URL-osoitteessa pitäisi oikeasti lukea ”opi-elamantaitoa-2” kuvassa olevan ”opielamantaitoa”-kirjoituksen sijasta. Koska osoite on väärin, käyttäjä päätyy kuvassa 23 olevalle sivulle. Tämä 404-sivu olisi mahdollista tehdä suomenkieliseksi, sen voisi kustomoida omaan teemaan sopivaksi ja siellä olisi hyvä olla linkki, jota painamalla pääsisi suoraan Nyytin etusivulle. Nielsenin viimeisen heuristiikan mukaan sivulla tulisi olla käyttöohje. Nyytin verkkosivuille voisi tehdä esimerkiksi ”FAQ” eli *Frequently Asked Questions* -osion, johon olisi listattuna sivun käytöstä aiheutuvia kysymyksiä tai sivun ominaisuuksien toimintaa.

Kuva 23. Esimerkki yleisestä 404-sivusta. Osoiterivin ”opielamantaitota” on kirjoitettu väärin.

Käytettävyyttä käsittelevässä kappaleessa mainittiin myös ohjelmistosuunnittelija Joel Spolskyn ajatuksia foorumeiden ominaisuuksista (s. 39). Hänen kommenttinsa ovat suorukaisia, ja ne vaikuttavat kokemuksen kautta kirjoitetuilta. Spolsky mm. vakuuttaa, ettei käyttäjälle kannata lähettää sähköpostia toisen käyttäjän vastatessa hänen viestiinsä. Lisäksi hän ei usko viestien esikatseluominaisuuden tai ”Lainaa”-painikkeen olevan hyviä ominaisuuksia. Viestien lainaamisen kieltämisestä hän perustelee sillä, etteivät käyttäjät halua lukea samaa viestiä moneen kertaan. Viestien lainaaminen kuitenkin sopisi hyvin – ja tämänhetkisessä toteutuksessa hyvin toimiikin – Nyytin vuorovaikutusta tavoittelevalle foorumille. Lainatun viestin selkeä erottuminen äänestettiin myös kyselytutkimuksessakin erittäin tärkeäksi ominaisuudeksi.

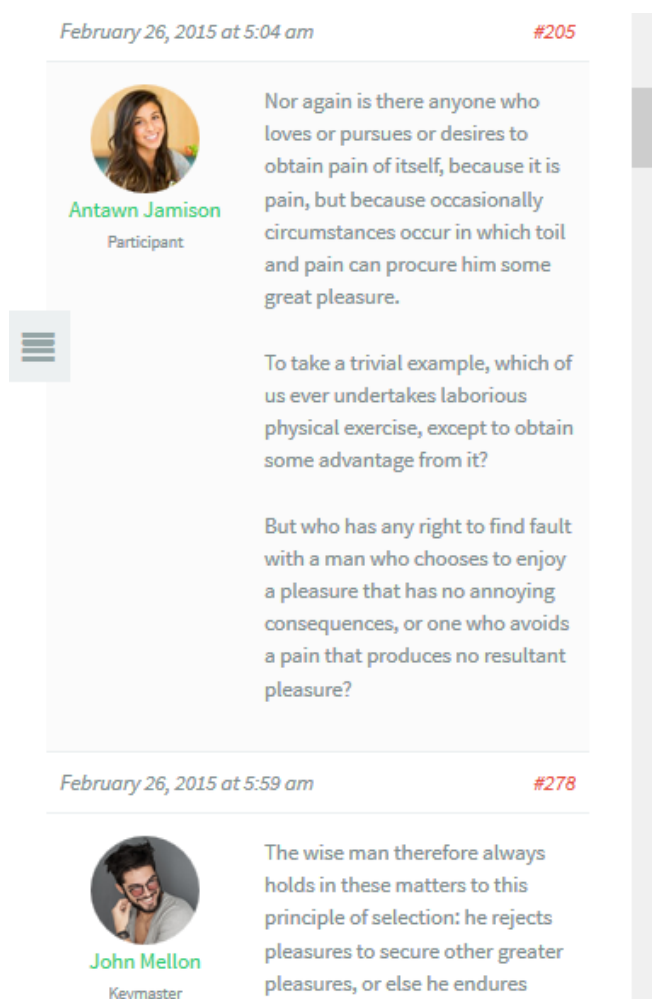
Spolskyn mukaan foorumin sääntöjä on turha kirjoittaa sivulle, sillä niitä vastoin käyttäytyvät henkilöt eivät noudattaisi sääntöjä kuitenkaan. Tämänhetkinen Nyytin verkkosivuilla oleva keskustelualueen säännöstö eli ”Netiketti” sopii Nyytin toimintaan loistavasti. Lisäksi säännöistä käy ilmi keskustelualueen laadun valvonta ja viestien poistoon liittyvät syyt. Spolsky on yhtä varma moderoinnin tärkeydestä kuin kyselytutkimuksen vastaajat. Hän kertoo poistavansa esimerkiksi kommentit, jotka käsittelevät muiden käyttäjien äidinkieltä. Tämän ymmärtää, jos esimerkiksi lukee Ilta-Sanomien verkkosivun kommentteja. Niissä monet väittelyt ja syyllistämiset alkavat äidinkielestä huomauttamisella. Moderaattoreita olisi hyvä olla useampi, ja heillä tulisi olla tarkat säännöt siitä, mitkä viestit eivät kuulu Nyytin keskustelualueelle.

7.3 Liitännäiset ja teema

WordPress-sivustoille rakennettaville yhteisöille on tarjolla lukuisia teemoja, jotka toimivat yhdessä tiettyjen liitännäisten kanssa. On olemassa paljon ilmaisia teemoja, joita on listattu WordPressin verkkosivun teemahakemisto-sivulla. Lisäksi on valmiita maksullisia teemoja, jotka ovat verkkosuunnitteluyritysten tuottamia. Tällaisia teemoja voi kuitenkin muokata oman näköiseksi. Selatessa internetin hakukonetta ilmeni, että teemoja on olemassa hyvin paljon. Henkilökohtaisesti mielekkäimmäksi ja määriteltujen ehtojen täyttäväksi teemaksi nousi Envato-nimisen yrityksen teema Klein 2.0.

Klein on innovatiivinen WordPress-teema, joka on rakennettu toimimaan etenkin BuddyPress- ja bbPress-liitännäisten kanssa. Teema ei ole pelkän keskustelualueen mahdollistava, vaan se soveltuisi koko Nyytin verkkosivun teemaksi. Jokainen verkkosivun

sivu on mahdollista rakentaa eri toiminnoille sopivaksi. Klein 2.0 -teeman värimaailmaa voi muokata vapaasti kuuden valmiin mallin lisäksi. Teema maksaa kertamaksuna noin 50 euroa, ja siihen kuuluu helppokäyttöinen verkkosivunrakennustyökalu, kuuden kuukauden taattu tuki kehittäjältä sekä kaikki tulevaisuuden päivitykset. Se soveltuu pöytätietokoneen lisäksi tableteille ja älypuhelimille. [53.] Kuvassa 24 on esimerkki Klein 2.0 -teeman keskustelufoorumin selkeydestä älypuhelimella katsottuna.

Kuva 24. Keskustelufoorumin ulkoasu älypuhelimella. Lähteenä Klein-teeman demosivu [54].

Klein-teemasta on olemassa demosivu, jossa esimerkiksi teeman mukautuminen mobiililaitteille nähdään selvästi. Kuva 24 on kuvankaappaus demosivulta, kun käytettäväksi laitteeksi on valittu älypuhelin. Demosivulla on mm. monia eri foorumi- ja nettiryhmätouteuksia esimerkkinä teeman mahdollisuuksista. [54.] Teema on moderni ja selkeä, ja sillä olisi hyvinkin mahdollista toteuttaa kuvan 21 kaltainen rakenne.

Luvussa 6 mainitut BuddyPress- ja bbPress-liitännäiset sopivat hyvin kattamaan kyselytutkimuksesta tehty havainnot. Lisäksi nämä liitännäiset yhdessä kattavat Nyytin toivomukset sekä käytettävyyden ammattilaisten ohjeistukset. Lisäbonuksena Klein 2.0 -teema mahdollistaa laajan käyttäjäprofiilin lisäksi mm. Facebookin kaltaiset henkilökohtaiset kansikuvat käyttäjille ja nettiryhmille sekä monen kieliset verkkosivut. [55.]

8 Yhteenveto

Insinööri-työ lähti liikkeelle mielenkiinnosta nettiympäristössä tapahtuvan henkisen hyvinvoinnin tukemista tuottaviin palveluihin. Loppukesästä 2015 opiskelijoiden mielen hyvinvointia tukeva Nyyti ry. suunnitteli verkkosivujensa uudistamista. Saman vuoden alussa heidän tekemänsä verkkopalveluiden kehityskartoitus osoitti selkeää tarvetta verkkopalveluiden – ja etenkin vuorovaikutteisten verkkopalveluiden – uudistamiseen. Insinööri-työn tutkimuskysymykseksi muodostui, miten yhdistyksen verkkosivuille suunnitteilla olevat suljetut nettiryhmät sekä avoin keskustelufoorumi kannattaisi toteuttaa.

Tutkimustyö alkoi tutustumalla aiemmin tehdyn kehityskartoituksen tuloksiin sekä Nyytin suunnitelmiin. Kohderyhmä ja konteksti huomioiden tuntui järkevältä käyttää tutkimusmenetelmänä verkkokyselyä. Verkkokyselyn avulla saatiin selville opiskelijoiden mieltä avoimen keskustelufoorumin sekä suljettujen nettiryhmien keskeisistä ominaisuuksista. Opiskelijat toivoivat laadukasta ja nykyelämään sopivaa keskustelualueutta, jonka avulla he voisivat keskustella opintoihin ja mielen hyvinvointiin liittyvistä asioista turvallisessa ympäristössä. Keskeisiä ominaisuuksia heille sopivalla keskustelualueella olivat anonyymiys, helppokäyttöisyys, keskustelun laadukkuus, vuorovaikutus muiden käyttäjien kanssa sekä mobiilioptimointi. Lisäksi nykyisenlaisen keskustelualueen rajoittuneisuutta haluttiin vähentää.

Kyselytutkimus onnistui kohtalaisen hyvin, sillä lopulliset tulokset tukivat suunnittelutyötä. Siitä huolimatta, että vastaajamäärä oli toivottua pienempi, tutkimuksen voidaan sanoa tuottaneen luotettavia näkökulmia ja olleen hyödyksi Nyytin toiminnan kehittämiseksi. Näin jälkikäteen ajateltuna, muutamia kyselytutkimuksen kysymyksiä olisi voinut vaihtaa kysymysmäärää kuitenkin lisäämättä. Esimerkiksi sosiaalisen median kaltaisesta – anonyymiyden säilyttävästä – toteutuksesta olisi voinut kysyä suoraan. Myös tapahtumavirran käyttöönoton suosion selvittäminen olisi ollut järkevää. Käytetyistä

keskustelufoorumeista olisi voinut kysyä vähemmän. Kyselytutkimuksen analysointi onnistui hyvin ja luotu aineisto on selkeästi esitetty ja luotettava. Myös Nyytin henkilökunta oli aineistoon tyytyväinen ja kertoi sen olleen hyödyksi heidän toiminnalleen.

Vuoden 2015 kehityskartoituksen perusteella Nyytin verkkosivujen visuaalisesta ilmeestä toivottiin raikasta ja modernia. Sivulle toivottiin myös vuorovaikutteisuutta lisääviä toimintoja. Lisäksi yhdistyksen luoman mielikuvan vieminen positiivisempaan suuntaan osoittautui tärkeäksi, sillä Nyyti ry:n toiminnan lähtökohtana ei ole pelkkä pahoinvoinnin vähentäminen. Lähtökohta on ennemminkin mielen hyvinvoinnin ja elämänhallinnan tukemisessa. Nyytin toiveiden mukaisesti tulevan keskustelualueen toteutuksen tuli olla avointa lähdekoodia hyödyntävä, jotta toiminnan pitäminen ajantasaisena onnistuisi hyvin. Lisäksi sen tuli toimia WordPress-julkaisualustalla.

Insinööriyössä tutkittiin myös WordPressiin sopivia, keskustelualueen vaatimukset täyttäviä liitännäisiä sekä ehdotettiin toiveiden mukaista teemaa. Teeman vaatimuksena oli parhaaksi katsottujen keskustelualue-liitännäisten yhteensopivuus sekä visuaalisen ilmeen puhtaus. Lisäksi koko paketin tuli toimia mobiililaitteilla ja sopia opiskelijoille. Insinööriyön tuloksena Nyytille ehdotettiin WordPress-julkaisujärjestelmän Klein 2.0 teeman käyttöä, BuddyPress-yhteisöliitännäisen käyttöönottoa sekä siihen integroitua bbPress-foorumiliitännäistä. Ehdotusta tullaan käyttämään Nyytin keskustelualueen suunnittelu-prosessissa, mutta lopullinen päätös tulee olemaan palveluntuottajan käsissä.

Lähteet

- 1 Nyyti ry. Verkkosivu. Nyyti ry. < <https://www.nyyti.fi/> >. Luettu useaan otteeseen 1.10.2015–6.3.2016.
- 2 Annaleena Kuronen. 2015. Kuka lohduttaisi Nyyti ry:tä. Ylioppilaslehti Aino 1/2015, s. 36-41. Luettavissa myös osoitteessa <<http://ainolehti.fi/aino/kuka-lohduttaisi-nyyti-ryta/>>.
- 3 Vuoden 2016 toiminta- ja taloussuunnitelma. 2015. Nyyti ry. Ladattavissa Nyyti ry:n kotisivulta.
- 4 Nyyti ry:n strategia vuosille 2015–2019. 2014. Nyyti ry. Ladattavissa Nyyti ry:n kotisivulta.
- 5 Ninchat.com - Company Summary. Verkkosivu. Gust funding platform. <<https://gust.com/companies/ninchatcom>>. Luettu 13.12.2015.
- 6 Vuoden 2014 toimintakertomus ja tilinpäätös. 2015. Nyyti ry. Ladattavissa Nyyti ry:n kotisivulta.
- 7 Ilolakso, Antti. 2005. Nyyti 20 vuotta – Yhteisöasumisesta Virtuaaliolkapähän. Helsinki: Nyyti.
- 8 Tuuttila, Leena. 2015. Nyytin verkkopalveluilta toivotaan vuorovaikutteisuutta, vertaistoimintaa ja yhdessä tekemistä. Verkkoartikkeli. <<https://www.nyyti.fi/nyyti-ry/ajankohtaista/nyytin-verkkopalveluilta-toivotaan-vuorovaikutteisuutta-vertaistoimintaa-ja-yhdessa-tekemista/>>. Luettu 03.12.2015.
- 9 Nyytin verkkopalveluiden kehittämiskysely - opiskelijoiden vastaukset. 2015. Julkaisematon tiedosto. Nyyti ry. Julkaistu yhteenveto vastauksista lähteen 8 verkkoartikkelin yhteydessä.
- 10 Heikkilä, Tarja. 2014. Kvantitatiivinen tutkimus. Verkkomateriaali. <<http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>>. Luettu 10.10.2015.
- 11 Walonick, David. 1997–2010. A Selection from Survival Statistics. Verkkojulkaisu. <<https://www.statpac.com/surveys/surveys.pdf>>. Luettu 12.11.2015.
- 12 Anttila, Pirkko. 2014. Kyselytutkimuksen suunnittelu. Verkkomateriaali. <<https://metodix.wordpress.com/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/#9.4.1%20Kyselytutkimuksen%20suunnittelu>>. Luettu 15.11.2015.

- 13 E-lomake 3 -käyttöohjeet. 2015. Eduix Oy. Verkko-opas. <<https://e-lomake.fi/web/mika-on-e-lomake-3.html>>. Luettu 13.10.2015.
- 14 Kiesow, Damon. 2012. Using Google Forms on a smartphone. Verkkojulkaisu. <<http://kiesow.net/2012/09/11/using-google-forms-on-a-smartphone/>>. Luettu 3.11.2015.
- 15 Nielsen, Jakob. 2000. Why You Only Need to Test with 5 Users. Verkkojulkaisu. <<https://www.nngroup.com/articles/why-you-only-need-to-test-with-5-users/>>. Luettu 16.1.2016.
- 16 KNIME Analytics Platform. 2015. KNIME.com AG. Verkkosivu. <<https://www.knime.org/knime>>. Luettu 20.12.2015.
- 17 About WordPress. WordPress. Verkkosivu. <<https://wordpress.org/about/>>. Luettu 31.01.2016.
- 18 Sosiaalisen median sanasto. 2010. Sanastokeskus TSK. Verkkojulkaisu. <http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/Sosiaalisen_median_sanasto.pdf>. Luettu 10.3.2016.
- 19 Sosiaalinen media ja nuoret 2013. 2013. ebrand Suomi Oy. Verkkojulkaisu. <<http://www.ebrand.fi/somejanuoret2013/nuoret-ja-ajankaytto/>>. Luettu 28.2.2016.
- 20 Auer, Liisa. 2009. Opintojakso: Johdatus käytettävyyteen. VirtuaaliAMK - DIGMA. Verkkomateriaali. <<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/030308/1111676348138.html>>. Luettu 6.2.2016.
- 21 Mifsud, Justin. 2011. The Difference (and Relationship) Between Usability and User Experience. Verkkojulkaisu. <<http://usabilitygeek.com/the-difference-between-usability-and-user-experience/>>. Luettu 27.2.2016.
- 22 About NN/g. 2016. Nielsen Norman Group. Verkkosivu. <<https://www.nngroup.com/about/>>. Luettu 30.1.2016.
- 23 Nielsen, Jakob. 1995. 10 Usability Heuristics for User Interface Design. Verkkojulkaisu. <<https://www.nngroup.com/articles/ten-usability-heuristics/>>. Luettu 30.1.2016.
- 24 Spolsky, Joel. 2003. Building Communities with Software. Verkkojulkaisu. <<http://www.joelonsoftware.com/articles/BuildingCommunitieswithSo.html>>. Luettu 30.1.2016.
- 25 Nielsen, Jakob. 2012. Usability 101: Introduction to Usability. Verkkojulkaisu. <<https://www.nngroup.com/articles/usability-101-introduction-to-usability/>>. Luettu 5.2.2016.

- 26 Poedit. 2016. Polyglots Team (WordPress volunteer community). Verkkojulkaisu. <<https://make.wordpress.org/polyglots/handbook/tools/poedit/>>. Luettu 12.2.2016.
- 27 5 Best Forum Plugins for WordPress. 2015. Wpbeginner. Verkkojulkaisu. <<http://www.wpbeginner.com/plugins/5-best-forum-plugins-for-wordpress>>. Luettu 13.2.2016.
- 28 Barron, Brenda. 2014. Top 11 Ways To Add A Forum To Your WordPress Website. Verkkojulkaisu. <<https://www.elegantthemes.com/blog/tips-tricks/top-11-ways-to-add-a-forum-to-your-wordpress-website>>. Luettu 13.2.2016.
- 29 2015 bbPress Survey Results. 2015. bbPress. Verkkojulkaisu. <<http://mercime.github.io/bbPress-2015-survey-results/>>. Luettu 13.2.2016.
- 30 bbPress - About. 2016. bbPress.org. Verkkosivu. <<https://bbpress.org/about/>>. Luettu 13.2.2016.
- 31 bbPress in Your Language. 2016. bbPress Codex. Verkkojulkaisu. <<https://codex.bbpress.org/getting-started/bbpress-in-your-language/>>. Luettu 14.2.2016.
- 32 Pettersen, Niko. 4.9.2015. "@johka BBPress on varmaan paras vaihtoehto -- Siitä on myös pian tulossa suomenkielinen versio." Twitter-päivitys. <<https://twitter.com/johka/status/639371492489338881>>. Luettu 14.2.2016.
- 33 Translating WordPress. 2016. GlotPress. Verkkojulkaisu. <<https://translate.wordpress.org/projects/wp-plugins/bbpress>>. Luettu 19.2.2016.
- 34 bbPress User Roles and Capabilities. 2016. bbPress Codex. Verkkojulkaisu. <<https://codex.bbpress.org/getting-started/before-installing/bbpress-user-roles-and-capabilities/>>. Luettu 19.2.2016.
- 35 Basic User Avatars. 2016. WordPress Plugin Directory. Liitännäishakemisto. <<https://wordpress.org/plugins/basic-user-avatars/>>. Luettu 20.2.2016.
- 36 Step by step guide to setting up a bbPress forum – Part 1. 2016. bbPress Codex. Verkkojulkaisu. <<https://codex.bbpress.org/step-by-step-guide-to-setting-up-a-bbpress-forum/>>. Luettu 20.2.2016.
- 37 Private Groups. 2016. WordPress Plugin Directory. Liitännäishakemisto. <<https://wordpress.org/plugins/bbp-private-groups/>>. Luettu 20.2.2016.
- 38 bbPress Messages Lite - Forum Users Private Messages. 2016. WordPress Plugin Directory. Liitännäishakemisto. <<https://wordpress.org/plugins/bbp-messages/>>. Luettu 13.3.2016.

- 39 Saari, Mikko. 2010. Relevanssi – Parempi haku WordPressiin. Verkkojulkaisu. <<http://www.mikkosaari.fi/relevanssi-plugin/>>. Luettu 21.2.2016.
- 40 BuddyPress - About. 2016. BuddyPress.org. Verkkosivu. <<https://buddypress.org/about/>>. Luettu 21.2.2016.
- 41 Joe - DesignWall. 2014. Make Your Website More Sociable with BuddyPress and bbPress for WordPress. Verkkojulkaisu. <<https://www.design-wall.com/blog/make-website-sociable-buddypress-bbpress-wordpress/>>. Luettu 21.2.2016.
- 42 Installing Forums on BuddyPress. 2016. WPMU DEV. Verkko-opas. <<http://premium.wpmudev.org/manuals/the-buddypress-manual-2/installing-buddypress-forums/>>. Luettu 21.2.2016.
- 43 Group Settings and Roles. 2016. bbPress Codex. Verkkojulkaisu. <<https://codex.buddypress.org/administrator-guide/group-settings-and-roles/>>. Luettu 21.2.2016.
- 44 CUNY Academic Commons Groups. 2016. The City University of New York. Verkkoyhteisö. <<http://commons.gc.cuny.edu/>>. Luettu 21.2.2016.
- 45 Kallio, Kalle. 2014. Search only shows items from BuddyPress groups. Tukifoorumijulkaisu. <<https://buddypress.org/support/topic/search-only-shows-items-from-buddypress-groups/>>. Luettu 21.2.2016.
- 46 BuddyPress Global Search. 2015. WordPress Plugin Directory. Liitännäishakemisto. <<https://wordpress.org/plugins/buddypress-global-search/>>. Luettu 21.2.2016.
- 47 Chat by Flyzoo. 2016. WordPress Plugin Directory. Liitännäishakemisto. <<https://wordpress.org/plugins/flyzoo/>>. Luettu 20.3.2016.
- 48 Gooding, Sarah. 2012. Simple:Press: A Fully Scalable Forum Plugin for WordPress. Verkkojulkaisu. <<https://premium.wpmudev.org/blog/simplepress-a-fully-scalable-forum-plugin-for-wordpress/>>. Luettu 11.3.2016.
- 49 Membership Plans. 2016. Simple:Press. Verkkosivu. <<http://simplepress.com/store/memberships/>>. Luettu 11.3.2016.
- 50 Simple Press Themes. 2016. GlotPress. Verkkosivu. <<http://glotpress.simplepress.com/projects/simple-press-themes>>. Luettu 11.3.2016.
- 51 Miracle, Obasi. 2015. bbPress what? Simple:Press is the real deal. Verkkojulkaisu. <<http://www.3ptechies.com/design-dev/wordpress/simplepress-betters-bbpress.html>>. Luettu 11.3.2016.

- 52 Hyödyllisten 404-sivujen luominen. 2016. Google - Search Console Ohjeet. Verkkoo-pas. <<https://support.google.com/webmasters/answer/93641?hl=fi>>. Luettu 11.3.2016.
- 53 Stunning Collection Of The Best Responsive BuddyPress WordPress Themes 2016. 2016. Colorlib. Verkkojulkaisu. <<https://colorlib.com/wp/best-buddypress-wordpress-themes>>. Luettu 10.3.2016.
- 54 2013 Klein WordPress Theme. 2016. Dunhakdis Software Creatives. Verkkosivu. <<http://tf.dunhakdis.me/theme-demo/#klein>>. Luettu 10.3.2016.
- 55 Klein - A Nitty-Gritty Community Theme. 2016. Envato Pty Ltd. Teemahakemisto. <<http://themeforest.net/item/klein-a-nittygritty-community-theme/5418518>>. Luettu 3.10.2016.

Liite 1: Kyselytutkimus

Nyyti ry:n keskustelufoorumin ja nettiryhmien kehittämiskysely

Tervetuloa kyselyyn!

Nyyti ry on opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa edistävä ja tukeva yleishyödyllinen yhdistys. Nyyti tarjoaa voimavaroja vahvistavaa toimintaa opiskelijoille valtakunnallisesti sekä tukee eri toimijoita opiskelijoiden mielen hyvinvoinnin edistämisessä. (www.nyyti.fi)

Tämän kyselyn avulla pyritään kehittämään Nyytin verkkosivujen keskustelufoorumia ja nettiryhmätoimintaa. Kysely on osa Metropolia Ammattikorkeakoulun insinöörityötä, joka käsittelee Nyytin vuorovaikutteisten verkkotoimintojen kehittämistä. Tarkoituksena on kehittää käyttäjiä mahdollisimman hyvin palveleva keskustelu ympäristö. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja tuloksia esiteltäessä yksittäisen vastauksen antajaa ei voida tunnistaa.

Kysely sulkeutuu 31.01.2016 klo 24:00. Jättämällä yhteystietosi kyselyn viimeiselle sivulle, osallistut Nyyti-muistitikkujen (4kpl) ja -vara-akkujen (2kpl) arvontaan.

Kyselyyn vastaaminen vie vain muutaman minuutin.
Vastauksesi on tärkeä. Kiitän ajastasi!

Ystävällisin terveisin

Sanna Tupamäki
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Hyvinvointiteknologia
sanna.tupamaki@metropolia.fi

Kuva: Nyyti ry:n logo.
www.nyyti.fi/nyyti-ry/aineistopankki/

Seuraava >>

Sivu 1 / 15

Käyttökokemus

Nyytin nettiryhmät ovat Nyytin verkkosivuilla olevia teemallisia vertaistukiryhmiä, joita ohjaa Nyytin työntekijä. Nettiryhmiin kirjoittaminen edellyttää rekisteröitymistä, mutta keskustelu on kaikkien luettavissa.

Keskustelufoorumilla tarkoitetaan tässä kyselyssä mitä tahansa keskustelupalstaa, jolle kirjoitetaan nimimerkillä ja joka on kaikkien sivulla kävijöiden luettavissa. Keskustelufoorumeille kirjoittaminen saattaa edellyttää rekisteröitymistä.

Suljetulla nettiryhmällä tarkoitetaan omassa verkkoympäristössä toteutettavaa teemallista ja ohjattua vertaistukiryhmää, jonka keskustelu näkyy vain ryhmän jäsenille. Keskustelu tapahtuu nimimerkeillä. Tällaisella ryhmällä on useimmiten rajattu osallistujamäärä ja se on avoinna vain tietyn aikajakson. Suljetun nettiryhmän tarkoituksena on mahdollistaa intensiivisempi vertaistuellinen ajatusten ja kokemusten vaihto, sekä uudenlaisten näkökulmien, ratkaisujen ja voimavarojen löytäminen.

Arvioi aiempaa käyttökokemustasi. Käyttämällä tarkoitetaan melko säännöllisesti tapahtuvaa tietyn keskustelufoorumin lukemista tai kommentoimista.

	Kyllä	En	En osaa sanoa
Oletko kuullut Nyytin nettiryhmätoiminnasta?	☐	☐	☐
Käytätkö/oletko käyttänyt Nyytin nettiryhmiä?	☐	☐	☐
Käytätkö/oletko käyttänyt internetin keskustelufoorumeita?	☐	☐	☐
Oletko/oletko ollut mukana suljetussa nettiryhmässä?	☐	☐	☐

Seuraavat kolme sivua näkyvät tai ohittuvat vastauksiesi perusteella.

<< Edellinen Seuraava >>

Sivu 2 / 15

Nykyiset nettiryhmät

Arvioi Nyytin nykyistä nettiryhmätoimintaa. ([ohje](#))

	Erittäin hyvin	Hyvin	Huonosti	Ei lainkaan	En osaa sanoa
Miten hyvin tämänhetkinen nettiryhmätoiminta palvelee tarpeitasi?	☐	☐	☐	☐	☐
Miten hyvin koet nettiryhmien parantavan opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja elämänhallintaa?	☐	☐	☐	☐	☐

Tähän voit halutessasi tarkentaa hyviä tai huonoja puolia nettiryhmiin liittyen:

<< Edellinen Seuraava >>

Sivu 3 / 15

Käytetyt keskustelufoorumit

Kuinka montaa eri keskustelufoorumia käytät? [\(ohje\)](#)

--Valitse tästä--

Kuinka usein käytät netin keskustelufoorumeilla?

--Valitse tästä--

Tarkenna keskustelufoorumien käyttöäsi.

	Kyllä	En	En osaa sanoa
Käytätkö keskustelufoorumeita, joissa keskustellaan mielen hyvinvoinnista ja elämänhallinnasta?	☐	☐	☐
Etsitkö tietoa tai vertaistukea sinua askarruttaviin asioihin netin keskustelufoorumeilta?	☐	☐	☐
Oletko koskaan vaihtanut yhteystietoja keskustelufoorumilla tapaamasi henkilön kanssa?	☐	☐	☐

<< Edellinen

Seuraava >>

Sivu 4 / 15

Aiemmin käytetyt suljetut nettiryhmät

Arvioi aiemmin käyttämiäsi suljettuja nettiryhmiä. [\(ohje\)](#)

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
Saiko suljetussa nettiryhmässä parempaa vertaistukea kuin avoimella keskustelufoorumilla?	☐	☐	☐
Oliko suljettuun ryhmään mielestäsi helpompi kirjoittaa arkaluontoisista asioista?	☐	☐	☐

<< Edellinen

Seuraava >>

Sivu 5 / 15

Keskustelufoorumien käytettävyys

Arvioi, kuinka tärkeänä pidät seuraavia keskustelufoorumien käytettävyyteen liittyviä ominaisuuksia:

	Todella tärkeä	Tärkeä	Ei tärkeä	Ei lainkaan tärkeä	En osaa sanoa
*Selkeä rakenne.	☐	☐	☐	☐	☐
*Mobiililaitteille optimoitu versio.	☐	☐	☐	☐	☐
*Viestiketjujen etsiminen hakutoiminnolla.	☐	☐	☐	☐	☐
*Viestiketjut ovat jaoteltu kategorioihin.	☐	☐	☐	☐	☐
*Viestiketjun vastauksien lukumäärä on näkyvillä.	☐	☐	☐	☐	☐
*Viestiketjuja on rajattu määrä.	☐	☐	☐	☐	☐

<< Edellinen

Seuraava >>

Sivu 6 / 15

Keskustelufoorumien toiminnot

Arvioi, kuinka tärkeänä pidät seuraavia keskustelufoorumien toimintoihin liittyviä ominaisuuksia:

	Todella tärkeä	Tärkeä	Ei tärkeä	Ei lainkaan tärkeä	En osaa sanoa
*Loukkaavien viestien ilmentäminen on helppoa.	☐	☐	☐	☐	☐
*Viestit tarkastetaan ylläpidon toimesta ennen niiden julkaisua.	☐	☐	☐	☐	☐
*Lainattujen viestien selkeä erottuminen.	☐	☐	☐	☐	☐
*Kirjoitetuille viesteille voi antaa peukun.	☐	☐	☐	☐	☐
*Hymiöiden lisääminen.	☐	☐	☐	☐	☐
*Kuvien lisääminen.	☐	☐	☐	☐	☐
*Videoiden lisääminen.	☐	☐	☐	☐	☐

<< Edellinen

Seuraava >>

Sivu 7 / 15

Keskustelufoorumin käyttäjät

Arvioi vielä, kuinka tärkeänä pidät seuraavia keskustelufoorumien ominaisuuksia:

	Todella tärkeä	Tärkeä	Ei tärkeä	Ei lainkaan tärkeä	En osaa sanoa
* Rekisteröityneet käyttäjät voivat luoda uusia keskusteluketjuja.	☐	☐	☐	☐	☐
* Vain ohjaajat voivat luoda uusia keskusteluketjuja.	☐	☐	☐	☐	☐
* Keskustelufoorumille voi kommentoida ilman rekisteröitymistä.	☐	☐	☐	☐	☐
* Toiselle käyttäjälle voi lähettää yksityisviestejä.	☐	☐	☐	☐	☐
* Käyttäjäprofiiliin voi halutessa lisätä kuvan ja informaatiota.	☐	☐	☐	☐	☐
* Käyttäjä voi halutessaan selailla toisten käyttäjien profileita.	☐	☐	☐	☐	☐
* Kaikissa keskusteluissa on mukana ohjaaja.	☐	☐	☐	☐	☐

<< Edellinen

Seuraava >>

Sivu 8 / 15

Vapaa sana keskustelufoorumin toiminnasta

Miten kuvailisit onnistunutta keskustelufoorumia?

<< Edellinen

Seuraava >>

Sivu 9 / 15

Suljetut nettiryhmät

Suljetulla nettiryhmällä tarkoitetaan omassa verkkoympäristössä toteutettavaa teemallista ja ohjattua vertaistukiryhmää, jonka keskustelu näkyy vain ryhmän jäsenille. Keskustelu tapahtuu nimimerkeillä. Tällaisella ryhmällä on useimmiten rajattu osallistujamäärä ja se on avoinna vain tietyn aikajakson.

Suljetun nettiryhmän tarkoituksena on mahdollistaa intensiivisempi vertaistuellinen ajatusten ja kokemusten vaihto, sekä uudenlaisten näkökulmien, ratkaisujen ja voimavarojen löytäminen.

* Jos Nyyti perustaisi suljetun nettiryhmän sinua askarruttavasta aiheesta, osallistuisitko mukaan?

Valitse sinua kiinnostava aihealue, josta haluaisit keskustella suljetussa nettiryhmässä. Voit valita useamman vaihtoehdon.

☐ Ahdistus	☐ Päihteet
☐ Elämänhallinta	☐ Seurustelu ja parisuhde
☐ Herkkyys	☐ Stressi / Opiskelupaineet
☐ Jännitys / Sosiaalisten tilanteiden pelko	☐ Syömishäiriöt
☐ Itsetunto	☐ Valmistuminen ja työnhaku
☐ Kiusaaminen	☐ Vanhempien alkoholismi
☐ Läheisen kuolema	☐ Vanhemmuus ja opiskelu
☐ Masennus	☐ Vuorovaikutustaidot
☐ Opiskelumotivaatio	☐ Yksinäisyys
☐ Oppimisvaikeudet	

Tähän voit halutessasi lisätä muita toivomiasi suljettujen nettiryhmien aiheita.

<< Edellinen

Seuraava >>

Sivu 10 / 15

Suljettujen nettiryhmien ominaisuudet

Mikä olisi mielestäsi sopiva osallistujamäärä suljetussa nettiryhmässä? --Valitse tästä--

Kuinka kauan suljetun ryhmän olisi mielestäsi hyvä jatkua? --Valitse tästä--

Arvioi, kuinka tärkeänä pidät seuraavia suljettujen nettiryhmien ominaisuuksia:

	Todella tärkeä	Tärkeä	Ei tärkeä	Ei lainkaan tärkeä	En osaa sanoa
* Ryhmän jäsenten määrä on rajattu.	☐	☐	☐	☐	☐
* Tulevien ryhmien aiheita voi äänestää Nyytin nettisivuilla.	☐	☐	☐	☐	☐
* Keskusteluun osallistutaan anonyymeillä nimimerkillä.	☐	☐	☐	☐	☐
* Ohjaaja osallistuu ryhmässä käytävään keskusteluun päivittäin.	☐	☐	☐	☐	☐
* Ylläpito tarkastaa ryhmän jäsenten viestit ennen niiden julkaisua.	☐	☐	☐	☐	☐
* Ryhmän keskustelussa hyödynnetään sekä keskustelupalstaa että chattia.	☐	☐	☐	☐	☐
* Ryhmän keskustelussa hyödynnetään myös puhe- ja videoyhteyttä.	☐	☐	☐	☐	☐

<< Edellinen Seuraava >>

Sivu 11 / 15

Vapaa sana suljettujen nettiryhmien toiminnasta

Miten kuvailisit onnistunutta suljettua nettiryhmää?

Millaisia toiveita sinulla olisi ryhmän ohjaajaa kohtaan? Kuvaile mitä odottaisit hänen rooliltaan ja toiminnaltaan ryhmässä?

<< Edellinen Seuraava >>

Sivu 12 / 15

Vastaajan tiedot

Vastauksien analysointia ja Nyytin toiminnan kohdentamista varten, pyytäisin vielä alla olevia taustatietoja:

* Opiskeluasteesi: --Valitse tästä--

* Opiskelualasi: --Valitse tästä--

* Ikäsi: --Valitse tästä--

* Sukupuolesi: --Valitse tästä--

* Opiskelupaikkakuntasi: --Valitse tästä--

<< Edellinen Seuraava >>

Sivu 13 / 15

Yhteystiedot

Vastauksien tallentaminen tapahtuu seuraavalla sivulla. Kiitos paljon vastauksistasi!

Vastaajien kesken arvotaan 4kpl Nyyti-muistitikkua ja 2kpl vara-akkuja! Jos haluat osallistua arvontaan, niin jätäthän yhteystietosi alle. Tietojasi ei käytetä markkinointitarkoituksiin tai luovuteta kolmansille osapuolille.

Nimi:

Sähköpostiosoite:

Lähiosoite:

Postinumero:

Postitoimipaikka:

<< Edellinen

Seuraava >>

Sivu 14 / 15

Nyyti ry:n keskustelufoorumin ja nettiryhmien kehittämiskysely

Oletko tyytyväinen antamiisi arvoihin? Tämän sivun jälkeen tapahtuu tallennus, etkä enää voi tällä lomakkeella muuttaa arvoja.

Tietojen lähetyk

<< Edellinen

Valmis

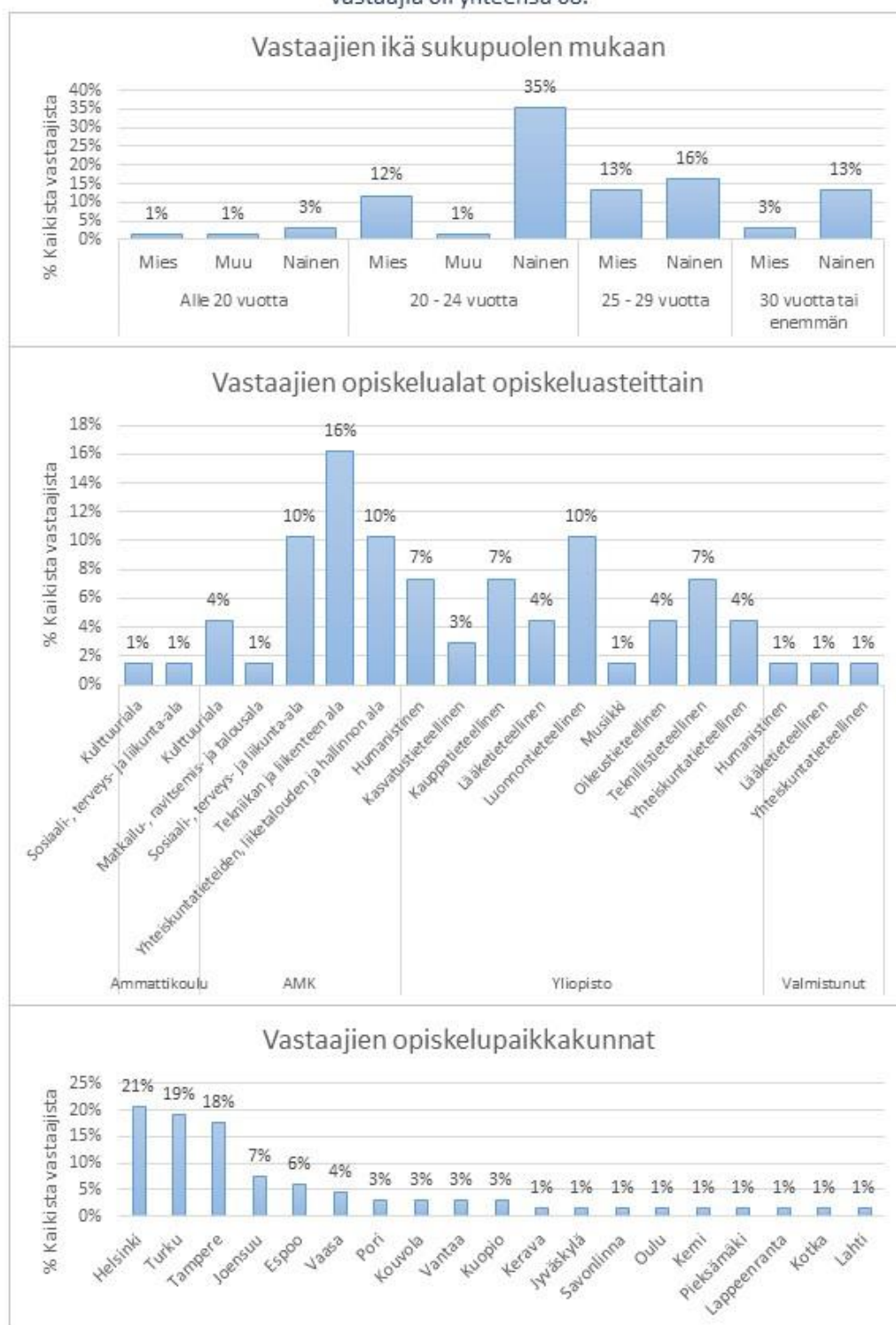
Sivu 15 / 15

Liite 2: Kyselytutkimuksen Analyysi

Nyyti ry:n keskustelufoorumin ja nettiryhmien kehittämiskysely

Kysely suoritettiin aikavälillä 08.12.2015-31.01.2016

Vastaajia oli yhteensä 68.

Käyttökokemus (68 vastaajaa)

Muutamia huomioita vastauksista:

- verrattuna muihin ikäryhmiin, 20-24 vuotiaat olivat käyttäneet Nyytin nettiyhmätoiminnasta suhteessa vähiten (vain 6% 20-24 vuotiaista)
- 54% Keskustelufoorumeita käyttäneistä kertoo olleensa mukana suljetussa nettiyhmässä
- 80% miehistä on käyttänyt keskustelufoorumeita, vastaava osuus naisista oli 50%

Oletko kuullut Nyytin nettiyhmätoiminnasta?	Vastaajien lukumäärä	Vaihtoehtojen prosenttiosuus	Ikäryhmän prosenttiosuus
En	36	53%	
Alle 20 vuotta	2	3%	50%
20 - 24 vuotta	19	28%	58%
25 - 29 vuotta	8	12%	40%
30 vuotta tai enemmän	7	10%	64%
Kyllä	32	47%	
Alle 20 vuotta	2	3%	50%
20 - 24 vuotta	14	21%	42%
25 - 29 vuotta	12	18%	60%
30 vuotta tai enemmän	4	6%	36%
Grand Total	68	100%	

Suhteellisen moni on kuullut Nyytin nettiyhmätoiminnasta

Nyytin nykyiset nettiyhmät (11 vastaajaa)

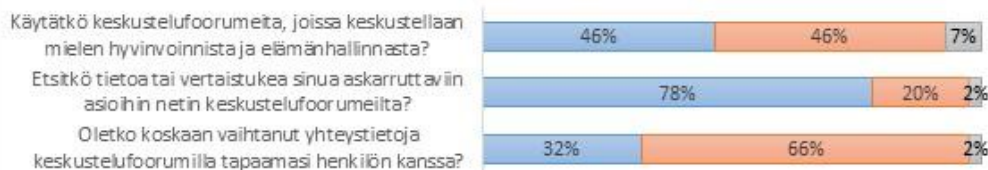

Avoimissa vastauksissa esiin tulleita kehityskohteita:

- Keskusteluketjujen rajoittuneisuus
 - keskusteluihin tulisi voida kirjoittaa koska vain
 - käyttäjillä tulisi olla mahdollisuus vaikuttaa aiheisiin tai luoda omia viestiketjuja
- Ohjaajan roolin epäselvyys
 - ohjaajalta toivottiin ratkaisukeskeisempää keskustelun ohjaamista
- Ratkaisukeskeisen keskustelun ja selviytymiskeinojen jakamisen puute
 - keskustelujen toivottiin etenevän positiivisempaan suuntaan

Aiemmin käytetyt keskustelufoorumit (41 vastaajaa)

Kyllä En En osaa sanoa

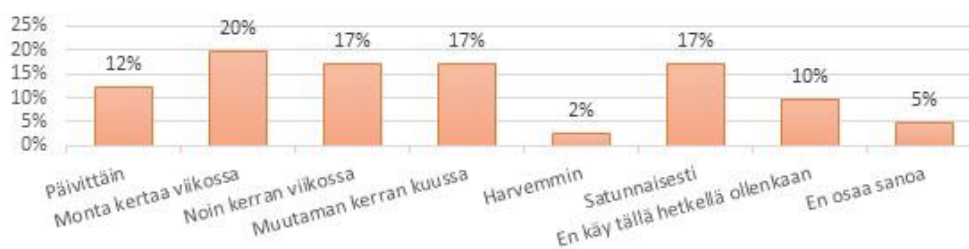
Kuinka usein käyt netin keskustelufoorumeilla?	%-osuus alle 20 vuotiaista	%-osuus 20 - 24 vuotiaista	%-osuus 25 - 29 vuotiaista	%-osuus ≥ 30 vuotiaista
Päivittäin	0.00%	10.53%	25.00%	0.00%
Monta kertaa viikossa	0.00%	15.79%	33.33%	14.29%
Noin kerran viikossa	0.00%	5.26%	16.67%	57.14%
Muutaman kerran kuussa	100.00%	26.32%	8.33%	0.00%
Harvemmin	0.00%	5.26%	0.00%	0.00%
Satunnaisesti	0.00%	26.32%	0.00%	28.57%
En käy tällä hetkellä ollenkaan	0.00%	10.53%	16.67%	0.00%

Käyttävätkö yli 25-vuotiaat useammin keskustelufoorumeita? Vai onko vastaajamäärä vain liian pieni johtopäätösten tekoon.

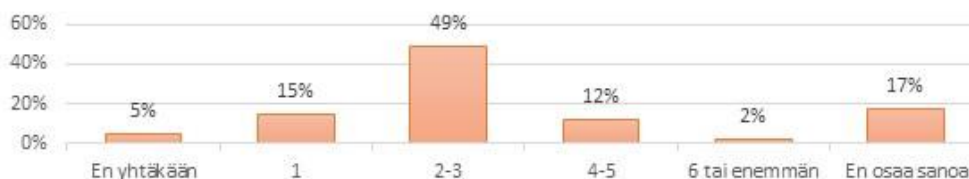
Näyttää siltä, että miehet käyttävät aktiivisemmin keskustelufoorumeita.

Kuinka usein käyt netin keskustelufoorumeilla?	%-osuus naisista	%-osuus miehistä
Päivittäin	8.70%	20.00%
Monta kertaa viikossa	13.04%	33.33%
Noin kerran viikossa	17.39%	20.00%
Muutaman kerran kuussa	17.39%	13.33%
Harvemmin	4.35%	0.00%
Satunnaisesti	26.09%	6.67%
En käy tällä hetkellä ollenkaan	13.04%	6.67%

Kuinka usein käyt netin keskustelufoorumeilla? (41 vastaajaa)

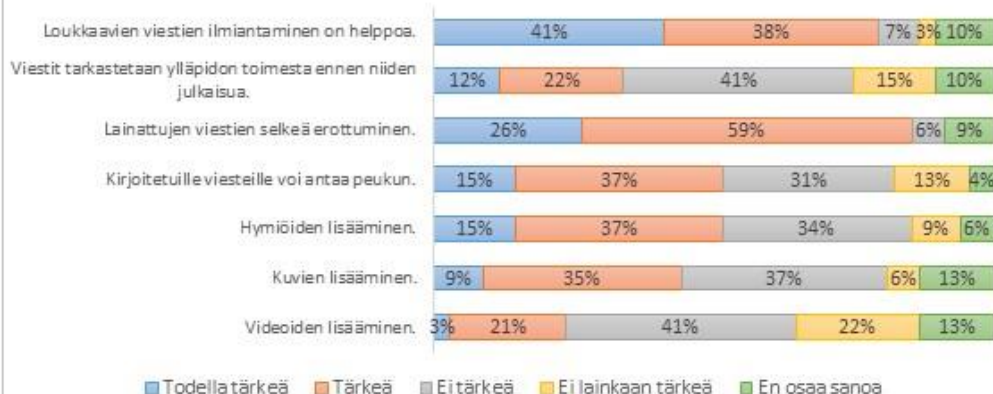
Kuinka montaa eri keskustelufoorumia käytät? (41 vastaajaa)

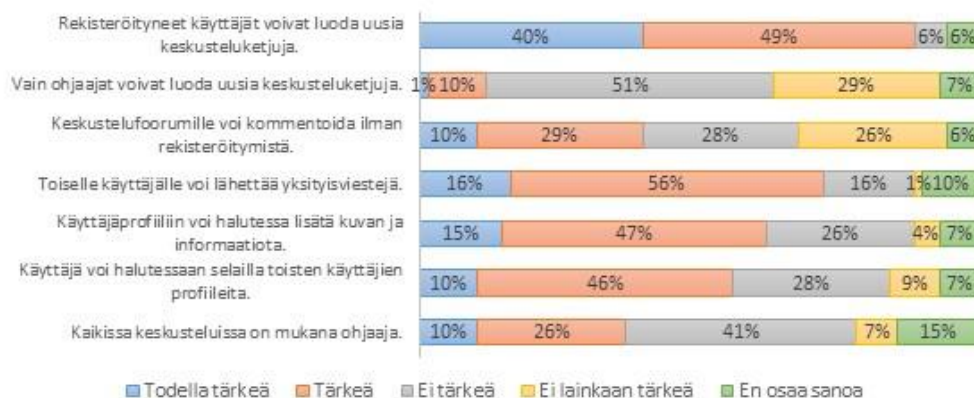
Keskustelufoorumien Käytettävyys (68 vastaajaa)

Keskustelufoorumien Toiminnot (68 vastaajaa)

Keskustelufoorumien Ominaisuudet (68 vastaajaa)

Onnistuneen keskustelupalstan ominaisuuksia (avoimien vastauksien yhteenveto):

- Keskustelupalsta on aktiivisesti moderoitu!
- Viestiketjuihin kirjoittaminen vaatii rekisteröitymisen
- Ei liian monimutkainen, myös mobiilioptimoitu
- Helposti löytyvä ja hyvin toimiva hakutoiminto sekä selkeät kategoriat
- Keskustelun pitäminen asiallisena ja toimiva loukkaavien viestien ilmentäminen
- Käyttäjää on tarpeeksi vilkkaan keskustelun syntyyn

Oletko/oletko ollut mukana suljetussa nettiryhmässä?	Vastaajien lukumäärä	Vaihtoehtojen prosenttiosuus	Ikäryhmän prosenttiosuus
Kyllä	16	24%	
20 - 24 vuotta	8	12%	24%
25 - 29 vuotta	3	4%	15%
30 vuotta tai enemmän	5	7%	45%
En	49	72%	
Alle 20 vuotta	4	6%	100%
20 - 24 vuotta	24	35%	73%
25 - 29 vuotta	17	25%	85%
30 vuotta tai enemmän	4	6%	36%
En osaa sanoa	3	4%	
20 - 24 vuotta	1	1%	3%
30 vuotta tai enemmän	2	3%	18%
Grand Total	68	100%	

Suhteellisen moni on ollut mukana suljetussa nettiryhmässä

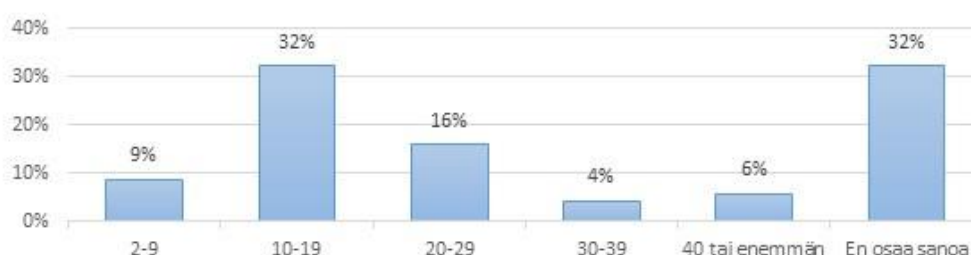
Käytetyt suljetut nettiryhmät (16 vastaajaa)

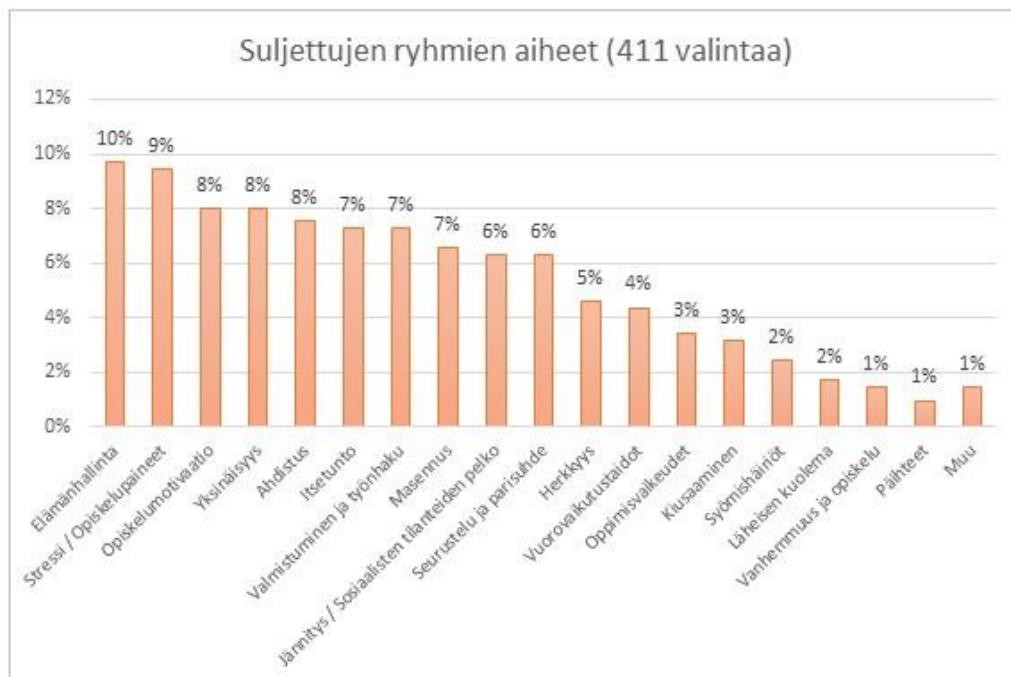
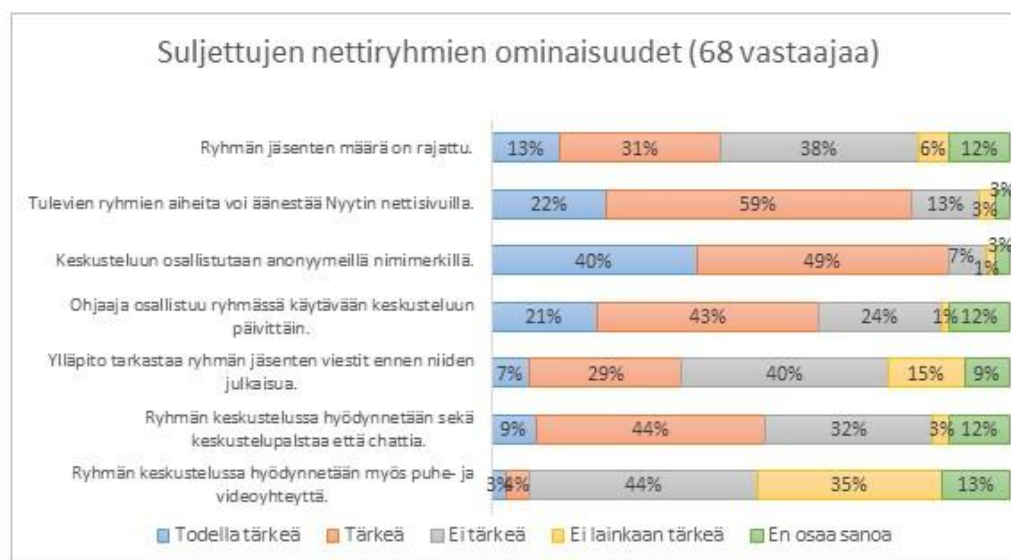

Jos Nyyti perustaisi suljetun nettiryhmän sinua askarruttavasta aiheesta, osallistuisitko mukaan? (68 vastaajaa)

Mikä olisi mielestäsi sopiva osallistujamäärä suljetussa nettiryhmässä? (68 vastaajaa)

**Onnistuneen suljetun nettiryhmän ominaisuuksia
(avoimien vastauksien yhteenveto):**

- Luottamuksellinen; Luottamusta herättävä ja turvallinen
- Selkeästi ohjattu ja hyvin suunniteltu
- Kannustava ja osallistava; hyväksyvä ilmapiiri

Millaisia toiveita sinulla olisi ryhmän ohjaajaa kohtaan? Kuvaile mitä odottaisit hänen rooliltaan ja toiminnaltaan ryhmässä?

- Pitää keskustelun aiheessaan, vie hiljentyntä keskustelua eteenpäin ja kannustaa kaikkia osallistumaan
- Hyväksyvä ja avoin, ei yltiöpositiivinen tai teennäinen
- Ohjaajan rooli jakoi mielipiteitä:
 - Ammattitaitoinen asiantuntija ("auktoiteetti")
 - Ohjaa keskustelua teemoilla ja antaa vinkkejä
 - Ei auktoiteettiroolia; vertaistuellinen
 - Moderaattori

Liite 3: WordPress-liitännäisten vertailu

Avoim Keskustelufoorumi	Tärkeys	bbPress	BuddyPress	Simple:Press
1. Selkeä rakenne.	100%	✓	✓	✓
2. Viestiketjut ovat jaoteltu kategorioihin.	98%	✓	✓	✓
3. Viestiketjujen etsiminen hakutoiminnolla.	95%	✓	✓	Kyllä, mutta parempi: \$ Search
4. Rekisteröityneet käyttäjät voivat luoda uusia keskusteluketjuja.	94%	✓	✓	✓
5. Lainattujen viestien selkeä erottuminen.	94%	✓	✓	✓
6. Loukkaavien viestien ilmiantaminen on helppoa.	89%	bbPress Report Content	Report Content	\$ Report Post
7. Toiselle käyttäjälle voi lähettää yksityisviestejä.	80%	✗	✓	\$ Private Messaging
8. Mobiililaitteille optimoitu versio.	75%	✓	✓	Muutama vaihtoehto
9. Käyttäjäprofiiliin voi halutessa lisätä kuvan ja informaatiota.	67%	Basic User Avatars	✓	Kuva, muuten: \$ Custom Profile Fields
10. Käyttäjä voi halutessaan selailla toisten käyttäjien profiileita.	60%	✓	✓	✓
11. Viestiketjun vastauksien lukumäärä on näkyvillä.	59%	✓	✓	✓
12. Hymiöiden lisääminen.	55%	wp-monalisa	wp-monalisa	✓
13. Kirjoitetuille viesteille voi antaa peukun.	54%	bbPress Like Button	✓	\$ Reputation
14. Kuvien lisääminen.	51%	GD bbPress Attachments	GD bbPress Attachments	✓
15. Kaikissa keskusteluissa on mukana ohjaaja.	43%	N/A	N/A	N/A
16. Keskustelufoorumille voi kommentoida ilman rekisteröitymistä.	42%	✓	bbPress	✓
17. Viestit tarkastetaan ylläpidon toimesta ennen niiden julkaisua.	38%	✓	✓	✓
18. Videoiden lisääminen.	27%	✓	✓	✓
19. Viestiketjuja on rajattu määrä.	20%	✓	bbPress	✓
20. Vain ohjaajat voivat luoda uusia keskusteluketjuja.	13%	bbPress Protected Forums	bbPress	✓
21. Suljetut Nettiryhmät		Private Groups	✓	✓
22. Keskusteluun osallistutaan anonyymeillä nimimerkillä.	91%	✓	✓	✓
23. Tulevien ryhmien aiheita voi äänestää Nyytin nettisivuilla.	83%	pollka polls	\$ BuddyPress Social Polling	\$ Polls
24. Ohjaaja osallistuu ryhmässä käytävään keskusteluun päivittäin.	72%	N/A	N/A	N/A
25. Ryhmän keskustelussa hyödynnetään sekä keskustelupalstaa että chattia.	60%	!	\$ Flyzoo Chat 10e/kk	✗
26. Ryhmän jäsenten määrä on rajattu.	50%	✓	✓	✓
27. Ylläpito tarkastaa ryhmän jäsenten viestit ennen niiden julkaisua.	40%	BB Moderation Plugin	bbPress	✓
28. Ryhmän keskustelussa hyödynnetään myös puhe- ja videoyhteyttä.	8%	✗	!	✗